

**VLADA I SISTEM
DRŽAVNE UPRAVE
U REPUBLICI SRBIJI**
ZBIRKA PROPISA SA KOMENTARIMA

VLADA I SISTEM DRŽAVNE UPRAVE U REPUBLICI SRBIJI

ZBIRKA PROPISA SA KOMENTARIMA

Autori

Zoran M. Balinovac • Jasmina Damjanović

DIAL

Beograd, Mutapova 21

U okviru projekta koji finansira Evropska unija

preko Evropske agencije za rekonstrukciju

www.dial-serbia.com

Urednik

Peter Miklič

Dizajn i priprema za štampu

Vojislav Ilić

Lektor/Korektor

Ljiljana Ostojić • Valentina Korać

Prevodioci

dr Aleksanda Čavoški • Dejan Vuruna

Tiraž

1000 primeraka

Suizdavač i štampa

GRAFOLIK • Beograd, Vojvode Stepe 375

ISBN 86-902823-3-5

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Narodna biblioteka Srbije, Beograd

342.51 (497.11) (094.5.072)

35.07/.08(497.11) (094.5.072)

352/354 (497.11) (094.5.072)

35.07:061(497.11) (094.5.072)

БАЛИНОВАЦ, Зоран М.

Vlada i sistem državne uprave u Republici Srbiji : zbirka propisa sa komentarima / [autori Zoran M. Balinovac, Jasmina Damjanović]. - Beograd : Dial : Grafolik, 2006 (Beograd : Grafolik). - 184, 208 str. ; 24 cm

Nasl. str. prištampanog prevoda: The Government and State Administration System in the Republic of Serbia. - Uporedo srp. tekst i engl. prevod. - Podatak o autorima preuzet iz kolofona. - Oba teksta štampana u međusobno obrnutim smerovima. - Tiraž 1.000. - Str. 3-6 : Predgovor / Samo Godec. - Napomene i bibliografske reference uz tekst. - Iz sadržaja : Zakon o državnoj upravi ; Zakon o javnim agencijama.

ISBN 86-902823-3-5 (Dial)

ISBN 978-86-9028223-3-3

1. Гл. ств. насл. 2. Дамјановић, Јасмина

а) Србија. Влада - Законски прописи б) Државна управа - Србија - Законски прописи ц) Јавне агенције - Србија - Законски прописи

COBISS.SR-ID 136754444

SADRŽAJ:

PREDGOVOR mr <i>Samo Godec</i>	5
ŠTA NIJE UŠLO U ZAKON O VLADI <i>Zoran M. Balinovac</i>	9
PRIKAZ ZAKONA O DRŽAVNOJ UPRAVI <i>Jasmina Damjanović</i>	21
KRATAK PRIKAZ ZAKONA O JAVNIM AGENCIJAMA <i>Zoran M. Balinovac</i>	39
Z	
ZAKON O VLADI	51
P	
POSLOVNIK VLADE	62
U	
UREDBA O GENERALNOM SEKRETARIJATU VLADE	87
UREDBA O KABINETU PREDSEDNIKA VLADE	91
UREDBA O KABINETU POTPREDSEDNIKA VLADE	94
UREDBA O SLUŽBAMA VLADE	97
Z	
ZAKON O DRŽAVNOJ UPRAVI	101
U	
UREDBA O NAČELIMA ZA UNUTRAŠNJE UREĐENJE I SISTEMATIZACIJU RADNIH MESTA U MINISTARSTVIMA, POSEBNIM ORGANIZACIJAMA I SLUŽBAMA VLADE	123
UREDBA O UPRAVNIM OKRUZIMA	133
UREDBA O NAČINU RADA SAVETA UPRAVNOG OKRUGA	141
Z	
ZAKON O JAVNIM AGENCIJAMA	143

PREDGOVOR

Ova publikacija sadrži Zakon o Vladi Republike Srbije, Zakon o državnoj upravi, Zakon o javnim agencijama, određene podzakonske propise nastale na osnovu zakona, te komentare stručnjaka koji su učestvovali u pripremi nacrti tih propisa iz oblasti uređenja rada Vlade, državne uprave i javnih agencija u Republici Srbiji. Nacrta zakona i podzakonskih akata su izrađeni u Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo, uz pomoć stranih i domaćih stručnjaka, angažovanih u okviru dva projekta Evropske agencije za rekonstrukciju (EAR). Prvi projekat, »Podrška Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu Republike Srbije« (skraćeno PARI SR – Public Administration Reform in Serbia) pokrenut je maja 2003. i okončan aprila 2005, dok projekat »Tehnička pomoć pripremi i sprovođenju upravnopravnih propisa – II faza – Republika Srbija«, koji je počeo u septembru 2005, još traje i završava se u martu 2008. Oba pomenuta projekta imaju za cilj unapređenje sistema državne uprave i olakšano usvajanje novog državnog službeničkog sistema.

Prvi pokušaji pripreme nacrti zakona o državnoj upravi su učinjeni još na leto i početkom jeseni 2003. godine, tada još pod nadležnošću Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu, ispred kojeg je u radnoj grupi sudelovala gospođa Jasmina Damjanović, u saradnji sa PALGO centrom i timom njihovih stručnjaka. Sa strane projektnog tima PARI SR, tom prilikom su na izradi nacrti zakona učestvovali istaknuti stručnjaci za oblast reforme javne uprave: prof. dr Gorazd Trpin, profesor upravnog prava sa ljubljanskog Pravnog fakulteta, doc. dr Slobodan Dujić, međunarodni stručnjak za sistem državne uprave i direktor Instituta za projektno savetovanje iz Ljubljane i mr Samo Godec, rukovodilac projekta EAR, svi iz Slovenije.

Zbog nastupajućih izbora za Narodnu skupštinu Republike Srbije, rad na izradi nacrti zakona je bio znatno usporen sve do formiranja nove Vlade, po čijem je formiranju, početkom proleća 2004. godine, za rukovodioca Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo imenovan gospodin Zoran M. Balinovac, i nešto kasnije za njegovog zamenika gospođa Jasmina Damjanović. Pod njihovim rukovodstvom odmah je započet rad na pripremi nacrti zakona o

državnoj upravi. Na sastanku upravnog odbora projekta PARIŠR odlučeno je da se Republički sekretarijat za zakonodavstvo prihvati kao drugi korisnik projekta. Uz to, odlučeno je i da će projektni tim pružati stručnu pomoć prilikom izrade nacrtu Zakona o Vladi, Zakona o javnim agencijama i Zakona o inspekcijskom nadzoru. Prvi nacrti Zakona o državnoj upravi, tada već uveliko nadograđeni u poređenju sa nacrtima iz 2003. godine, pripremljeni su već na početku leta 2004, uz pomoć i savetovanje doc. dr. Slobodan Dujica i prof. dr. Gorazda Trpina, dok su se tada počeli pripremati i nacrti Zakona o Vladi i Zakona o javnim agencijama, uz savetovanje prof. dr. Gorazda Trpina i mr Sama Godeca. Na jesen 2004. godine, započete su konsultacije o nacrtu zakona sa drugim stranim organizacijama koje pružaju tehničku pomoć, pre svega sa organizacijom SIGMA i Svetskom bankom. Tada je napravljen i prvi nacrt Zakona o inspekcijskom nadzoru, uz pomoć doc. dr. Slobodan Dujica, koji je do sada ostao u fazi nacrti i rad na tom tekstu još treba da se završi.

Intenzivan rad na novim verzijama nacrtu zakona je nastavljen preko leta i u septembru 2004. godine. U septembru i oktobru 2004. godine kroz učestalo okupljanje zajedničke radne grupe sa predstavnicima SIGMA, koje je predvodila gospođa Anke Freibert, menadžer programa za region CARDS, nacrti zakona su usaglašeni. Do početka novembra 2004. godine nacrti zakona o Vladi i državnoj upravi su finalizovani i međuresorno usklađeni u Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo od strane gospodina Zorana M. Balinovca i gospođe Jasmine Damjanović, a zatim su poslani Vladi Republike Srbije na usvajanje. Vlada Republike Srbije je usvojila predlog Zakona o državnoj upravi na svojoj 43. sednici 11. novembra 2004. godine, a predlog Zakona o Vladi i Zakona o javnim agencijama na svojoj 44. sednici 19. novembra 2004. godine.

Zakon o javnim agencijama usvojen je u Narodnoj skupštini u februaru 2005. godine i stupio je na snagu 3. marta 2005. Zakon o Vladi je bio usvojen u maju 2005. godine ali je bilo potrebno ponovno glasanje o zakonu, pošto je Predsednik Republike odbio njegovo proglašenje, tako da je posle ponovnog glasanja konačno usvojen u junu 2005, kada i stupa na snagu. Na kraju, Zakon o državnoj upravi je usvojen u septembru 2005. godine, kada i on stupa na snagu.

Ubrzo posle usvajanja Zakona o vladi u Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo pripremljen je niz organizacionih uredbi (o Kabinetu Predsednika Vlade, o Kabinetu potpredsednika Vlade, o Generalnom sekretarijatu Vlade, o službama Vlade), koje su usvojene na 88. sednici Vlade 25. avgusta 2005. godine, čime je zaokružen zakonodavni okvir organizacije rada Vlade. Ostalo je još da se završi uređenje rada Vlade i njezinog odlučivanja, što je propisano Poslovníkom Vlade, čiji je nacrt takođe pripremljen od strane direktora Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo gospodina Zorana M. Balinovca na jesen 2005. godine i usvojen na 104. sednici Vlade 17. novembra 2005. godine.

U to vreme (septembra 2005. godine) započeo je i novi projekat EAR-a »Tehnička pomoć pripremi i sprovođenju upravnopravnih propisa – II faza – Republika Srbija« (skraćeno DIAL – Drafting and Implementing Administrati-

ve Legislation), čiji je projektni tim učestvovao u samoj pripremi pomenutih podzakonskih propisa tek na samom kraju njihove izrade. Slično je bilo i sa pripremom uredbi na osnovu Zakona o državnoj upravi. Uredba o upravnim okruzima i Uredba o načinu rada Saveta upravnog okruga usvojene su na 122. sednici Vlade 24. februara 2005, a dopunjena Uredba o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade na 125. sednici Vlade 16. marta 2005. godine.

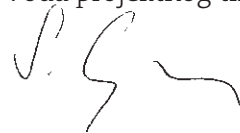
Ideja za pripremu ovakve publikacije se javila uporedo sa pripremom i usvajanjem nabrojanih propisa. Svrha je da se na jednom mestu nađu propisi o novom sistemu Vlade i državne uprave i komentari njihovih autora, i to i na srpskom, i na engleskom jeziku. Posebno su značajni engleski prevodi zakona i podzakonskih propisa, koje su uradili dr Aleksandra Čavoški i Dejan Vuruna, domaći stručnjaci angažovani u okviru projekta DIAL.

Na početku knjige su komentari Zakona o Vladi, Zakona o državnoj upravi i Zakona o javnim agencijama gospodina Zorana M. Balinovca i gospođe Jasmine Damjanović, koji su u protekle tri godine bili glavni pokretači rada i tvorci svih propisa ispred Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo. Potrebno je naglasiti da su komentari nastali još u vreme pre usvajanja novog Ustava Republike Srbije, pa je u tom svetlu često citiran sad već stari ustav. No, po mom mišljenju to ne umanjuje aktuelnost njihovih tekstova.

Izdavanjem ove knjige, zajedno sa knjigom »Sistem državnih službenika u Republici Srbiji«, DIAL nastavlja aktivnosti promocije reforme državne uprave, uz podršku Evropske agencije za rekonstrukciju. U okviru ovih aktivnosti već je objavljen »Priručnik za ocenjivanje državnih službenika« dr Hans-Achima Rolla, za kojim će slediti priručnici koji se odnose na druge bitne delove novog službeničkog sistema (kadrovsko planiranje, sprovođenje internih i javnih konkursa, i drugi). Priručnici, knjige i druge publikacije će služiti kao pomoćno sredstvo prilikom izvođenja obuke državnih službenika, za koju je nadležna novoosnovana Služba za upravljanje kadrovima, kao neposredna pomoć svim državnim službenicima, a posebno rukovodiocima u državnim organima, prilikom bavljenja kadrovskim procedurama.

Usvajanje novog zakonodavnog okvira Vlade i državne uprave u Srbiji je vrlo bitan korak u procesu reforme državne uprave u Srbiji, što Srbiju stavlja u prve redove među zemljama regiona kada se ocenjuju reformski procesi. Sada predstoji zahtevniji i teži deo reforme – njegovo pravilno sprovođenje. Želja je autora ovih tekstova da ova publikacija doprinese lakšoj primeni novih propisa o državnoj upravi u Srbiji.

mr Samo Godec
Vođa projektnog tima

ŠTA NIJE UŠLO U ZAKON O VLADI

ZORAN M. BALINOVAC

UVOD

Pisanje zakona kojim se uređuje položaj vlade i njen rad nije lak zadatak. Linija koja razdvaja pravno i političko ovde je tanka. Odgovornost vlade pretežno izmiče pravnoj sankciji. Uvek postoji opasnost da se pravnom normom uredi odnos koji je pre svega političke prirode, pa da se pravna norma pokori političkim merilima i pokaže izlišnom i nemoćnom. S druge strane, nedovoljna pravna uređenost vlade vodi u gubitak pravnih merila za izricanje ocene o tome koliko vlada poštuje principe pravne države. U suštini, položaj vlade u jednoj državi više zavisi od političke tradicije i demokratske klime, nego od pravnih odredaba.

U Srbiji je načelo podele vlasti uvedeno Ustavom Republike Srbije iz 1990. Dotle je ustavno uređenje bilo zasnovano na skupštinskom modelu jedinstva vlasti, u kome je skupština utvrđivala i vodila politiku države, a Vlada je bila izvršni organ skupštine (ona nije ni nosila naziv „Vlada” već „Izvršno veće skupštine”) i kao takva nije imala samostalnu odgovornost za stanje u državi. U praksi, vlast nije bila u državnim institucijama. Vladale su elite političke birokratije oličene u tadašnjem Savezu komunista (ne samo u Srbiji već u svim republikama bivše SFRJ). Skupština i Izvršno veće skupštine, ponekad i sudovi, bili su puki izvršitelji onoga što je već dogovorio komunistički vrh. Ustav iz 1990. predviđeo je izuzetno moćnu instituciju predsednika Republike (koji je praktično nesmenljiv) i realna vlast izmeštena je iz parlamenta i Vlade u instituciju predsednika Republike. Tome je pogodovala i okolnost da je politička stranka kojoj je pripadao predsednik Republike, sa ili bez koalicija, imala većinu u parlamentu, usled čega su i parlament i Vlada bili pod kontrolom predsednika Republike.

Stoga su od oktobra 2000, svi potencirali svoju višegodišnju uskraćenost u realnoj ustavnoj moći i zatražili emancipaciju svojih nadležnosti: i Narodna skupština i Vlada i sudovi. Napore da se donekle uspostavi ustavna raspodela moći, narušila je Vlada koja je izabrana januara 2001. Zbog potrebe za brzim, operativnim i dinamičnim delovanjem kako bi se Srbija hitno reformisala i modernizovala, Vlada je nizom neustavnih postupaka, načinila od Narodne skupštine, praktično, izvršni organ Vlade. Od 30. decembra 2002, kad je prestao mandat predsednika Republike izabranog 1997, Srbija nije imala

predsednika Republike sve do 27. juna 2004, a njegove nadležnosti preuzela je Vlada, tako što je svoju politiku sprovodila preko tzv. vršioca dužnosti predsednika Republike (tj. vladinog predsednika Narodne skupštine). Za to vreme nije donesen novi Ustav, niti novi zakoni o vladi (ostao je na snazi zakon od 1991.), o državnoj upravi (ostao je na snazi zakon iz 1992), nije uveden službenički sistem (ostao je na snazi anahroni zakon iz 1991). Barem normativna reforma osnovnih institucija nije bila predmet pažnje tadašnje Vlade.

Konačno, Ustav iz 1990, koji je još na snazi, sadrži niz konfuznih normi i pravnih praznina vezanih za rad i uređenje mandata Vlade, što povećava rizik da zakonske odredbe budu ocenjene kao neustavne i nalaže poseban zakonodavčev oprez.

U takvim prilikama pisan je novi Zakon o Vladi. Stoga se u zakonu nisu našla neka rešenja koja bi možda, trebalo da budu u zakonu. U ovom tekstu biće govora samo o nekima od njih.

KO UTVRĐUJE POLITIKU REPUBLIKE SRBIJE

Parlamentarni sistemi razlikuju se od skupštinskih sistema po tome što je svaka od tri grane vlasti - zakonodavna, izvršna i sudska – najviša u svom domenu. Između različitih grana vlasti uspostavljaju se instrumenti zajedničkog delovanja i saradnje: suprotno bi sprečilo funkcionisanje države.

Izvršna vlast ne sastoji se samo od izvršavanja zakona. Vlada je u parlamentarizmu delatna, dinamična vlast, koja u neposrednom dodiru s društvenim sistemom pokušava da pronađe rešenja kojima se otklanjaju slabosti društva. Na toj podlozi vlada stvara pre svega predloge zakona koje predlaže na usvajanje parlamentu, koji je jedini ovlašćen da donošenjem zakona rešava najbitnija strateška društvena pitanja.

Vlada vodi politiku Republike Srbije (član 90. t. 1. Ustava Republike Srbije). Ustav nema normu o tome, ko utvrđuje politiku. Utvrđivanje politike bilo bi određivanje barem osnovnih političkih ciljeva, dok bi vođenje politike bilo sprovođenje utvrđenih ciljeva.¹ Bilo bi primereno parlamentarizmu, da Zakon o Vladi sadrži normu da Vlada „utvrđuje (i vodi) politiku”. No, takva odredba nije našla mesto u Zakonu o Vladi, budući da u parlamentarnoj praksi Srbije izgleda preteže uverenje da skupština utvrđuje politiku države (tj. da je ona vrhovna vlast). Posredi je odblesak shvatanja koja potiču iz vremena jedinstva vlasti. Vlada je za svoj rad odgovorna Narodnoj skupštini, pa i za način na koji je utvrdila i vodi politiku. To u Srbiji potvrđuje i praksa. Vlada ponekad, kod bitnih političkih odluka, ume da zatraži podršku Narodne skupštine, kako bi se uverila da nameravana politika

¹ Moguće je i tumačenje prema kome je „utvrđivanje” politike deo „vođenja” politike. Razlikovanje između „utvrđivanja” i „vođenja” politike poznaje Ustavna povelja državne zajednice Srbije i Crne Gore. „Savet ministara... utvrđuje i sprovodi politiku Srbije i Crne Gore” (član 33. t. 1. Ustavne Povelje državne zajednice Srbije i Crne Gore).

uživa potporu skupštine. To predstavlja način na koji Vlada na mala vrata postavlja pitanje svog poverenja u Narodnoj skupštini.

Metaforično rečeno, podrška ili uskraćivanje podrške Vladi jesu jedini način na koji Narodna skupština „utvrđuje” politiku Srbije.

POLOŽAJ VLADE KOJOJ NIJE IZGLASANO POVERENJE

Vlada može pred Narodnom skupštinom da postavi pitanje svoga poverenja, tj. da zatraži da narodni poslanici glasaju o tome, da li Vlada i dalje uživa njihovu podršku (član 93, stav 5 Ustava Republike Srbije). Dok je glasanje o nepoverenju Vladi institut poslaničkog pritiska na Vladu, glasanje o poverenju Vladi predstavlja pritisak Vlade na Narodnu skupštinu. Ustav ne odgovara na dva pitanja. Prvo, kojom većinom se Vladi izglasava poverenje. Drugo, koje posledice po mandat Vlade može da ima odluka Narodne skupštine da se Vladi ne izglasava poverenje.

Zakonom o Vladi uređeno je samo prvo pitanje i propisano da se poverenje Vladi izglasava sa 126 glasova, tj. većinom od ukupnog broja narodnih poslanika (član 19, stav 2). Na drugo pitanje nije pružen odgovor. Uprkos što je parlamentarizmu imanentno da Vladi kojoj nije izglasano poverenje prestaje mandat, u Srbiji to sprečava Ustav. Ustav taksativno propisuje razloge za prestanak mandata Vlade: to su izglasavanje nepoverenja, ostavka Vlade i raspuštanje Narodne skupštine (član 93, stav 9 Ustava Republike Srbije). On ne predviđa neizglasavanje poverenja Vladi kao razlog za prestanak mandata Vlade. Otuda bi zakonsko propisivanje prestanka mandata Vladi kojoj nije izglasano poverenje bilo sporno sa stanovišta Ustava. Biće, da je ustavno rešenje – koje nesumnjivo predstavlja propust – načinilo od instituta neizglasavanja poverenja Vladi moralni i politički, a ne ustavnopravni institut. Pitanje opstanka Vlade u tom slučaju ostaje u domenu širih političkih odnosa i barem formalno, prepušteno oceni Vlade. Pošto je zadržala mandate, Vlada može kod predsednika Republike ishodovati raspuštanje Narodne skupštine a time i nove izbore. Umesto da padne Vlada, pale bi i Vlada i Narodna skupština.

Stoga je Predlog zakona o Vladi sadržavao odredbu prema kojoj „Vlada kojoj nije izglasano poverenje može podneti ostavku” (član 19, stav 4 Predloga Zakona o Vladi). Ratio legis norme je bio da načini zakonski pritisak na Vladu kojoj nije izglasano poverenje, da promisli o tome da li postoji moralno uporište da zadrži mandat; odredba je trebalo i da Narodnoj skupštini i Vladi, ali i javnosti, detaljnije razjasni situaciju u kojoj se nalazi Vlada kojoj nije izglasano poverenje. Bile su to finese koje nisu primećene u skupštinskoj raspravi. Kritika narodnih poslanika zasnivala se na tvrdnji da Vlada uvek može podneti ostavku i da ne postoje razlozi da se jedan slučaj posebno izdvoji. Vlada je prihvatila kritiku narodnih poslanika.

Tako se u Zakonu o Vladi nije našla ni odredba koja bi propisivala prestanak mandata Vlade, ako joj ne bude izglasano poverenje (što je ustavno sporno rešenje), ali ni norma koja bi objasnila da institut neizglasavanja poverenja Vladi ima moralne i političke a ne pravne implikacije.

MOGUĆNOST OPSTRUIRANJA FORMIRANJA NOVE VLADE

Narodna skupština može biti raspuštena aktom predsednika Republike; akt o raspuštanju Narodne skupštine predsednik Republike donosi na obrazloženi predlog Vlade (član 89, stav 1 Ustava Republike Srbije). Predlog Vlade je procesni uslov bez koga predsednik Republike ne može raspustiti Narodnu skupštinu. Predsednik Republike nije obavezan da raspusti Narodnu skupštinu: on sam, shodno sopstvenoj diskrecionoj oceni, odlučuje o tome da li će prihvatiti predlog Vlade. Ustav je izričit još u jednom: Narodna skupština ne može biti raspuštena u vreme ratnog ili vanrednog stanja, ili stanja neposredne ratne opasnosti (član 89, stav 4 Ustava Republike Srbije).

Postojanje ratnog ili vanrednog stanja ili stanja neposredne ratne opasnosti jeste jedino ustavno ograničenje prava predsednika Republike da raspusti Narodnu skupštinu. Druga ograničenja Ustav ne predviđa.

Stoga je u Srbiji moguće da predsednik Republike i Vlada – ako potiču iz iste stranke ili koalicije – opstruiraju obrazovanje nove Vlade. Redosled poteza je jasan. Ako Vlada izgubi podršku Narodne skupštine, tako što se skupštini obrazuje koaliciona većina koja može da sastavi novu Vladu (bez prethodnih izbora), prvo što nova većina treba da učini jeste da postojećoj Vladi izglasa nepoverenje.² Međutim, predsednik Republike može u toku postupka izglasavanja nepoverenja Vladi da raspusti Narodnu skupštinu na predlog Vlade koja je pred izglasavanjem nepoverenja. Posledica raspuštanja Narodne skupštine jesu parlamentarni izbori. Raspuštanjem Narodne skupštine u ovom slučaju sprečava se izglasavanje nepoverenja Vladi i sastavljanje nove Vlade i, umesto svega, raspisuju parlamentarni izbori i produžava vek Vladi koja je bila pred izglasavanjem nepoverenja.

U parlamentarnoj praksi Srbije od 1990. Narodna skupština je raspuštena dva puta, oba puta pred izglasavanje nepoverenja Vladi i na predlog Vlade. Prvi put to se dogodilo 20. oktobra 1993, a drugi put 13. novembra 2003.

Način da se spreči mogućnost opstruiranja stvaranja nove Vlade u istom mandatnom periodu Narodne skupštine bila bi odredba u Zakonu o Vladi: „Vlada ne može predsedniku Republike predložiti raspuštanje Narodne skupštine, dok se ne okonča postupak raspravljanja i glasanja o nepoverenju Vladi.” Međutim, unošenje navedene norme u Zakon o Vladi moglo bi da bude protumačeno kao ograničenje ustavnog prava Vlade da predsedniku Republike predloži raspuštanje Narodne skupštine i ograničenje ustavnog prava predsednika Republike da na predlog Vlade raspusti Narodnu skupštinu. Tim pre što Ustav izričito propisuje samo jedan izuzetak (zabranu raspuštanja skupštine u vreme ratnog ili vanrednog stanja ili stanja neposredne ratne opasnosti), pa bi zakonsko normiranje drugog izuzetka lako moglo da bude protumačeno kao direktno kršenje Ustava.

² Posle toga, trebalo bi da joj predsednik Republike poveri mandat da sastavi novu Vladu. Ustavni sistem Srbije ne daje Narodnoj skupštini pravo da posle izbora prve Vlade sam izabere novog predsednika i ostale članove Vlade, bez posredovanja predsednika Republike (kao u sistemu tzv. konstruktivnog izglasavanja nepoverenja vladi).

TRAJANJE RASPRAVE O NEPOVERENJU VLADI

Mogućnost da se Vladi izglasa nepoverenje jeste najefikasniji oblik parlamentarne kontrole Vlade. Najmanje 20 narodnih poslanika može predložiti da se Vladi ili članu Vlade izglasa nepoverenje (član 93, stav 3 Ustava Republike Srbije).

Narodna skupština ima 250 narodnih poslanika. Ustav ničim ne ograničava pravo narodnih poslanika da podnose predloge da se Vladi ili članu Vlade izglasa nepoverenje. Manje od jedne desetine narodnih poslanika može da inhibira rad Narodne skupštine i Vlade. Nekakav izlaz mogao bi da bude nađen u uskraćivanju prava narodnim poslanicima da izvesno vreme posle neuspeha predloga predlože da se Vladi izglasa nepoverenje. No, to bi bilo suprotno Ustavu.³ Stoga je mogućnost da se predloži rasprava o nepoverenju Vlade prepuštena oceni samih parlamentarnih stranaka, o tome koliko bi bila politička šteta ako njihov predlog ne uspe.

Parlamentarna praksa u Srbiji praktikuje da se predlog za izglasavanje nepoverenja Vladi izvršuje u predlog dnevnog reda skupštinskog zasedanja, da bi se o njemu, kao i o svakoj drugoj tački predloga dnevnog reda, glasalo. Glasa se o tome, da li će predlog za izglasavanje nepoverenja Vlade biti izvršen u dnevni red sednice Narodne skupštine. Naravno da neće, sve dok Vlada ima većinu. Praksa nije saglasna Ustavu i, čini se, zasniva se na reliktima skupštinskog sistema. Jer, pravo da se traži rasprava o nepoverenju Vlade jeste, pre svega, pravo skupštinske manjine. Upravo zbog toga što većina može pri odlučivanju o predlogu dnevnog reda skupštinske sednice uvek da preglasa manjinu, pravo da se raspravlja i glasa o nepoverenju Vladi jeste pravo koje se ostvaruje po sili Ustava; o predlogu se ne glasa pri određivanju dnevnog reda, on je po sili Ustava izvršen u dnevni red.

„Glasanju o nepoverenju Vladi može se pristupiti tek posle tri dana od dana podnošenja predloga za izglasavanje nepoverenja” (član 93, stav 4 Ustava Republike Srbije). Predlog zakona o Vladi sadržao je tri odredbe: prvu „Od podnošenja predloga do glasanja o nepoverenju Vladi ne može proći manje od tri, ni više od 15 dana” (član 18, stav 2 Predloga zakona o Vladi); drugu „Od podnošenja predloga do glasanja o poverenju Vladi ne može proći manje od pet, ni više od 20 dana” (član 19, stav 2 Predloga zakona o Vladi) i treću „Od podnošenja predloga do glasanja o nepoverenju, odnosno razrešenju člana Vlade ne može proći manje od tri, ni više od 15 dana” (član 22, stav 4 Predloga zakona o Vladi).

Pisci Predloga zakona o Vladi pri tome su pošli od pretpostavke, da je pravo na podnošenje predloga za glasanje o nepoverenju Vladi ustavno pra-

³ Zanimljivo je da se Poslovnik Narodne skupštine Republike Srbije nije ustezao da posle prvog donošenja Zakona o Vladi (budući da je predsednik Republike odbio da prvi put potpiše ukaz o proglašenju Zakona o Vladi) propiše: „Predlog da se izglasa nepoverenje Vladi ili pojedinom njenom članu ne može se ponovo podneti u toku istog zasedanja Narodne skupštine” (član 204, stav 5 Poslovnika Narodne Skupštine Srbije). Redovna zasedanja Narodne skupštine u Srbiji počinju prvog radnog dana u martu i u oktobru i traju najduže 90 dana (član 79, stav 2 Ustava Republike Srbije).

vo narodnih poslanika i da se predlog po sili Ustava uvršćuje u dnevni red Narodne skupštine; da je pravo narodnih poslanika neograničeno, tj. da isti narodni poslanici mogu, barem teorijski, da pravo koriste nebrojeno mnogo puta za svoga mandata; da pravo na podnošenje predloga za izglasavanje nepoverenja Vladi ima svega 20 narodnih poslanika. Rezultanta navedenih ustavnih rešenja jeste da rad Narodne skupštine i Vlade može biti blokiran i da je Ustav otvorio vrata opstrukciji rada parlamenta i rada Vlade.

Međutim, odredbe Predloga zakona o Vladi kojim se limitira trajanje rasprave o predlogu da se Vladi ili njenom članu izglasa nepoverenje (i da se Vladi izglasa poverenje) naišle su na oštru kritiku, pre svega, opozicionih narodnih poslanika. Suština kritike svodila se na tvdnju da Predlog zakona pleđira da uredi nešto što je materija skupštinskog poslovnika, da je određivanje trajanja rasprave pokušaj izvršne vlasti da ograniči prava zakonodavne vlasti, da Narodna skupština može, ako smatra da je potrebno, nedeljama da raspravlja o predlogu za izglasavanje nepoverenja Vladi.

Prenebregnuto je pri tome, da je Vlada i te kako zainteresovana za trajanje rasprave o predlogu za izglasavanje nepoverenja Vladi, budući da je pravilo da u raspravi o nepoverenju Vladi učestvuju svi članovi Vlade. Stoga je trajanje rasprave o nepoverenju Vladi izuzetno bitno za efektitet rada i funkcionisanja Vlade.

Vlada je prihvatila amandmane narodnih poslanika na Predlog zakona i izostavila sporne odredbe.

PRVENSTVO PRI RAZMATRANJU PREDLOGA ZAKONA

Jedna od radnih verzija zakona o Vladi sadržavala je odredbu prema kojoj „Ako su u istoj oblasti u zakonodavnom postupku dva ili više predloga zakona, Narodna skupština najpre odlučuje o predlogu Vlade”. Trebalo je to da, u krajnjoj liniji, znači da predlog zakona Vlade o nekom pitanju iz oblasti u kome je narodni poslanik već podneo predlog, uživa prvenstvo pri raspravljanju u Narodnoj skupštini.

Argumenti u prilog navedenog rešenja bili su sledeći: Vlada je Narodnoj skupštini odgovorna za vođenje politike Republike Srbije, a strateški pravni akti kojima se vodi politika u nekoj oblasti jesu zakoni; otuda je logično da odgovornost Vlade rezultira i njenim prvenstvom u predlaganju zakona. Pored toga, odmah po saznanju da Vlada priprema neki predlog zakona, narodni poslanik može Narodnoj skupštini da predloži isti ili sličan predlog zakona i time opstruira Vladu; suprotna situacija je teže zamisliva.

U parlamentarnoj praksi Srbije predlozi zakona Vlade imaju prvenstvo. Međutim, ono nije zasnovano na pozitivnom pravu. Sve se, kao i kod instituta predloga za izglasavanje nepoverenja Vladi, svodi na glasanje o dnevnom redu skupštinske sednice. Praksa se zasniva na gledištu da skupština može

odlučivati o svemu glasanjem, pa i o tome da li predlog zakona koji je podneo narodni poslanik treba uvrstiti u dnevni red sednice Narodne skupštine. Ne ulazeći dublje u analizu Ustava i Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije takva praksa je, čini se, suprotna Ustavu. Pravo narodnog poslanika na zakonsku inicijativu, koje je zajemčeno Ustavom (član 80, stav 2 Ustava Republike Srbije), ne iscrpljuje se u pravu da se Narodnoj skupštini podnese predlog zakona. Ono se sastoji od prava narodnog poslanika da Narodna skupština raspravlja o predlogu zakona i da ga prihvati ili odbije. Otuda parlamentarna praksa nanosi štetu prvenstveno opozicionim poslanicima.

Pisci Zakona o Vladi smatrali su da pravo narodnog poslanika na zakonsku inicijativu znači njegovu pravo da Narodna skupština raspravlja o predlogu zakona koji je podneo. To je direktno otvorilo ustavni problem mogućnog sukoba zakonskog propisivanja zakonodavnog prvenstva Vlade, sa pravom na zakonsku inicijativu narodnog poslanika. Otuda su se tvorcima Zakona o Vladi argumenti u prilog prvenstva Vlade učinili previše apstraktnim, pa su odustali od njega.

PRAVO NARODNOG POSLANIKA NA UVID U KONKRETNE SPISE I DOKUMENTE VLADE

Zakonom o Vladi uređuju se, pored ostalog, odnosi Vlade i Narodne skupštine. Oni izviru iz Ustava i zasnivaju se na načelu podele vlasti. Posredi je posebna javnopravna oblast koja se odlikuje nizom pravnih specifičnosti (naravno, načelo podele vlasti i te kako uključuje saradnju i međusobno prožimanje različitih grana vlasti).

Predlog zakona o Vladi sadržao je odredbu prema kojoj „Konkretne spise i dokumente Vlada i organi državne uprave moraju dostaviti Narodnoj skupštini samo na zahtev anketnog odbora” (član 39, stav 2 Predloga zakona o Vladi). Odredba je izazvala polemiku u javnosti još pre nego što je počela skupštinska rasprava o predlogu zakona. Njeni protivnici tvrdili su da je norma protivna Zakonu o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja i da narodne poslanike stavlja u teži položaj nego tzv. obične građane. Jednom rečju, narodni poslanici su, prema kritičarima, i građani, pa im otuda moraju pripadati sva prava koja imaju i ostali građani.

Argumentacija deluje prijemčljivo. Međutim, samo na prvi pogled. Svrha Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja jeste da građanima i drugim zainteresovanim licima koja se nalaze izvan sistema vlasti učini javnim i dostupnim rad državne vlasti. Pored toga, javna dostupnost podataka jeste i instrument kojim građani nadziru rad vlasti.

Narodni poslanik svakako jeste građanin. Ali, on je i više od toga. Narodni poslanik je i protagonist državne vlasti, i član kolektivnog zakonodavnog organa. Odnos Narodne skupštine i Vlade uređuje se, pre svega, Ustavom. I prava narodnog poslanika, kao segmenta Narodne skupštine, moraju da proizlaze iz odnosa Narodne skupštine i Vlade. Narodna skupšti-

na kontroliše rad Vlade. Posredi je politička kontrola, kojoj podleže kako rad Vlade kao celine, tako i rad članova Vlade kao pojedinaca. Oblici političke kontrole su poslaničko pitanje, interpelacija, anketni odbor, glasanje o nepoverenju Vladi itd. Prema Predlogu zakona, Vlada i svaki njen član dužni su da Narodnoj skupštini dostave sve izveštaje i podatke koji su Narodnoj skupštini potrebni (dakle, prema proceni Narodne skupštine) uvek kad se raspravlja o pitanjima koja su vezana za rad Vlade ili pojedinog člana (član 39, stav 1 Predloga zakona o Vladi, a budući da je odredba predloga postala i zakonsko pravilo – 39 Zakona o Vladi).

Vlada je ipak prihvatila amandman narodnih poslanika, pa je odredba koja je glasila: „Konkretne spise i dokumente Vlada i organi državne uprave moraju dostaviti Narodnoj skupštini samo na zahtev anketnog odbora”, izostavljena iz zakona.

DA LI JE JEDNO PRAVILO TREBALO DA UĐE U ZAKON

Ustav ne normira vreme za koje Vlada mora da bude izabrana, time ni posledice prekoračenja roka za izbor Vlade. Ustav ne određuje ni nadležnosti Vlade od prestanka mandata do izbora nove Vlade.

Zakon o Vladi propisao je ovlašćenja Vlade kojoj je prestao mandat (član 17, stav 1. i 2. Zakona o Vladi). Konačno, Zakon o Vladi sadrži i pravilo koje deluje kao da je izlišno: Vlada kojoj je prestao mandat ne može predsedniku Republike da predloži raspuštanje Narodne skupštine (član 17, stav 3). Sledi prikaz logički nemogućih slučajeva i ustavnih kriza koje u Srbiji mogu da nastanu zbog ustavnih nepreciznosti i nedorečenosti. Prikaz jednovremeno predstavlja i obrazloženje citiranog pravila Zakona o Vladi.

Slučaj prvi – Vladi može prestati mandat, a da Narodna skupština i dalje zadrži mandat. Biće to slučaj, ako mandat Vlade prestane zbog ostavke Vlade ili predsednika Vlade, ili ako Vladi bude izglasano nepoverenje. Na Narodnoj skupštini je da u tom slučaju izabere novu Vladu, čijeg mandatar određuje predsednik Republike. Može da se dogodi da skupština ne uspe da izabere novu Vladu i da nastane inhibicija u ostvarivanju ustavnog poretka. Jedini izlaz iz inhibicije nalazi se u novim parlamentarnim izborima. No, prema Ustavu, do novih izbora može u tom slučaju doći jedino ako predsednik Republike, na predlog Vlade, raspusti Narodnu skupštinu. Međutim, Vlada kojoj je prestao mandat ne može da podnese predlog za raspuštanje Narodne skupštine. Najpre, što je ustavni ratio legis instituta raspuštanja Narodne skupštine „izborni” rešavanje konflikta između Vlade i Narodne skupštine, a Vlada kojoj je prestao mandat ne može biti u konfliktu s Narodnom skupštinom. Potom, nijedna Vlada, pa ni ona kojoj je prestao mandat, ne mora podneti predsedniku Republike predlog za raspuštanje Narodne skupštine; odsustvo te obaveze omogućava Vladi kojoj je prestao mandat da, barem teorijski, nastavi

vi da – istina sa smanjenim ovlašćenjima – vlada onoliko dugo koliko joj prilike dopuste. Na kraju, Ustav je barem u jednom jasan: „Raspuštanjem Narodne skupštine prestaje i mandat Vlade” (član 89, stav 2 Ustava Republike Srbije). To znači da bi Vladi kojoj je prestao madat raspuštanjem skupštine po drugi put prestao mandat. Prvi put zbog izglasavanja nepoverenja ili ostavke Vlade i predsednika Vlade, a drugi put zbog raspuštanja Narodne skupštine.

Slučaj drugi – Mandat može istovremeno da prestane i Vladi i Narodnoj skupštini. Biće to slučaj, ako istekne četvorogodišnji mandatni period Narodne skupštine, ili ako Narodna skupština bude raspuštena. Slede izbori za Narodnu skupštinu. Posle izbora može da se dogodi da nov saziv Narodne skupštine ne može da izabere novu Vladu. Ovde u pravnom poretku postoji Vlada kojoj je prestao mandat i novokonstituisana Narodna skupština. Između njih ne postoji nikakva veza, a ona nije postojala ni u prošlosti: Vladu je izabrao prethodni saziv Narodne skupštine. Izlaz iz krize ponovo mogu biti samo novi parlamentarni izbori. Do njih, prema Ustavu, može doći samo ako predsednik Republike na predlog Vlade raspusti Narodnu skupštinu. Vlada kojoj je prestao mandat pre parlamentarnih izbora trebalo bi da predsedniku Republike predloži raspuštanje novog saziva Narodne skupštine, na šta nije obavezna, a raspuštanjem Narodne skupštine Vladi bi po drugi put prestajao mandat itd.

Očigledno je da se izlaz iz navedenih situacija mora potražiti u političkim dogovorima koji bi omogućili preovladavanje ustavne krize, a ne u okviru instituta raspuštanja Narodne skupštine.

A još više nego očigledno je da je Srbiji što pre potreban nov ustav.

PRIKAZ ZAKONA O DRŽAVNOJ UPRAVI

JASMINA DAMJANOVIĆ

Jasmina Damjanović, bivši zamenik direktora Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, od skora postavljena na položaj direktora Službe za upravljanje kadrovima Vlade Republike Srbije

OSNOVNE ODREDBE

Bivši Zakon o državnoj upravi bio je u mnogo čemu nedorečen i neodređen. Novim Zakonom o državnoj upravi stvara se normativni okvir za otklanjanje postojećih slabosti u uređenju i delovanju državne uprave i za njen rad na novim osnovama, u meri u kojoj to dozvoljava Ustav.

Ustav određuje da poslove državne uprave vrše ministarstva (član 94, stav 1 Ustava Republike Srbije). Ministarstva primenjuju zakone i druge propise i opšte akte Narodne skupštine i Vlade, kao i opšte akte predsednika Republike, rešavaju u upravnim stvarima, vrše upravni nadzor i obavljaju druge upravne poslove utvrđene zakonom (član 94, stav 2 Ustava Republike Srbije). Za obavljanje određenih poslova državne uprave obrazuju se organi uprave u sastavu ministarstva, a za vršenje stručnih poslova posebne organizacije (član 94, stav 4 Ustava Republike Srbije). Uređenje (organizacija) i nadležnost ministarstava, organa uprave u njihovom sastavu i posebnih organizacija utvrđuju se zakonom (član 94, stav 5 Ustava Republike Srbije). Vlada utvrđuje načela za unutrašnje uređenje ministarstava i drugih organa uprave i posebnih organizacija, postavlja i razrešava funkcionere u ministarstvima i posebnim organizacijama, usmerava i usklađuje rad ministarstava i posebnih organizacija i nadzire njihov rad (član 90. t. 5, 6. i 7. Ustava Republike Srbije).

Shodno tome, Zakon o državnoj upravi definiše državnu upravu kao deo izvršne vlasti koji vrši upravne poslove u okviru prava i dužnosti Republike Srbije (član 1, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Državnu upravu čine ministarstva, organi uprave u sastavu ministarstava i posebne organizacije (član 1, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Državna uprava određuje se kao sistem organa, čiji je zadatak vršenje posebnih, specifičnih poslova. Organi državne uprave obrazuju se i njihov se delokrug određuje zakonom (član 2 Zakona o državnoj upravi). Zakonsko propisivanje uređenja državne uprave i njenih nadležnosti proizlazi iz Ustava, premda u osnovi predstavlja odstupanje od ustavnog načela o podeli vlasti, budući da sprečava Vladu da sama uredi uređenje državne uprave prema svojim potrebama i za to odgovara pred Narodnom skupštinom.

Rad organa državne uprave podleže nadzoru Vlade (reč je prevashodno o pravnom nadzoru) i Narodne skupštine (reč je o političkom nadzoru, koji se ostvaruje posredno, preko skupštinskog nadzora nad radom Vlade i čla-

nova Vlade). Rad organa državne uprave podleže i nadzoru sudova, preko upravnog spora (član 3 Zakona o državnoj upravi). Nijedno telo ili organ ne podleže tako različitim oblicima i sredstvima nadzora kao državna uprava. Ta činjenica daje uvid u posebnu i delikatnu ulogu državne uprave u savremenim društvima.

Pojedini poslovi državne uprave mogu se zakonom poveriti organima autonomne pokrajine i lokalne samouprave (opštine, gradovi i Grad Beograda), javnim preduzećima, ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama (član 4 Zakona o državnoj upravi). Posredi je ustavni institut kojim se država samo organizaciono odriče dela svojih ovlašćenja (prepušta pojedine poslove državne uprave drugim organima umesto organa državne uprave). Vlada i organi državne uprave i posle poveravanja poslova državne uprave zadržavaju odgovornost za njihovo izvršavanje (član 51, stav 2 Zakona o državnoj upravi), zbog čega Vlada i organi državne uprave i imaju posebna nadzorna ovlašćenja nad organima kojima su povereni poslovi državne uprave. Organi i organizacije kojima je zakonom povereno vršenje javnih ovlašćenja inače se, skraćeno, u zakonu nazivaju «imaoci javnih ovlašćenja».

Za štetu koju svojim nezakonitim ili nepravilnim radom organi državne uprave pričinje fizičkim i pravnim licima odgovara Republika Srbija (član 5 Zakona o državnoj upravi).

NAČELA DELOVANJA ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Evropska unija nema *acquis communautaire* (pravni red) za uspostavljanje standarda državne uprave, ali postoji čitav niz principa javne administracije koje su prihvatile države članice i potom ih je dalje razvio Evropski sud pravde, a koji sačinjavaju uslove - Evropskog administrativnog prostora. Zemlje koje se prijavljuju za prijem u Evropsku uniju moraju voditi računa o tim principima pri izradi svojih propisa. Evropski sud pravde je definisao veliki broj principa, pozivajući se na opšte pravne principe upravnog prava. Funkcionisanje državne uprave se uspostavlja po uzoru na principe upravnog prava kao principe koji vode i obavezuju.

Zakon o državnoj upravi stoga sadrži posebne odredbe o načelima delovanja organa državne uprave. Načela delovanja organa državne uprave zasnovana su na ustavnim principima i principima upravnog prava, koji su i osnovni principi Evropskog administrativnog prostora. Osnovno načelo delovanja državne uprave jeste načelo zakonitosti. Ono podrazumeva da državna uprava svoje nadležnosti vrši samostalno, u okviru i na osnovu ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata (član 7 Zakona o državnoj upravi). To je načelo bez koga je postojanje moderne države nezamislivo, ali više samo po sebi nije dovoljno: ono može biti izigrano ako državna uprava ne postupa i prema pravilima struke, nepristrasno i politički neutralno (član 8 Zakona o državnoj upravi). Organi državne uprave su dužni da svakome omogućе brzo i delotvorno ostvarivanje prava i pravnih interesa

(član 9 Zakona o državnoj upravi). Kada odlučuju o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaka (u upravnom postupku), preduzimaju mere i vrše druge radnje, organi državne uprave dužni su da koriste ona sredstva koja su za stranke najpovoljnija, ako se i na taj način (tim sredstvima) postižu svrha i cilj zakona (član 10, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Poslednji princip (princip srazmernosti) posebno je razvio Evropski sud pravde, po uzoru na nemačko zakonodavstvo. Cilj mu je da izbegne ugrožavanja građana više nego što je to nužno, da bi se postiglo zakonito rešenje. Organi državne uprave dužni su da poštuju ličnost i dostojanstvo stranaka (član 10, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Rad organa državne uprave je javan. Oni su dužni da javnosti omoguće pristup informacijama o svom radu, u skladu sa odredbama posebnog zakona kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja (član 11 Zakona o državnoj upravi).

POSLOVI DRŽAVNE UPRAVE

Pri određivanju poslova državne uprave, bivši Zakon o državnoj upravi mahom je imao u vidu one poslove koji se svode na autoritativno izvršavanje zakona. Zagovarao je koncept uprave u kome dominira vršenje državne vlasti.

Savremeni modeli uprave, nasuprot tome, polaze od koncepta socijalne funkcije uprave i zasnivaju se na postavci da se upravne delatnosti države ne svode samo niti prvenstveno na vršenje državne vlasti. Vršenje upravnih delatnosti, pre svega, podrazumeva javne usluge, kojima se stvaraju i omogućuju uslovi za svakodnevni život i rad građana i doprinosi opštem razvoju društva kao celine. Uprava ostvaruje svoju socijalnu funkciju tako što prvenstveno postaje regulator društvenih procesa, a ne instrument vlasti. Poslovi uprave postaju sve brojniji i složeniji, a atributi vlasti, iako nisu nestali, nisu više osnovna sadržina upravne delatnosti države.

Novim Zakonom o državnoj upravi poslovi državne uprave koncipirani su stoga bitno drugačije.

Učešće u oblikovanju politike Vlade – Zakonom se posebna pažnja pridaje strateškoj ulozi državne uprave, tj. njenoj ulozi u oblikovanju politike Vlade. U oblikovanju politike Vlade državna uprava učestvuje tako što priprema nacрте zakona, druge propise i opšte akte za Vladu (uredbe, odluke itd.) i predlaže Vladi na usvajanje strategije razvoja i druge mere kojima se oblikuje politika Vlade (član 12, stav 1 Zakona o državnoj upravi).

Praćenje stanja – Učešće u oblikovanju politike Vlade predstavlja, na neki način, zbirni pojam za sve poslove državne uprave koji su strateške, nerutinske prirode. Sa učestvovanjem u oblikovanju politike Vlade neposredno je povezano i praćenje stanja u nekoj oblasti, što predstavlja sledeći posao državne uprave. Organi državne uprave prate i utvrđuju stanje u oblastima iz svog delokruga, proučavaju kakve posledice utvrđeno stanje ima i preduzimaju mere na koje su ovlašćeni ili predlažu Vladi donošenje propisa i drugih mera na koje je Vlada ovlašćena (član 13 Zakona o državnoj upravi).

Izvršni poslovi – Pod nazivom „izvršni poslovi”, Zakon o državnoj upravi ima u vidu donošenje podzakonskih propisa, rešavanje u upravnim stvarima (u upravnom postupku), vođenje evidencija, izdavanje javnih isprava i preduzimanje upravnih radnji (član 14, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Propise mogu da donose samo ministarstva i posebne organizacije, ne i organi uprave u sastavu ministarstva (član 14, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva i posebne organizacije mogu da donose propise jedino da bi izvršili zakon ili neki drugi opšti akt Narodne skupštine ili Vlade. Za razliku od Vlade, koja može da donosi i tzv. spontane ili generalne uredbe (u okviru zakona i za izvršavanje zakona, ali bez izričitog uporišta u zakonu), ministarstvo i posebna organizacija mogu doneti propis jedino ako su na to izričito ovlašćeni zakonom ili propisom Vlade (član 16, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva i posebne organizacije donose pravilnike, naredbe i uputstva i obavezno ih objavljuju u „Službenom glasniku Republike Srbije” (član 15 Zakon o državnoj upravi).

Upravni nadzor – Bivši Zakon o državnoj upravi predviđao je tri oblika upravnog nadzora: nadzor nad zakonitosti akata, nadzor nad zakonitosti rada i inspeksijski nadzor. Nadzor nad zakonitosti akata nije ništa drugo do instancijski nadzor nad upravnim aktima, a pravila o nadzoru nad zakonitosti rada izazivala su velike nedoumice u praksi. Nadzirani subjekti bili su preduzeća, ustanove i druge organizacije, ali je nedostajalo bliže određenje o kojim preduzećima, ustanovama ili drugim organizacijama je reč; ovlašćenja u nadzoru nad zakonitosti rada bila su neautoritativna, čime je nadzor lišen osnovnog atributa upravnog nadzora – autoritativnosti, koja se ogleda u primeni upravnih ovlašćenja, radi obezbeđenja zakonitosti rada nadziranih subjekata. Zbog toga je nadzor nad zakonitosti rada kao poseban oblik upravnog nadzora u zakonima najčešće samo površno pominjan, što je potom u primeni zakona stvaralo dosta problema.

Zbog svega toga, novim Zakonom o državnoj upravi je, u okviru poslova državne uprave, predviđen jedino inspeksijski nadzor kao oblik upravnog nadzora. Inspeksijskim nadzorom organi državne uprave ispituju sprovođenje zakona, drugih propisa i opštih akata neposrednim uvidom u poslovanje i postupanje fizičkih i pravnih lica i preduzimaju mere na koje su ovlašćeni (član 18, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Inspeksijski nadzor uređuje se posebnim zakonom (član 18, stav 2 Zakona o državnoj upravi), a do njegovog donošenja ostaju na snazi odredbe o inspeksijskom nadzoru iz bivšeg Zakona o državnoj upravi.

Staranje o javnim službama – Organi državne uprave staraju se o tome da se rad javnih službi (kod nas su to javna preduzeća, ustanove i druge organizacije određene zakonom) odvija prema zakonu (član 19, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ovlašćenja organa državne uprave ovde su šira od vršenja nekih od osnivačkih prava države i protežu se, između ostalog, i na nadzor nad stručnim radom ustanova, a određuju se zakonom (član 19, stav 2 Zakon o državnoj upravi). Ovde je uloga organa državne uprave primerena savremenim shvatanjima socijalne uloge države i državne uprave, prema kojima vršenje upravnih delatnosti podrazumeva vršenje javnih usluga čiji je cilj da

obezbede uslove neophodne za razvoj i napredak društva u oblastima obrazovanja, socijalne politike, zdravstvene zaštite, naučnih istraživanja, privrednog razvoja itd.

Razvojni i ostali stručni poslovi – Razvojni poslovi su poslovi državne uprave kojima se podstiče i usmerava razvoj u pojedinim oblastima društvenog života; u razvojnim poslovima organi državne uprave vezani su politikom Vlade, pošto je Vlada jedina ovlašćena da utvrdi strategiju razvoja (član 20 Zakona o državnoj upravi). Konačno, kao poslednji poslovi državne uprave navedeni su „ostali stručni poslovi”. Oni su ciljno određeni i tiču se razvoja oblasti koja je u delokrugu organa državne uprave (član 21 Zakona o državnoj upravi), a nazvani su „ostalim” („preostalim”), da bi se podvuklo da se različiti stručni poslovi odvijaju i unutar oblikovanja politike Vlade, praćenja stanja, donošenja propisa, razvojnih poslova itd.

UREĐENJE ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Mnoge evropske zemlje svode osnovnu ulogu ministarstava na podršku vladi u kreiranju strateških političkih odluka u oblasti iz delokruga ministarstva i na pripremu akata za vladu. Operativni, rutinski poslovi kojima se izvršavaju zakoni izmeštaju se u nadležnost drugih organa, koji su više ili manje samostalni, a ministarstva za njihovo postupanje odgovaraju vladi.

Prema Ustavu, poslove državne uprave vrše ministarstva (član 94, stav 1 Ustava Republike Srbije). Organi uprave u sastavu ministarstava obrazuju se za vršenje samo određenih poslova državne uprave, a posebne organizacije za vršenje stručnih poslova (član 94, stav 3 Ustava Republike Srbije). Ministarstva su jedina samostalna u svojim nadležnostima (član 94, stav 3 Ustava Republike Srbije). Pitanje samostalnosti preostala dva organizaciona oblika (organa uprave u sastavu ministarstva i posebnih organizacija) Ustav ne dotiče. Nepreciznost ustavnih odredaba ne skriva očigledno postojanje suštinskih razlika između poslova koje vrše ministarstva i poslova koje vrše posebne organizacije, kao i u njihovom položaju.

Uređenje državne uprave, po bivšem Zakonu o državnoj upravi, načinilo je od ministarstava organe preokupirane operativnim a nedovoljno posvećene strateškim poslovima. Položaj organa uprave u sastavu ministarstava bio je dosta nejasano uređen. Pre svega, nisu uređena ovlašćenja rukovodioca organa u sastavu u odnosu na ovlašćenja ministra. Posebne organizacije, iako se prevashodno obrazuju za stručne poslove, mogle su da vrše sve upravne poslove, pa se u funkcionalnom smislu praktično gubila razlika između ministarstava i posebnih organizacija. Usled neprecizno određenih instrumenata nadzora nad posebnim organizacijama stvorena je opasnost od njihovog neadekvatnog učestvovanja u sprovođenju politike Vlade. Novi Zakon o državnoj upravi nastoji da odredi uslove za obrazovanje organa uprave u sastavu ministarstava i posebnih organizacija i stvori pretpostavke za racionalno uređenje državne uprave.

Ministarstva – Ministarstva se obrazuju da bi vršila poslove državne uprave u jednoj ili više međusobno povezanih oblasti (član 22 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva su zasnovana na monokratskom i hijerarhijskom principu. Ministarstvom rukovodi ministar. Ministar predstavlja ministarstvo, donosi propise i rešenja iz delokruga ministarstva i odlučuje o drugim pitanjima iz delokruga ministarstva (član 23, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Ministar je odgovoran Vladi i Narodnoj skupštini za rad ministarstva i za stanje u svim oblastima iz delokruga ministarstva (član 23, stav 3 Zakon o državnoj upravi). Ministarstvo može da ima jednog državnog sekretara ili više njih (član 24, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Državni sekretari pomažu ministru, ali samo u okviru ovlašćenja koja im ministar odredi (član 24, stav 2 Zakon o državnoj upravi), a jedan od njih (kad ih ima više) koga ministar pismeno za to ovlasti zamenjuje ministra dok je odsutan ili sprečen (član 24, stav 3 Zakona o državnoj upravi). Ministar ne može ovlastiti državnog sekretara za donošenje propisa, niti za glasanje na sednicama Vlade (član 24, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Državnog sekretara postavlja Vlada na predlog ministra: dužnost državnog sekretara prestaje s prestankom dužnosti ministra (član 24, stav 4 Zakona o državnoj upravi). Vezivanje sudbine državnog sekretara za sudbinu ministra čini državnog sekretara zavisnim od političkih promena u Vladi, zbog čega je državni sekretar (politički) funkcioner.

Ministarstvo ima pomoćnike ministra, koji su odgovorni ministru. Pomoćnik ministra rukovodi zaokruženom oblašću rada ministarstva za koju se obrazuje sektor (član 25, stav 1 i 2 Zakona o državnoj upravi). Broj pomoćnika ministra zavisi od unutrašnjeg uređenja ministarstva i određuje se pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvu.¹ Ministarstvo može ali ne mora da ima sekretara ministarstva koji, pored ostalog, pomaže ministru u rukovođenju stručnim radom ministarstva vezanim za upravljanje kadrovskim, finansijskim, informatičkim i drugim pitanjima (član 26 Zakona o državnoj upravi). Pomoćnik ministra i sekretar ministarstva nisu funkcioneri, već državni službenici koji rade na položaju. Njih postavlja Vlada na pet godina na predlog ministra, prema Zakonu o državnim službenicima.

Moderna državna uprava je moguća samo uz jasno razdvajanje politike od administracije. Politika i administracija predstavljaju dva glavna dela javnog sektora koja su, iako blisko povezana, po prirodi različita; politika se zasniva na javnom poverenju izraženom na političkim izborima, dok se administracija zasniva na profesionalnim sposobnostima državnih službenika, izabranih na konkursu. U uporednom pravu zbog toga kao opšte rešenje važi pravilo da područje uprave opslužuju državni službenici, čiji se položaj uređuje posebnim zakonom. Država je ta koja je odgovorna za profesionalnu, nepristrasnu i delotvornu upravu koja se zasniva na poštovanju vladavine prava. Zbog toga su zapošljavanje i napredovanje po zaslugi, profesionalna stabilnost i zaštita od uticaja političkih promena u državi samo neka od pitanja koja se posebno uređuju, radi stvaranja stručne, profesionalne i delotvorne državne uprave, u kojoj su jasno razdvojene političke od takozvanih

¹ Član 6, stav 3. t. 1. Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade.

«upravnih» funkcija. Stoga i Zakon o državnoj upravi uvodi jasnu podelu između političkih funkcija i upravnih položaja koje zauzimaju državni službenici u ministarstvima, u skladu s uporednopravnim rešenjima i zahtevima stvaranja profesionalne uprave.

Ministar može da ima najviše tri posebna savetnika (član 27, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Posebni savetnici su deo političke strukture ministarstva; oni ne zasnivaju radni odnos u ministarstvu, a vezani su za mandat ministra. Ministar zaključuje ugovor s posebnim savetnicima kojim se uređuju njihova prava i obaveze. Broj posebnih savetnika svakog ministra i merila prema kojima se određuje naknada za njihov rad odredila je Vlada.²

Organi uprave u sastavu ministarstva – Zakon ustanovljava merila za obrazovanje organa uprave u sastavu ministarstva i predviđa njihove vrste. Mogu se obrazovati kao uprave, inspektorati i direkcije (član 29, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Uprava se obrazuje za izvršne i s njima povezane inspekcijske i stručne poslove, inspektorat – za inspekcijske i s njima povezane stručne poslove, a direkcija za stručne i s njima povezane izvršne poslove koji se po pravilu odnose na oblast privrede (član 29, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Merila za obrazovanje organa uprave u sastavu ministarstva zasnivaju se, dakle, na vrsti poslova državne uprave (to su poslovi koji se u savremenim zakonodavstvima svrstavaju u operativne poslove) i na prirodi ili obimu poslova. Poslovi moraju biti takvi da iziskuju veću samostalnost od one koju ima sektor u ministarstvu, pa su njihova priroda ili obim odlučujući za obrazovanje organa uprave u sastavu (organ uprave u sastavu ministarstva obrazuje se zakonom, a sektor pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta).

Organom u sastavu rukovodi direktor koga postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, i koji ima položaj državnog službenika (član 30, stav 1 i 3 Zakona o državnoj upravi). Direktor donosi upravne akte iz delokruga organa i odlučuje o pravima, dužnostima i odgovornostima zaposlenih (član 30, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Za svoj rad i rad organa u sastavu odgovoran je ministru (član 30, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ako to priroda i obim poslova zahtevaju, direktor organa u sastavu može imati jednog ili više pomoćnika (član 31, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Pomoćnik direktora rukovodi poslovima u jednoj ili više međusobno povezanih oblasti rada organa u sastavu i za svoj rad odgovara direktoru i ministru (član 31, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Broj pomoćnika direktora organa uprave u sastavu određuje ministar, na predlog direktora organa uprave u sastavu (deo pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvu koji se odnosi na organ uprave u sastavu ministru predlaže direktor organa uprave u sastavu). On ima položaj državnog službenika koga postavlja Vlada na predlog ministra (član 31, stav 3 Zakona o državnoj upravi).

Poslove iz svoga delokruga organ u sastavu vrši samostalno, ali ministar ipak usmera njegov rad i donosi propise iz njegovog delokruga (član 32 Zakona o državnoj upravi). Pored toga, ministar predstavlja organ

² Odluka o broju posebnih savetnika ministara i merilima za naknadu za njihov rad („Službeni glasnik RS”, broj 117, stav 05).

u sastavu pred Vladom i Narodnom skupštinom. Odnos između ministarstva i organa u sastavu posredno se uređuje i čitavim nizom odredaba ovog zakona u kojima se, u posebnim slučajevima, čini razlika između ovlašćenja ministarstva i organa u sastavu (samo ministarstvo priprema opšte akte, ostvaruje odnose sa Narodnom skupštinom i predsednikom Republike, nadzire izvršavanje opštih akata autonomne pokrajine donetih u pitanjima iz njenog izvornog delokruga, itd.).

Navedenim rešenjima se, s jedne strane, omogućuje samostalnost organa u sastavu u operativnim poslovima za koje je obrazovan, a s druge strane – stvaraju pretpostavke za ostvarivanje nadležnosti ministarstva u oblastima iz njegovog delokruga, pre svega u odnosu na oblikovanje i sprovođenje politike Vlade. Ministarstvo ima i čitav niz ovlašćenja nad organom uprave u sastavu, a u okviru instituta nadzora nad radom. Jednom rečju, organ uprave u sastavu je samostalan u operativnim poslovima za koje je obrazovan, a ministarstvo nadzire i usmerava njegov rad. Režim je značajan i sa stanovišta odgovornosti ministra za stanje u oblastima iz delokruga ministarstva.

Posebne organizacije – Položaj posebnih organizacija uređen je bitno drukčije nego u bivšem zakonu. Merila za njihovo obrazovanje jesu da su u pitanju stručni i s njima povezani izvršni poslovi i da je priroda poslova takva da zahteva poseban stepen samostalnosti, veći od samostalnosti koje u ministarstvu uživa organ uprave u sastavu ministarstva (član 33 Zakona o državnoj upravi). Posredi su razlozi koji bi trebalo da predstavljaju merila koja opravdavaju osnivanje posebnog organa državne uprave. Dakle, dok se organi uprave u sastavu ministarstava obrazuju za operativne poslove u oblastima iz delokruga ministarstva koji zahtevaju određenu samostalnost u radu, ali uz usmerenja i konstantan nadzor ministarstva, posebne organizacije se obrazuju za određene poslove koji zahtevaju veći stepen samostalnosti u odnosu na ministarstva, ali i organ uprave u sastavu ministarstva. Strogo uzev, posebne organizacije trebalo bi da vrše samo stručne poslove, ali pošto u Srbiji već postoji niz posebnih organizacija koje vrše izvršne poslove i učestvuju u oblikovanju politike Vlade (predlaganjem zakona itd.), zakon je odstupio od teorijskih postulata.

Posebne organizacije dele se na sekretarijate i zavode, ali mogu da imaju i drukčije nazive – član 34, stav 1 Zakona o državnoj upravi (npr. agencije itd.). Posebnom organizacijom rukovodi direktor. Direktor je državni službenik koji radi na položaju, koga postavlja Vlada na pet godina, na predlog predsednika Vlade (član 35 Zakona o državnoj upravi). Posebna organizacija može (ali ne mora) da ima zamenika direktora, koji pomaže direktoru u okviru ovlašćenja koja mu direktor odredi, i koji zamenjuje direktora dok je on odsutan ili sprečen; direktor ne može svoga zamenika ovlastiti da donosi propise (član 36, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Zamenik direktora je državni službenik koji radi na položaju, a postavlja ga Vlada na pet godina, na predlog direktora (član 36, stav 3 Zakona o državnoj upravi). Posebna organizacija mora da ima najmanje jednog pomoćnika direktora, koji rukovodi zaokruženom oblašću rada za koju se obrazuje sektor i koji je državni službenik koji radi na položaju. Pomoćnika direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog direktora (član 37 Zakona o državnoj upravi).

Upravni okruzi – Upravni okruzi su oblik dekoncentracije državne uprave. Upravni okrug se obrazuje da bi na njegovom području organi državne uprave vršili pojedine poslove izvan svog sedišta u Beogradu. Organi državne uprave mogu u upravnom okrugu da rešavaju u upravnim stvarima u prvom stepenu, odnosno o žalbi kad su u prvom stepenu rešavali imaooci javnih ovlašćenja, da vrše nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja i da vrše inspekcijski nadzor (član 38, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Institut nadzora nad radom imalaca javnih ovlašćenja – kao jedan od oblika unutrašnjeg nadzora – uređen je Zakonom o državnoj upravi (član 46, član 47, član 55, član 56. i član 57). Organi državne uprave mogu da sprovode u upravnom okrugu sve oblike inspekcijskog nadzora: od „čistog” inspekcijskog nadzora do nadzora preko upravne inspekcije i drugih vidova unutrašnjeg nadzora.

Organ državne uprave nije dužan da u upravnom okrugu vrši bilo koji posao državne uprave čije je vršenje dopušteno u upravnom okrugu, ali ne sme da vrši nijedan posao državne uprave mimo onih koji su dopušteni u upravnom okrugu. Ako organ odluči da u upravnom okrugu vrši neki posao državne uprave, dužan je da pravilnikom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta obrazuje svoju okružnu područnu jedinicu (član 38, stav 3 Zakona o državnoj upravi). Pravilnikom se određuju i poslovi državne uprave koje organ vrši u okružnoj područnoj jedinici, tj. u upravnom okrugu. Organ može u upravnom okrugu da ima samo jednu područnu jedinicu. Broj upravnih okruga i njihova područja i sedišta uredila je Vlada Uredbom o upravnim okruzima.³ Organima državne uprave ostavljena je mogućnost da obrazuju područne jedinice i za teritoriju jedne opštine ili više opština, grada ili autonomne pokrajine, na osnovu ovlašćenja sadržanog u Uredbi o upravnim okruzima (član 39, stav 3 Zakona o državnoj upravi).⁴ Prednost pri obrazovanju područnih jedinica organa državne uprave ima obrazovanje područne jedinice za teritoriju upravnog okruga.⁵

Načelnik upravnog okruga – Upravni okrug ima načelnika upravnog okruga. Načelnik upravnog okruga je državni službenik koji radi na položaju. Postavlja ga Vlada na pet godina, na predlog ministra za državnu upravu i lokalnu samoupravu (član 40, stav 3 Zakona o državnoj upravi). Načelnik upravnog okruga ne rukovodi upravnim okrugom (to bi bilo moguće samo ako bi upravni okrug bio organ državne uprave), niti rukovodi bilo kojom okružnom područnom jedinicom organa državne uprave. On usklađuje rad okružnih područnih jedinica organa državne uprave, prati primenu direkti-

³ Predviđeno je postojanje 29 upravnih okruga (član 12 Uredbe o upravnim okruzima).

⁴ Organi državne uprave mogu da obrazuju područne jedinice za područje dva upravna okruga ili više njih (član 15 Uredbe o upravnim okruzima), za opštinu ili više njih, odnosno za grad (član 16 Uredbe o upravnim okruzima), područne jedinice koje objedinjavaju rad područnih jedinica za opštinu ili više njih, odnosno za grad (član 17 Uredbe o upravnim okruzima) i područne jedinice za autonomnu pokrajinu (član 18 Uredbe o upravnim okruzima).

⁵ „Ako se pravilnikom predviđa obrazovanje područnih jedinica s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga... u dokumentacionoj osnovi obavezno se navode podaci i razlozi zbog kojih se obrazuju takve područne jedinice, a ne okružne područne jedinice...” (član 27 Uredbe o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade).

va (koje rukovodioci organa državne uprave izdaju okružnim područnim jedinicama organa državne uprave koje im pripadaju) i instrukcija koje su izdate okružnim područnim jedinicama, prati ostvarivanje planova rada okružnih područnih jedinica, stara se o uslovima za njihov rad, prati rad zaposlenih u okružnim područnim jedinicama i predlaže rukovodiocu državnog organa pokretanje disciplinskog postupka protiv njih, saraduje s područnim jedinicama organa državne uprave koje vrše poslove državne uprave na području upravnog okruga, a koje su obrazovane za područje šire ili uže od područja upravnog okruga i saraduje sa opštinama i gradovima, radi poboljšanja rada okružnih područnih jedinica organa državne uprave i područnih jedinica organa državne uprave koje vrše poslove državne uprave na području upravnog okruga, a koje su obrazovane za područje šire ili uže od područja upravnog okruga (član 40, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Načelnik upravnog okruga je odgovoran ministru za državnu upravu i lokalnu samoupravu i Vladi (član 40, stav 1 Zakona o državnoj upravi).

Stručna služba upravnog okruga – U upravnom okrugu postoji stručna služba upravnog okruga. Stručna služba upravnog okruga zadužena je za dve vrste poslova. Ona pruža stručnu i tehničku potporu načelniku upravnog okruga (tačnije vršenju njegovih ovlašćenja), ali vrši i poslove koji su zajednički za sve okružne područne jedinice organa državne uprave (član 41, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Na stručnu službu upravnog okruga primenjuju se propisi o državnoj upravi (član 41, stav 4 Zakona o državnoj upravi). Stručnom službom upravnog okruga rukovodi načelnik upravnog okruga. On je ovlašćen da donosi pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u stručnoj službi upravnog okruga, da rešava o pravima i dužnostima zaposlenih u stručnoj službi, da izdaje naloge za korišćenje sredstava itd. Stručna služba upravnog okruga nije organ državne uprave, a njen rad podleže ograničenom nadzoru Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu. Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu nadzire svrsishodnost rada stručne službe upravnog okruga, prati osposobljenost njenih zaposlenih i izdaje joj instrukcije (član 41, stav 3 Zakon o državnoj upravi). Instrukcijama se usmerava organizacija rada stručne službe upravnog okruga i način rada zaposlenih u njoj (član 48, stav 1 Zakona o državnoj upravi).

UNUTRAŠNJI NADZOR

Pojam unutrašnjeg nadzora – Rad organa državne uprave i imalaca javnih ovlašćenja u poverenim poslovima državne uprave podleže različitim oblicima nadzora. Jedan od njih jeste i unutrašnji (interni) nadzor, koji jedni organi državne uprave vrše nad drugim, kao i organi državne uprave nad imaocima javnih ovlašćenja. Svrha nadzora jeste da se ostvari nadzor nad upravnim poslovima, nad njihovim vršenjem. Otuda nadzoru podležu kako izvorni vršioci poslova državne uprave (organi državne uprave), tako i posredni vršioci poslova državne uprave, oni kojima je vršenje tih

poslova zakonom povereno (imaoci javnih ovlašćenja). Nadzire se, prema tome, uprava kao delatnost (nezavisno od toga ko je vrši): zato nadzor nosi naziv «unutrašnji». Cilj nadzora jeste da se u radu uprave osiguraju zakonitost, pravilnost, delotvornost i funkcionalna optimalnost. Kad se stvar sagleda samo sa stanovišta organa državne uprave, u unutrašnjem nadzoru se uprava pojavljuje u ulozi i nadzornog i nadziranog subjekta.

Zakon predviđa više oblika unutrašnjeg nadzora, od kojih uređuje samo jedan, tj. nadzor nad radom organa državne uprave i imalaca javnih ovlašćenja (član 45, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Drugi oblici unutrašnjeg nadzora (posebno inspekcijски nadzor preko upravne inspekcije) uređuju se posebnim zakonom (član 45, stav 2 i 3 Zakona o državnoj upravi).

Predmet nadzora nad radom jesu zakonitost i svrsishodnost (član 46, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Nadzorom nad zakonitosti rada ispituje se da li se organ državne uprave, odnosno imalac javnih ovlašćenja pridržava zakona, drugih propisa i opštih akata, a nadzorom nad svrsishodnosti – da li radi delotvorno i ekonomično i da li je svrhovito organizovao poslove (član 46, stav 2 Zakona o državnoj upravi). U nadzoru nad radom nadzorni organ ima višestruka ovlašćenja. Može da zahteva izveštaje i podatke o radu, da raspravi stanje izvršavanja poslova, upozori na nepravilnosti i odredi mere i rok za njihovo otklanjanje, izda instrukcije, neposredno izvrši neki posao, kao i da Vladi predloži preduzimanje mera na koje je ovlašćena (član 47 Zakona o državnoj upravi).

Kada su u pitanju organi državne uprave, nadzoru nad radom podležu organi uprave u sastavu ministarstava, a u određenim slučajevima i posebne organizacije. U oba slučaja subjekti nadzora su ministarstva, a objekti nadzora organi uprave u sastavu i posebne organizacije. Otuda je izričito određeno da jedno ministarstvo ne može vršiti nadzor nad radom drugog ministarstva (član 46, stav 3 Zakona o državnoj upravi). Zabrana se odnosi samo na nadzor nad radom, kao na poseban oblik unutrašnjeg nadzora, i ne prostire se na druge oblike unutrašnjeg nadzora (recimo na nadzor preko upravne ili budžetske inspekcije) koji nisu uređeni ovim zakonom.

Praktično, to znači da ministarstva vrše nadzor nad radom organa u sastavu, posebnih organizacija (u određenim slučajevima) i imalaca javnih ovlašćenja, a posebne organizacije i organi u sastavu vrše nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja (kad povereni poslovi državne uprave ulaze u delokrug organa u sastavu). Opšta ovlašćenja organa državne uprave u vršenju nadzora nad radom propisana su Zakonom o državnoj upravi (član 47 Zakona o državnoj upravi). Sva opšta ovlašćenja ima ministarstvo u vršenju nadzora nad radom organa u svom sastavu (član 49, stav 2 u vezi sa 47 Zakona o državnoj upravi).

Zakonom može biti određeno ministarstvo koje nadzire rad posebne organizacije (član 50, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Do sada, ministarstva nisu imala nikakvih ovlašćenja prema posebnim organizacijama, premda je jedan broj posebnih organizacija obrazovan za poslove koji ulaze u upravne oblasti iz delokruga pojedinih ministarstava (npr. Agencija za reciklažu, Republički geodetski zavod i sl.). Praktično, ministar koji je odgovoran za stanje u određenoj oblasti nema nikakvih ingerencija u odnosu na jedan broj poslova državne uprave unutar te oblasti. Ustavna odredba prema kojoj Vlada

nadzire rad ministarstava i posebnih organizacija nalogala je da se ovim zakonom ovlašćenja ministarstva u nadzoru nad radom posebne organizacije znatno ograniče. Ministarstvo ima pravo da zahteva izveštaje i podatke o radu posebne organizacije, izdaje joj instrukcije i upozori na uočene nepravilnosti, kao i da predloži Vladi da preduzme mere na koje je ovlašćena (član 50, stav 2 Zakona o državnoj upravi).

POSEBNA PRAVILA O IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA

Uvod – Imaoci javnih ovlašćenja su nedržavni subjekti koji se ne bave poslovima državne uprave. Ono što ih čini zanimljivim za upravno pravo jeste mogućnost da im zakonom bude povereno vršenje pojedinih poslova državne uprave. Tada poslove državne uprave ne vrši državni organ (organ državne uprave) već nedržavni subjekat. Imaoci javnih ovlašćenja, kad vrše poverene poslove državne uprave, imaju jednaka prava i dužnosti kao organi državne uprave (član 51, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Organi državne uprave (i Vlada), kao jedini izvorni nosioci poslova državne uprave, zadržavaju odgovornost za izvršavanje poverenih poslova državne uprave (član 51, stav 2 Zakona o državnoj upravi) u čemu je i osnov njihovih nadzornih ovlašćenja nad radom imalaca javnih ovlašćenja (tačnije samo nad vršenjem poslova državne uprave koji su im povereni).

Nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja – Organi državne uprave nadziru rad imalaca javnih ovlašćenja. Nadzorni organ državne uprave određuje se zakonom (član 55, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Moguće je da više organa državne uprave nadzire rad jednog imaoca javnih ovlašćenja, zavisno od toga u čiji delokrug ulaze povereni poslovi državne uprave. Pri nadzoru nad radom imalaca javnih ovlašćenja, nadzorni organ državne uprave pored svih opštih ovlašćenja, koja vrši po sopstvenoj proceni (član 55, stav 2 u vezi sa članom 47 Zakona o državnoj upravi), ima i dva posebna ovlašćenja, koja je dužan da preduzme. Nadzorni organ državne uprave je dužan da sam preduzme neki posao, ako bi usled propuštanja izvršenja posla mogle nastupiti štetne posledice po život ili zdravlje ljudi, privredu, životnu sredinu ili imovinu veće vrednosti (član 56, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ako i pored višestrukih upozorenja imalac javnih ovlašćenja ne počne da vrši poverene poslove državne uprave ili ne počne da ih vrši pravilno ili blagovremeno, nadzorni organ državne uprave dužan je da preduzme izvršenje poverenog posla, ali najduže na 120 dana (član 56, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Podrazumeva se da nadzorni organ državne uprave pri tome može predložiti Vladi da pokrene postupak oduzimanja poverenih poslova, koji se sastoji od izmene zakona.

Nadzor nad zakonitošću rada imalaca javnih ovlašćenja podrazumeva i nadzor nad zakonitošću propisa čije im je donošenje povereno (donošenje propisa je ovde povereni posao državne uprave). Imaoci javnih ovlašćenja dužni

su da o ustavnosti i zakonitosti propisa, čije im je donošenje povereno, pribave mišljenje nadležnog ministarstva; ako ministarstvo smatra da propis nije u skladu sa Ustavom, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom, upozoriće na to imaoća javnih ovlašćenja i predložiti mu kako da propis uskladi s pravnim poretkom (član 57, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ako se imalac javnog ovlašćenja ogлуši o predlog ministarstva i donese propis (negativno mišljenje ministarstva ne zadržavna donošenje propisa), ministarstvo je dužno da Vladi predloži donošenje rešenja o obustavi od izvršenja tog propisa i pojedinačnih akata koji su zasnovani na tom propisu, kao i pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti propisa (član 57, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Rešenje Vlade o obustavi od izvršenja propisa stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije” (član 57, stav 3 Zakona o državnoj upravi) i prestaje da važi ako Vlada u narednih 15 dana ne pokrene pred Ustavnim sudom postupak za ocenjivanje ustavnosti ili zakonitosti.

ODNOS ORGANA DRŽAVNE UPRAVE I DRUGIH ORGANA

Odnosi organa državne uprave sa drugim državnim organima uslovljeni su sistemom podele vlasti i pravilima koja iz toga proizlaze. S druge strane, kada je reč o odnosima sa Vladom, odlučna činjenica jeste jedinstveno ostvarivanje izvršne vlasti u državi.

Odnosi s Vladom – Organi državne uprave dužni su da se pridržavaju usmerenja Vlade, kojima ona usmerava sprovođenje politike i izvršavanje zakona i drugih opštih akata od strane organa državne uprave i usklađuje njihov rad (član 61, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Posredi je sintetička uloga Vlade kojom se izvršna vlast harmonizuje u jedinstven sistem. Vlada je ovlašćena i da ministarstvima i posebnim organizacijama odredi rokove za donošenje propisa ako nisu određeni zakonom ili opštim aktom Vlade, praktično da utiče na efikasnost njihove normativne delatnosti, time i na blagovremeno izvršavanje zakona i drugih opštih akata (član 61, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ovo poslednje ovlašćenje je bitno i zbog Zakonom o Vladi predviđene mogućnosti da Vlada sama, pod određenim uslovima, donese propis koji je u delokrugu ministarstva ili posebne organizacije ako ga oni ne donesu. Potom, Vlada može organima državne uprave naložiti da prouče određeno pitanje ili da izvrše određeni posao i da o tome pripreme poseban izveštaj (član 61, stav 3 Zakona o državnoj upravi), što takođe ulazi u domen usmeravajućih ovlašćenja Vlade. Forma akata kojima Vlada usmerava rad organa državne uprave jeste zaključak, koji je interne prirode. Organi državne uprave mogu tražiti da Vlada zauzme stavove o pitanjima značajnim za izvršavanje zakona (član 61, stav 2 Zakon o državnoj upravi). Forma akata Vlade je opet zaključak.

Radi usmeravanja pojedinih poslova u oblastima iz delokruga više organa državne uprave Vlada može da osnuje koordinaciono telo (član 62 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva i posebne organizacije dužni su da

svake godine sačine plan rada i da ga dostave Vladi, da bi potom bio sačinjen godišnji plan rada Vlade (član 63, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Plan rada organa u sastavu deo je plana rada ministarstva. Najmanje jednom godišnje ministarstva i posebne organizacije dužni su da podnesu Vladi izveštaj o svome radu, izvršavanju zakona i drugih opštih akata, ali i zaključaka Vlade kojima se usmerava njihov rad – izveštaj o radu organa u sastavu deo je izveštaja o radu ministarstva (član 63, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Pravila o sačinjavanju plana rada Vlade i podnošenju izveštaja o radu razrađuju se u poslovniku Vlade (član 63, stav 3 Zakona o državnoj upravi).⁶

Organi državne uprave dužni su da međusobno saraduju u zajedničkim pitanjima, da jedni drugima daju obaveštenja i podatke koji su im potrebni za rad i da osnivaju zajednička radna tela za poslove koji zahtevaju učešće više njih (član 64, stav 1 i 2 Zakona o državnoj upravi). Dužnost saradnje, istina, između ministarstava i posebnih organizacija postoji i u pripremi propisa, kroz pribavljanje mišljenja drugih ministarstava i posebnih organizacija, što se bliže uređuje poslovníkom Vlade (član 65 Zakona o državnoj upravi). Organi u sastavu ne učestvuju u oblikovanju politike Vlade, pa ne mogu neposredno davati svoja mišljenja ministarstvima i posebnim organizacijama (čine to preko ministarstva). Ako jedan posao ulazi u delokrug dva ili više organa državne uprave, njime upravlja onaj u čijem je delokrugu pretežni deo posla (član 66 Zakona o državnoj upravi). O svim spornim pitanjima koja nastanu u okviru saradnje organa državne uprave odlučuje Vlada (član 67 Zakona o državnoj upravi).

Odnosi s Narodnom skupštinom i predsednikom Republike – Zbog načela podele vlasti, odnosi ministarstva i posebnih organizacija s Narodnom skupštinom i predsednikom Republike zasnivaju se na pravima i obavezama koji su određeni Ustavom, zakonom i drugim opštima aktima (član 68, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva i posebne organizacije dužni su da Narodnoj skupštini i predsedniku Republike proslede – preko Vlade – obaveštenja, objašnjenja i podatke koji su u vezi sa izvršavanjem njihovih nadležnosti (član 68, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Prema Ustavu, ministarstva su dužna da primenjuju opšte akte predsednika Republike (član 94, stav 2 Ustava Republike Srbije).

Odnosi sa autonomnom pokrajinom – Ministarstva imaju dva posebna ovlašćenja prema autonomnoj pokrajini u pitanjima iz njenog izvornog delokruga. Najpre, ministarstva nadziru zakonitost opštih akata koje autonomne pokrajine donesu u izvornom delokrugu: ako nadležno ministarstvo smatra da opšti akt autonomne pokrajine donešen u izvornom delokrugu nije u skladu sa Ustavom, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom, dužno je da predloži Vladi da taj opšti akt obustavi od izvršenja i pokrene postupak ocenjivanja njegove ustavnosti ili zakonitosti (član 71, stav 1 i 2 Zakona o državnoj upravi). Ministarstva su nadležna da reaguju i ako pokra-

⁶ „Vlada usvaja godišnji program rada do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu” (član 79, stav 3 Pravilnika o Vladi). „Vlada podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu do 1. marta tekuće godine za proteklu godinu” (član 81, stav 1 Pravilnika o Vladi).

jinski organ ne izvršava opšti akt autonomne pokrajine (donešen u izvornom delokrugu). U tom slučaju, nadležno ministarstvo nalaže pokrajinskom organu da u roku od najviše 30 dana preduzme mere koje su potrebne za izvršavanje opšteg akta (član 72, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Ako pokrajinski organ ne poštuje nalog ministarstva, ministarstvo može odrediti drugi organ autonomne pokrajine da izvršava opšti akt ili može samo, najduže na 120 dana, preuzeti izvršavanje opšteg akta (član 72, stav 2 Zakona o državnoj upravi). Pravilo izvire iz Ustava: „Ako organ autonomne pokrajine, i pored upozorenja odgovarajućeg republičkog organa, ne izvršava odluku ili opšti akt autonomne pokrajine, republički organ može neposredno obezbediti njegovo izvršavanje” (član 112 Ustava Republike Srbije). Reč je o ovlašćenjima koja se odnose na pitanja iz izvornog delokruga autonomne pokrajine, a koja pripadaju samo ministarstvima. Kad su u pitanju poslovi državne uprave koji su povereni organima autonomne pokrajine, organi državne uprave imaju sva ovlašćenja koja, vršeći nadzor nad radom, imaju i prema drugim imaocima javnih ovlašćenja (član 73 u vezi sa članom 47, članom 55, stav 2, članom 56. i članom 57 Zakona o državnoj upravi).

Odnosi s lokalnom samoupravom – Odnosi organa državne uprave i organa lokalne samouprave (opština, gradova i Grada Beograda) u poslovima iz njihovog izvornog delokruga zasnivaju se na pravima i dužnostima koji su utvrđeni Zakonom o lokalnoj samoupravi i drugim zakonima (član 75, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Organi državne uprave nadziru vršenje poslova državne uprave koji su povereni organima lokalne samouprave i pri tome imaju sva ovlašćenja koja imaju i prema drugim imaocima javnih ovlašćenja (član 75, stav 2 Zakona o državnoj upravi).

JAVNOST RADA I ODNOSI SA STRANKAMA I GRAĐANIMA

Javnost rada i primeren, uljudan i uslužan odnos organa državne uprave sa strankama i građanima jeste bitno načelo na kojem počiva moderna uprava.

Organi državne uprave dužni su da obaveštavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja ili na drugi prikladan način; zaposleni koji pripremaju informacije i podatke za javnost odgovorni su za njihovu tačnost i blagovremenost (član 76 Zakona o državnoj upravi).

Javna rasprava o zakonima kojima se bitno menja pravni režim u određenoj oblasti ili uređuju pitanja za koja je javnost posebno zainteresovana obavezna je; time se omogućava javnost u pripremi zakona, ali se omogućava i svim zainteresovanim subjektima da utiču na sadržinu zakona (član 77 Zakona o državnoj upravi).

Organi državne uprave obavezni su da na primeren način obaveštavaju stranke o svom delokrugu, o pravima i obavezama stranaka u postupku u kome one ostvaruju prava i izvršavaju obaveze, o nadzornom organu državne uprave i načinu na koji stranke mogu stupiti u kontakt s njime i o svim

drugim pitanjima značajnim za javnost rada i odnose sa strankama (član 79, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Organi državne uprave dužni su i da omogućće prikladan način na koji im građani mogu podneti pritužbe na rad ili na nepravilan odnos zaposlenih i da u roku od 15 dana odgovore na pritužbu ako to podnosilac pritužbe zahteva; najmanje jednom u 30 dana organ državne uprave dužan je da razmatra pitanja koja su obuhvaćena pritužbama (član 81 Zakona o državnoj upravi).

Na zgradama u kojima su smešteni organi državne uprave moraju biti istaknuti naziv organa državne uprave i grb i zastava Republike Srbije (član 83, stav 1 Zakona o državnoj upravi). Na odgovarajućem mestu u zgradi ističe se i raspored prostorija, a na ulazu u svaku službenu prostoriju i lična imena, funkcija ili radno mesto lica koja u prostoriji rade (član 83, stav 2 Zakona o državnoj upravi).

KRATAK PRIKAZ ZAKONA O JAVNIM AGENCIJAMA

ZORAN M. BALINOVAC

¹ Prikaz Zakona o javnim agencijama nije obuhvatio pitanja, koja se autoru nisu činila bitnim za pomenuti prikaz.

UVOD

Razvoj uprave i širenje njenih poslova nalažu stvaranje novih statusnih oblika, koji su u stanju da izvršavaju nove poslove. Pored državne uprave u užem smislu, koju u Srbiji čine ministarstva, organi uprave u sastavu ministarstava, posebne organizacije, u nekom smislu i službe Vlade – u pravnom sistemu Srbije već postoje subjekti koje vrše pojedine poslove državne uprave koji su im povereni zakonom: autonomne pokrajine, opštine, gradovi i Grad Beograd, neka javna preduzeća i ustanove, organizacije za socijalno osiguranje itd. U nekoliko poslednjih godina, posebnim zakonima u Srbiji počeli su da se stvaraju i novi statusni oblici – svi pod nazivom *agencije* – koje, po pravilu, posluju po propisima o javnim službama.²

Ustav Republike Srbije određuje koji poslovi su poslovi državne uprave i koji organi državne uprave te poslove vrše. Poslove državne uprave vrše ministarstva, pored ministarstava izvesne (ne sve) poslove državne uprave vrše i organi uprave u sastavu ministarstva, a posebne organizacije, kao treći oblik organa državne uprave, vrše samo stručne poslove (član 94, stav 1. i 4). Kao poslove državne uprave, Ustav određuje primenu zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine, Vlade i predsednika Republike, rešavanje u upravnim stvarima, upravni nadzor i druge upravne poslove određene zakonom (član 94, stav 2 Ustava Republike Srbije). Ministarstva su osnovni oblik organa državne uprave i jedina, prema Ustavu, vrše svoje poslove samostalno u okviru Ustavom i zakonom određenih nadležnosti (član 94, stav 3 Ustava Republike Srbije). Organizacija i nadležnost ministarstava, organa uprave u njihovom sastavu i posebnih organizacija uređuju se zakonom (član 94, stav 5 Ustava Republike Srbije). Ustavno uređenje državne uprave u Srbiji odlikuje se krutošću. Za obrazovanje ili ukidanje svakog novog organa državne uprave potrebno je donošenje novog ili menjanje postojećeg zakona. Svaki novi posao koji bi trebalo da se situira u državnu upravu može biti uveden samo izmenom zakona, kojim se uređuje delokrug organa državne uprave.

² Naziv „agencija” stvara nesporazume u javnosti Srbije. Koristi se i za neke posebne organizacije, kao organe državne uprave, koristio se i za sada već ukinute službe Vlade i, na kraju, koristi se i za posebne statusne oblike mimo organa državne uprave, koji su osnovani zakonima o kojima je ovde reč.

Neki zakoni Srbije ustanovili su nove organizacione oblike koji, pored ostalog, vrše i pojedine upravne poslove u onim oblastima koje su pre toga bile u nadležnosti organa državne uprave. Oni su nazvani agencijama. Prvi među tim zakonima bio je Zakon o Agenciji za privatizaciju od 2001. Usledili su Zakon o Agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća od 2001, Zakon o planiranju i izgradnji od 2003, kojim je osnovana Republička agencija za prostorno planiranje, Zakon o Agenciji za privredne registre od 2004, Zakon o Agenciji za licenciranje stečajnih upravnika od 2004. i Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima od 2004, kojim je osnovana Agencija za lekove i medicinska sredstva.³

Analiza zakona Srbije kojima su osnovane agencije otkrila je da postoji trougao koji čine agencija – korisnici usluga agencije (u koje ulaze i stranke u upravnom postupku koji vodi agencija) – državna vlast u vidu Vlade ili resornog ministarstva. Odnosi unutar tog trougla, ili nisu bili uređeni, ili nisu bili dovoljno uređeni, ili su, bez vidljivih razloga, različito uređivani. Očigledno je bilo i odsustvo organizacione ujednačenosti agencija, mada su u većini slučajeva vršile međusobno srodne poslove (razvojne, stručne, regulatorne). Vidljiva je bila i različitost u poimanju obima poslova državne uprave koji su agencijama mogli da budu povereni. U svakom zakonu kojim je osnovana agencija uređivani su njena organizacija, organi i njihov međusobni odnos, rad agencije. S druge strane, kao kontrast, mnoga pitanja vezana za status agencija nisu bila uređena, pa se često postavljalo pitanje propisa koji se primenjuju na rad agencija.

Donošenje Zakona o javnim agencijama (u daljem testu: Zakon) omogućeno je ujednačeno i pregledno uređenje odnosa između države i agencija i korisnika njihovih usluga. Zakon je pružio odgovor na mnoga pitanja o kojima su važeći zakoni „ćutali”, počev od poslova državne uprave koji se mogu poveriti javnim agencijama, načina na koji država štiti javni interes u radu agencija, statusa zaposlenih u javnoj agenciji, preko niza organizacionih pitanja, sukoba interesa itd.

USLOVI ZA OSNIVANJE JAVNE AGENCIJE I SVOJSTVA JAVNE AGENCIJE

Budući da postoje mnoge posebnosti koje je trebalo saobraziti i uvrstiti u jedan nov organizacioni oblik – javnu agenciju – Zakon je relativno opšte prirode; on određuje samo osnovne okvire koji su potrebni za osnivanje i rad javnih agencija.

Javna agencija može da se osnuje na osnovu posebnog ovlašćenja u područnom zakonu (tj. zakonu kojim se uređuje jedna društvena oblast i u ko-

³ Ne razmatraju se javne agencije u kojima pretežni deo osnivačkih prava u ime Republike Srbije vrši Narodna skupština, kao što su npr. Agencija za telekomunikacije i Agencija za radio-difuziju.

me se osniva javna agencija koje deluje u toj oblasti), a koji Zakon o javnim agencijama naziva *posebnim zakonom* (član 2, stav 2). Osnivač, dakle, mora posebnim zakonom biti ovlašćen na osnivanje javne agencije. U područnom (posebnom) zakonu ne bi se uređivala statusna pitanja javnih agencija. Posebnim zakonom uređivale bi se posebnosti neke oblasti i, ako je to potrebno, predvidelo bi se osnivanje javne agencije, odredila svrha njenog osnivanja, njeni poslovi i poslovi državne uprave koji se javnoj agenciji poveravaju. Sva ostala pitanja uređivala bi se aktom o osnivanju javne agencije (član 2, stav 2 u vezi sa članom 9). Zakon ostavlja mogućnost da se posebnim zakonom osnuju javne agencije koje ne bi bile saobražene Zakonu, tj. koje bi bile potpuno ili delimično drukčije uređene no što to čini Zakon (član 1, stav 2).

Zakon određuje dva uslova koji moraju da se ispune, da bi bila osnovana javna agencija. Prvi uslov je da javna agencija deluje i svoju svrhu ispunjava u relativno autonomnoj društvenoj oblasti, koja ne zahteva stalan i neposredan politički nadzor ministarstava i Vlade (član 2, stav 1). Iz tog uslova proizlazi i širina autonomije javne agencije. Autonomija društvene oblasti jeste, prema tome, jednovremeno i uslov za osnivanje javne agencije i uslov bez koga je samostalnost javne agencije teško zamisliva. Drugi uslov je da oblast u kojoj javna agencija deluje pruža dovoljno širok prostor za samostalno i nezavisno odlučivanje, za razvijanje sopstvene inicijative i oživotvorenje potreba korisnika usluga javne agencije. Drugim rečima, potrebno je da javna agencija može bolje i uspešnije vršiti poslove nego organ državne uprave, naročito ako se poslovi u celini ili pretežno finansiraju iz cene koju plaćaju korisnici usluga (član 2, stav 1 in fine).

Svojstva javne agencije slede osnovne osobenosti koje odlikuju javne agencije u stranim pravima. Javne agencije osnivaju se aktom vlasti shvaćene u užem smislu reči (osnivač javne agencije je državna vlast); javnom agencijom rukovode lica koja se imenuju prema stručnim merilima, a ne prema političkim merilima, rukovodstvo javne agencije imenuju organi vlasti i, pod određenim uslovima, i korisnici usluga javne agencije, osnivačka prava nisu prenosiva, javne agencije finansiraju se na poseban način.

Javna agencija je pravno lice (član 5, stav 1 Zakona o javnim agencijama). Priroda poslova svrstava javne agencije u pravna lica javnog prava; javna agencija služi zadovoljenju javnog interesa, a svrha njenog poslovanja nije sticanje dobiti (ona korisnicima svojih usluga pruža usluge bez posredovanja tržišta). Pri vršenju svojih poslova javna agencija je samostalna (član 4, stav 1 Zakona o javnim agencijama). Samostalnost javne agencije utemeljena je na stručnoj prirodi njenih poslova i ekspertskoj apolitičnosti rukovođenja javnom agencijom. Javna agencija je samostalna u odnosu na Vladu: niz ovlašćenja koja Vlada ima prema organima državne uprave, nema i prema javnim agencijama. Javna agencija ima organizacionu samostalnost (nije neposredno podređena Vladi, niti bilo kom organu državne uprave), ima funkcionalnu samostalnost (ovlašćenja javne agencije i pravila po kojima ona deluje određena su Zakonom, čime se sprečava da osnivač javne agencije ili korisnici njenih usluga ostvare isključujući uticaj na odlučivanje unutar javne agencije), javna agencija ima personalnu nezavisnost (Zakon precizno uređuje postupak i uslove za

imenovanje članova upravnog odbora i direktora javne agencije i detaljno određuje razloge za njihovo razrešenje i postupak u kome se oni razrešavaju, čime isključuje bilo kakav oblik njihove političke odgovornosti i štiti rad i poslovanje javne agencije od promena u političkoj vlasti, tj. u Narodnoj skupštini i Vladi), javna agencija ima i finansijsku samostalnost (javna agencija se pretežno samostalno finansira, od cena za usluge koje pruža korisnicima (sa tačno određenim merilima i pravilima za određivanje cene).

Javna agencija se osniva aktom vlasti, koji Zakon naziva aktom o osnivanju (član 9, stav 1). Pored Republike Srbije osnivač javne agencije može biti i autonomna pokrajina, opština, grad i Grad Beograd (član 55). Osnivačka prava u ime Republike Srbije vrši Vlada koja donosi i akt o osnivanju javne agencije (član 8, stav 1). Odluke koje Vlada donosi u vršenju osnivačkih prava predlaže joj ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije (član 8, stav 2), odnosno sva ministarstva sporazumno, ako su poslovi javne agencije u delokrugu više ministarstava (član 8, stav 3).

ORGANI JAVNE AGENCIJE

Organi javne agencije su upravni odbor i direktor (član 13, stav 1). Direktor je organ operativnog, a upravni odbor je organ strateškog odlučivanja. Posebnim zakonom može se predvideti da javna agencija ima i sasvim druge organe, još neki organ ili da upravni odbor i direktor imaju drukčiji delokrug od delokruga koji je određen Zakonom (član 13, stav 2). Direktor je podređen upravnom odboru, ne samo zbog toga što je dužan da se pridržava usmerenja i uputstava upravnog odbora (član 16, stav 1), već i zato što je na zahtev upravnog odbora obavezan da upravnom odboru podnese izveštaj o radu (član 23, stav 2).

Upravni odbor javne agencije donosi opšte akte (kako regulatorne, tj. eksterne, tako i interne, tj. akte o poslovanju javne agencije, sa izuzetkom pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji, koji donosi direktor), određuje strategiju javne agencije preko programa rada, podnosi osnivaču izveštaj o radu i nadzire rad direktora i daje mu uputstva za rad (član 15, stav 1). Sastavljen je od nezavisnih stručnjaka koji se, po pravilu, imenuju na pet godina (član 16. i član 17) i kojih ima od tri do sedam, shodno broju određenom aktom o osnivanju javne agencije (član 16, stav 3). Uslovi za njihovo imenovanje su strogi, predviđena je i stroga nespojivost funkcija i zaštita od sukoba interesa, što treba da obezbedi nezavisnost i stručnost rada javne agencije (član 16, stav 1). Pravilo je da članove upravnog odbora imenuje osnivač (član 16, stav 2). Međutim, neophodno je da se vodi računa i o korisnicima usluga javne agencije. S druge strane, ni korisnici usluga ne smeju da steknu prevlast i isključiv uticaj na rad javnih agencija, budući da javna agencija deluje u javnom interesu, širem od interesa korisnika njenih usluga. Otuda Zakon predviđa da korisnici usluga mogu da imaju svoje predstavnike u upravnom odboru javne agencije, ako je to predviđeno aktom o osnivanju javne agencije, ali i tada najviše do polovine članova, što

garantuje njihov uticaj, ali ih sprečava da nametnu isključivo svoj interes (član 18, stav 1). Predstavnike korisnika imenuje ili osnivač na osnovu predloga interesnih udruženja korisnika (ako postoje), ili na osnovu javnog konkursa ako interesna udruženja ne postoje (član 18, stav 2); ili ih, pak, imenuju korisnici sami, neposrednim glasanjem i tajnim izborima (član 18, stav 3). Korisnici time stiču pravo na upravljanje javnom agencijom i istovremeno predstavljaju nužnu vezu s onima kojima su namenjene usluge javne agencije. Pri tome, treba voditi računa o tome da su neposredni korisnici usluga javnih agencija samo delimično i krajnji korisnici usluga. Insistiranje na interesu neposrednih korisnika moglo bi da vodi zapostavljanju interesa krajnjih korisnika i njihovoj diskriminaciji. Stoga, postojeći ili mogući korisnici finansijskih podsticaja ili sredstava koje dodeljuje javna agencija ne mogu da budu članovi upravnog odbora (član 19, stav 1). Umesto njih, u upravni odbor se, po pravilu, imenuju predstavnici korisnika kojima su namenjene usluge korisnika finansijskih podsticaja ili sredstava (član 19, stav 2).

Drugi organ javne agencije je direktor. Direktor rukovodi radom i poslovanjem javne agencije, predstavlja i zastupa javnu agenciju i donosi pojedinačne akte (član 21, stav 1), uključujući i upravne akte kojima se izvršavaju povereni poslovi državne uprave (član 38, stav 1). Mandat direktora je pet godina, a posebnim zakonom, direktoru može biti određen i kraći mandat (član 21, stav 3). Uslove za imenovanje direktora propisuje Zakon i oni treba da jemeče stručnost direktora (član 22). Direktora imenuje osnivač, pošto upravni odbor prethodno sprovede postupak javnog konkursa. Unutar javnog konkursa posebno bitan je izborni postupak u kome se, prema merilima određenim aktom o osnivanju javne agencije, utvrđuje stručna osposobljenost kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje za direktora, posle čega upravni odbor sastavlja listu kandidata koji su postigli potrebne rezultate u izbornom postupku i podnosi je osnivaču (član 27). Osnivač može da za direktora imenuje samo lice sa liste kandidata koju mu je podneo upravni odbor (član 28, stav 1). Postupak javnog konkursa trebalo bi da omogućuje jednaku dostupnost mesta direktora javne agencije i imenovanje najsposobnijih kandidata. Da to ne bi ostalo samo deklarativno načelo, predviđeno je pravo kandidata koji nije imenovan na sudsku zaštitu u upravnom sporu (član 29, stav 2).

Razlozi za razrešenje člana upravnog odbora i direktora previđeni su Zakonom (član 31, stav 1. i 2). Gotovo da su isti, budući da je u oba slučaja reč o ekspertskim poslovima, s tim što se za razrešenje direktora dodaje još jedan razlog koji proizlazi iz njegove poslovodne funkcije: ako nesavesnim ili nepravilnim radom prouzrokuje veću štetu javnoj agenciji ili tako zanemaruje ili nesavesno izvršava svoje obaveze da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u radu javne agencije (član 31, stav 2 in fine). Odluku o tome da li postoje ili ne postoje razlozi za razrešenje donosi osnivač (član 31, stav 3). Postupak u kome se utvrđuje činjenično stanje koje je relevantno za donošenje odluke o tome, hoće li član upravnog odbora, odnosno direktor biti razrešen ili neće, pokreće i vodi ministarstvo u čijem delokrugu je pretežni deo poslova javne agencije (ako su poslovi javne agencije u delokrugu dva ili više ministarstva), po službenoj dužnosti ili na zahtev osnivača (član 32, stav 1). Ministarstvo je dužno da pokrene postupak za razrešenje direktora

na zahtev upravnog odbora (član 32, stav 2). Ministarstvo koje vodi postupak dužno je da prethodno utvrdi činjenice vezane za postojanje razloga za razrešenje i da članu upravnog odbora, odnosno direktoru pruži mogućnost da se izjasni o činjenicama koje ga terete i da iznese svoju odbranu (član 32, stav 3). Kad utvrdi sve potrebne činjenice, ministarstvo sve spise dostavlja osnivaču i predlaže mu donošenje odgovarajuće odluke (član 32, stav 3). Osnivač nije vezan predlogom ministarstva. Na rešenje o razrešenju dopuštena je tužba u upravnom sporu, čime se štiti nepolitičnost položaja člana upravnog odbora i direktora (član 32, stav 4).

POSLOVI JAVNE AGENCIJE

Javne agencije mogu da se osnuju u različitim oblicima. Svaki od oblika saobražen je posebnosti poslova koje vrši javna agencija. Osnivanje javne agencije moguće je, kako za vršenje svih poslova, tako i za kombinaciju više poslova (član 35, stav 1). Prema merilu isključivosti ili pretežnosti poslova javne agencije određuje se i oblik javne agencije, tako da se ona svrstava ili u javnu regulatornu, ili u javnu razvojnu ili u javnu stručnu agenciju. Npr. ako je jedna javna agencija osnovana u svrhu razvoja jedne oblasti, ona pri tome može donositi i propise, a da to ne utiče na njenu prirodu razvojne javne agencije. Razlikovanje između oblika javnih agencija značajno je pre svega zato što se unutrašnja organizacija javne agencije prilagođava posebnostima njenih poslova. Bitno je i zbog toga što se postojanje regulatorne javne agencije ne može ni zamisliti bez poveravanja prava na donošenje propisa, kao posla državne uprave; javne agencije koje vrše stručne ili razvojne poslove mogu postojati i bez poveravanja poslova državne uprave.

Regulatorni poslovi su poslovi izdavanja propisa kojima se razrađuju pravni odnosi šireg značaja (strogo uzev u njih ulazi i donošenje pojedinačnih upravnih akata). Razvojni poslovi obuhvataju savetovanje, stručne razvojne poslove, raspoređivanje i dodeljivanje finansijskih podsticaja i drugih sredstava korisnicima usluga javne agencije i donošenje mera iz nadležnosti javne agencije (koje se određuju posebnim zakonom – 36, stav 2). I kod razvojnih poslova i kod dodela finansijskih podsticaja javna agencija deluje kao nedobitna organizacija, za razliku od fondova kao dobitnih organizacija. Analitički i stručni poslovi određuju se prema svrsi osnivanja javne agencije. Javna agencija može da vrši i druge poslove koji su povezani sa svrhom njenog osnivanja (član 35, stav 2). Time, međutim, javna agencija ne poprima prirodu dobitne organizacije.

Javnoj agenciji mogu da se povere samo oni poslovi državne uprave koji su određeni Zakonom. Svrha poveravanja poslova državne uprave jeste da se javna agencija snabde instrumentima koji su joj potrebni za potpuno i delotvorno vršenje poslova i za zadovoljenje javnog interesa.

Javnoj agenciji se najpre može poveriti donošenje podzakonskih propisa, tzv. regulatorno javno ovlašćenje. Regulatorni poslovi se sastoje od pra-

va javne agencije da donosi podzakonske propise kojima se izvršavaju zakoni ili opšti akti Narodne skupštine ili Vlade (član 37). Javna agencija nije ovlašćena da samostalno uredi društveni odnos. Javna agencija može donositi samo propise koji po svome nazivu i prirodi odgovaraju opštim aktima koje donose organi državne uprave (pravilnici, naredbe, uputstva) i samo ako je za njihovo donošenje izričito ovlašćena u zakonu. Pre objavljivanja svog propisa javna agencija je dužna da propis dostavi nadležnom ministarstvu, koje joj može ukazati na to da propis nije saglasan Ustavu ili zakonu ili opštem aktu Vlade i predložiti joj način na koji se ta nesaglasnost uklanja (član 43, stav 1). Ako javna agencija ne usvoji predlog ministarstva, može objaviti svoj propis, koji onda stupa na snagu, a ministarstvo je dužno da predloži osnivaču (Vladi) da obustavi od izvršenja propis javne agencije i pokrene postupak za ocenu njegove ustavnosti i zakonitosti (član 43, stav 2).

Sledeći posao državne uprave koji se može poveriti javnoj agenciji jeste donošenje upravnih akata u prvom stepenu (član 38, stav 1). Upravne akte donosi direktor javne agencije, a kad je na upravne akte dopuštena žalba, o njoj odlučuje ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije (član 38, stav 3).

Konačno, javnim agencijama može biti povereno i izdavanje javnih isprava i vođenje evidencija (član 4. t. 3).

Javnim agencijama ne može biti poveren inspekcijski nadzor: on ostaje u domenu nadležnosti ministarstava, tj. organa državne uprave, a može da bude poveren jedino autonomnim pokrajinama, opštinama, gradovima i Gradu Beogradu (član 54, stav 2 Zakona o državnoj upravi).

Racionalnost i stručnost delovanja javnih agencija zahteva da u oblasti koju agencija uređuje budu što više zaokruženi svi poslovi potrebni za ispunjenje svrhe osnivanja javne agencije. Zbog toga Zakon predviđa mogućnost da javna agencija nadzire namensko i svrsishodno korišćenje dodeljenih finansijskih sredstava i podsticaja i stručnost i svrsishodnost rada drugih lica određenih posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije (član 39, stav 1). Ovo će najčešće biti slučaj sa razvojnim javnim agencijama koje po nedobitnom principu dodeljuju finansijske podsticaje. Mere koje pri tome javna agencija može izreći uređuju se posebnim zakonom (recimo, oduzimanje dodeljene subvencije ako se sredstva nenamenski ili nesvrshodno koriste itd.). Javna agencija je dužna da sastavi izveštaj o nadzoru i zasnuje ga na potrebnoj dokumentaciji i izjašnjenju stranaka. Budući da ovde nije posredi inspekcijski nadzor, izveštaj o nadzoru dostavlja se ministarstvu u čijem su delokrugu poslovi javne agencije (član 39, stav 3), koje posle toga može preduzeti inspekcijski nadzor ako smatra da je isti potreban.

Javna agencija koja naplaćuje svoje usluge izdaje tarifu, kojom određuje cenu usluge koju pruža korisnicima (član 40). Tarifa stupa na snagu kada se s njom saglasi osnivač, a posle objavljivanja u službenom glasilu (član 40, stav 5). Pre određivanja tarife upravni odbor javne agencije sastavlja predlog cene, koji objavljuje u dnevnom javnom glasilu koje izlazi na teritoriji cele Republike Srbije, radi savetovanja sa korisnicima usluga. Po-

sle okončanog savetovanja upravni odbor transformiše predlog tarife u tarifu koju dostavlja osnivaču na saglasnost (član 40, stav 4), uz obavezu da osnivaču dostavi i obrazloženje, zašto nisu prihvaćene primedbe i predlozi korisnika usluga.

ZAŠTITA JAVNOG INTERESA U RADU JAVNIH AGENCIJA

Javna agencija nije do te mere nezavisna da se isključuje uticaj državne vlasti i korisnika usluga na njen rad. Javne agencije se osnivaju da bi zadovoljile javne interese, a uspešnost ili neuspešnost, pravilnost ili nepravilnost ostvarivanja javnog interesa jesu pitanja za koja je država direktno zainteresovana. Intervencija državne vlasti služi pre svega zaštitu javnog interesa, ali i zaštitu interesa korisnika usluga.

Osnivač ima dve osnovne nadležnosti kojima štiti javni interes. Prva nadležnost odnosi se na pravo osnivača da imenuje i razrešava članove organa javne agencije (članove upravnog odbora i direktora). Druga nadležnost tiče se prava osnivača da daje saglasnost na najbitnije odluke javne agencije: na godišnji program rada, finansijski plan, tarifu, raspodelu viška prihoda nad rashodima itd. Posredi su ovlašćenja koja po pravilu vrši Vlada.

Ostala ovlašćenja kojima se štiti javni interes vrše ministarstva, budući da se ona ogledaju u nadzoru nad finansijskim i računovodstvenim poslovanjem javne agencije, njenim radom, nad primenom propisa itd. (član 44). Pojam nadzora nad radom javne agencije definisan je novim Zakonom o državnoj upravi (član 46, član 47, član 48, član 55, član 56. Zakona o državnoj upravi). Nadzire se samo rad javne agencije u vršenju poverenih poslova državne uprave. Od toga, šta se nadzire, zavisi i nadležnost ministarstva. Rad javne agencije u poverenim poslovima državne uprave nadzire ministarstvo, u čijem delokrugu su poslovi javne agencije (ili više njih, zavisno od poslova javne agencije). Namensko i zakonito korišćenje sredstava javne agencije, primenu propisa kojima se uređuju javne finansije i finansijsko, materijalno i računovodstveno poslovanje nadzire Ministarstvo finansija. Primenu propisa o kancelarijskom poslovanju, upotrebi službenog jezika i pisma, poslovanju sa strankama i korisnicima, ažurnost rešavanja u upravnom postupku itd. nadzire Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu (član 44).

ODNOS JAVNE AGENCIJE S KORISNICIMA USLUGA

Odnosi javne agencije s korisnicima njenih usluga zasnivaju se na tzv. principu otvorenosti. Pod načelom javnosti rada javne agencije razumeju se pre svega različiti oblici komunikacije između javne agencije i korisnika. Javna agencija je dužna da na primeren način obaveštava korisnike o svom ra-

du, poslovima i nadležnostima, o pravima i obavezama korisnika i o drugim značajnim okolnostima koje utiču na njene odnose sa korisnicima, pri čemu su osnovne obaveze obaveštavanja potanko određene (član 47, stav 1. i 2). Za javnost rada odgovara direktor javne agencije (član 47, stav 3). Drugi vid ostvarivanja principa otvorenosti jesu mehanizami preko kojih javna agencija saznaje mišljenje korisnika usluga o sebi samoj i prikuplja tzv. povratne informacije o svom radu. Najmanje jednom godišnje javna agencija mora da omogući korisnicima da joj izraze mišljenje o njenom radu i predlože način poboljšavanja njenog rada, o čemu sastavlja poseban izveštaj i unosi ga u izveštaj o svome radu (član 48, stav 3). Primedbe i predloge korisnika u vezi s radom javne agencije razmatra član upravnog odbora koga na to ovlasti upravni odbor javne agencije, na jednu godinu (član 49, stav 2). On ne donosi nikakve akte, ali o svojim zaključcima obaveštava korisnika, direktora, upravni odbor i lice na koje se primedba odnosi.

ZAKON O VLADI

“SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE”,
BR. 55/2005 I 71/2005

I. UVODNE ODREDBE

Položaj Vlade

Član 1.

Izvršna vlast u Republici Srbiji pripada Vladi.

Vođenje politike i izvršavanje zakona

Član 2.

- (1) Vlada vodi politiku Republike Srbije u okviru Ustava i zakona Narodne skupštine.
- (2) Vlada izvršava zakone i druge opšte akte Narodne skupštine tako što donosi opšte i pojedinačne pravne akte i preduzima druge mere.

Predlaganje akata Narodnoj skupštini

Član 3.

Vlada predlaže Narodnoj skupštini zakone, budžet i druge opšte i pojedinačne akte.

Zastupanje Republike Srbije

Član 4.

Vlada zastupa Republiku Srbiju kao pravno lice i pri tome vrši prava i obaveze koje Republika Srbija ima kao osnivač javnih preduzeća, ustanova i drugih organizacija, ako zakonom nije što drugo određeno.

Raspolaganje imovinom Republike Srbije

Član 5.

Vlada raspoláže imovinom Republike Srbije, ako zakonom nije što drugo određeno.

Nadzor nad ustavnosti i zakonitosti

Član 6.

- (1) Vlada nadzire ustavnost i zakonitost opštih akata autonomnih pokrajina, opština, gradova, grada Beograda, javnih preduzeća, ustanova i imalaca javnih ovlašćenja.
- (2) Vlada može obustaviti od izvršenja njihove opšte akte i na njima zasnovane pojedinačne akte, rešenjem koje stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije" i koje prestaje da važi ako Vlada u narednih 15 dana ne pokrene postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.

Odgovornost Vlade

Član 7.

- (1) Vlada je u okviru svojih nadležnosti samostalna.
- (2) Vlada je odgovorna Narodnoj skupštini za vođenje politike Republike Srbije, za izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine, za stanje u svim oblastima iz svoje nadležnosti i za rad organa državne uprave.

Ovlašćenja prema organima državne uprave

Član 8.

- (1) Vlada nadzire rad organa državne uprave, usmerava organe državne uprave u sprovođenju politike i izvršavanju zakona i drugih opštih akata i usklađuje njihov rad.
- (2) Ako organ državne uprave ne donese propis, donosi ga Vlada ako bi nedonošenje propisa moglo izazvati štetne posledice po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu, privredu ili imovinu veće vrednosti.
- (3) Vlada može poništiti ili ukinuti propis organa državne uprave koji je u suprotnosti sa zakonom ili propisom Vlade i odrediti rok za donošenje novog propisa.

Javnost rada

Član 9.

- (1) Rad Vlade je javan.
- (2) Vlada je dužna da javnosti omogući uvid u svoj rad, prema zakonu kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja i poslovniku Vlade.

II. SASTAV, MANDAT I UREĐENJE VLADE

1. SASTAV VLADE I POLOŽAJ ČLANOVA VLADE

Sastav Vlade

Član 10.

- (1) Vladu čine predsednik Vlade, jedan ili više potpredsednika Vlade i resorni ministri.
- (2) Vlada može imati ministre bez portfelja.
- (3) Broj potpredsednika Vlade i ministara bez portfelja određuje Narodna skupština pri svakom izboru Vlade, na predlog kandidata za predsednika Vlade.

Nespojivost i sukob interesa

Član 11.

Izuzev funkcije narodnog poslanika, članovi Vlade ne mogu biti na drugoj javnoj funkciji u državnom organu, institucijama Srbije i Crne Gore, organu autonomne pokrajine, opštine, grada i grada Beograda, vršiti delatnost koja je po zakonu nespojiva sa dužnosti člana Vlade, niti stvoriti mogućnost sukoba javnog i privatnog interesa.

Predsednik Vlade

Član 12.

- (1) Predsednik Vlade vodi i usmerava Vladu, stara se o jedinstvu političkog delovanja Vlade, usklađuje rad članova Vlade, predstavlja Vladu i saziva i vodi njene sednice.

- (2) Predsednik Vlade može ostalim članovima Vlade davati obavezna uputstva i posebna zaduženja, shodno programu i politici Vlade. Član Vlade može zahtevati da Vlada odluči da li je pri tome predsednik Vlade prekoračio svoja ovlašćenja.

Potpredsednik Vlade

Član 13.

- (1) Potpredsednik Vlade usmerava i usklađuje rad organa državne uprave u oblastima koje odredi predsednik Vlade.
- (2) Predsednik Vlade može ovlastiti potpredsednika Vlade da rukovodi projektom iz delokruga više organa državne uprave.
- (3) Predsednik Vlade određuje potpredsednika Vlade koji ga zamenjuje za vreme odsutnosti ili sprečenosti sa svim ovlašćenjima predsednika Vlade, izuzev ovlašćenja na predlaganje izbora ili razrešenja člana Vlade.
- (4) U svemu ostalom na položaj potpredsednika Vlade shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ministre.

Ministri

Član 14.

- (1) Ministar može podnositi Vladi predloge za uređivanje pitanja iz nadležnosti Vlade i Narodne skupštine i zahtevati da Vlada zauzme stav o pitanju iz njegove nadležnosti.
- (2) Ministar je dužan da obaveštava Vladu o svemu što je bitno za vođenje politike i odlučivanje Vlade.
- (3) Ministar je odgovoran za sprovođenje programa i politike Vlade, za odluke i mere koje je doneo ili propustio da donese ili preduzme i za izvršavanje obaveznih uputstava i posebnih zaduženja koja mu je odredio predsednik Vlade.

2. MANDAT VLADE

Izbor Vlade

Član 15.

- (1) Vladu bira Narodna skupština posle svakog konstituisanja, na predlog kandidata za predsednika Vlade.
- (2) Narodna skupština odlučuje o izboru Vlade u celini.
- (3) Vlada je izabrana većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Početak i prestanak mandata Vlade

Član 16.

- (1) Mandat Vlade teče od polaganja zakletve pred Narodnom skupštinom.
- (2) Zakletva glasi: "Zaklinjem se na odanost Republici Srbiji i svojom časću obavezujem da ću poštovati Ustav i zakon i dužnost člana Vlade vršiti savesno, odgovorno i predano".

- (3) Vladi prestaje mandat sa prestankom mandata Narodne skupštine, izglasavanjem nepoverenja, ostavkom Vlade, izglasavanjem nepoverenja predsedniku Vlade i ostavkom predsednika Vlade.
- (4) Nova Vlada se bira po istom postupku kao što se bira Vlada posle konstituisanja Narodne skupštine.

Ovlašćenja Vlade i člana Vlade posle prestanka mandata Vlade

Član 17.

- (1) Vlada kojoj je prestao mandat može vršiti samo tekuće poslove i ne može predlagati Narodnoj skupštini zakone i druge opšte akte niti donositi propise, izuzev ako je njihovo donošenje vezano za zakonski rok ili to nalažu potrebe države, interesi odbrane ili prirodna, privredna ili tehnička nesreća.
- (2) Ona ne može postavljati funkcionere u organima državne uprave, a pri vršenju osnivačkih prava Republike Srbije može jedino da imenuje ili da saglasnost na imenovanje vršioca dužnosti direktora i članova upravnog i nadzornog odbora.
- (3) Vlada kojoj je prestao mandat ne može predsedniku Republike predložiti raspuštanje Narodne skupštine.
- (4) Član Vlade kome je mandat prestao usled prestanka mandata Vlade ima ista ovlašćenja kao član Vlade koji je podneo ostavku.

Nepoverenje Vladi. Nepoverenje predsedniku Vlade

Član 18.

- (1) Najmanje 20 narodnih poslanika može predložiti Narodnoj skupštini da se Vladi izglasa nepoverenje.
- (2) Vladi je izglasano nepoverenje većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.
- (3) Pod istim uslovima odlučuje se i o predlogu za izglasavanje nepoverenja predsedniku Vlade.

Poverenje Vladi

Član 19.

- (1) Vlada može predložiti Narodnoj skupštini da joj se izglasa poverenje.
- (2) Vladi je izglasano poverenje većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Ostavka predsednika Vlade. Ostavka Vlade

Član 20.

- (1) Predsednik Vlade može podneti ostavku, koju šalje predsedniku Narodne skupštine i predsedniku Republike.
- (2) Narodna skupština na prvoj narednoj sednici, koja se održava u roku od sedam dana od prijema ostavke, bez rasprave prima k znanju da je predsednik Vlade podneo ostavku i time Vladi prestaje mandat.
- (3) Predsednik Vlade može obrazložiti ostavku u Narodnoj skupštini.
- (4) Na podnošenje ostavke cele Vlade shodno se primenjuju odredbe o podnošenju ostavke predsednika Vlade.

Prestanak mandata ministra

Član 21.

- (1) Ministru prestaje mandat sa svakim prestankom mandata Vlade, izglasavanjem nepoverenja, razrešenjem ili ostavkom.
- (2) Ministru je izglasano nepoverenje ili razrešenje većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

Nepoverenje ministru. Razrešenje ministra

Član 22.

- (1) Predlog za izglasavanje nepoverenja ministru podnosi Narodnoj skupštini najmanje 20 narodnih poslanika.
- (2) Predlog za razrešenje ministra podnosi Narodnoj skupštini predsednik Vlade.
- (3) Od podnošenja predloga predsednika Vlade za razrešenje ministra do odluke Narodne skupštine ministar ne može vršiti svoja ovlašćenja, već njih preuzima član Vlade koga predsednik Vlade ovlasti.

Ostavka ministra

Član 23.

- (1) Ministar može podneti ostavku, koju šalje predsedniku Vlade i potom predsedniku Narodne skupštine.
- (2) Narodna skupština na prvoj narednoj sednici bez rasprave prima k znanju da je ministar podneo ostavku i time mu prestaje mandat.
- (3) Ministar može obrazložiti ostavku u Narodnoj skupštini.

Ovlašćenja ministra koji je podneo ostavku

Član 24.

- (1) Ministar koji je podneo ostavku dužan je da vrši tekuće poslove dok mu ne prestane mandat.
- (2) Pri tome on ne može donositi propise, izuzev ako je njihovo donošenje vezano za zakonski rok ili to nalažu potrebe države, interesi odbrane ili prirodna, privredna ili tehnička nesreća, a pri vršenju osnivačkih prava Republike Srbije može jedino da imenuje ili da saglasnost na imenovanje vršioca dužnosti direktora i članova upravnog i nadzornog odbora.

Preuzimanje ovlašćenja ministra kome je prestao mandat.

Izbor novog ministra

Član 25.

- (1) Ovlašćenja ministra kome je prestao mandat vrši član Vlade koga predsednik Vlade ovlasti.
- (2) Predsednik Vlade dužan je da predloži Narodnoj skupštini izbor novog ministra u roku od 15 dana od prestanka mandata prethodnog ministra.
- (3) Novi ministar izabran je većinom glasova od ukupnog broja narodnih poslanika.

3. UREĐENJE VLADE

Donošenje odluka Vlade

Član 26.

- (1) Vlada odluke donosi na sednici, većinom glasova svih članova Vlade.
- (2) Način rada i odlučivanja Vlade, i akti koje donosi predsednik Vlade, detaljnije se uređuju poslovníkom Vlade.

Kabinet predsednika Vlade i kabinet potpredsednika Vlade

Član 27.

- (1) Predsednik Vlade i potpredsednici Vlade imaju kabinete, koji po njihovom nalogu vrše stručne i druge poslove za njihove potrebe. Predsednik i potpredsednik Vlade mogu unutar kabineta imenovati savetnike.
- (2) Radni odnos u kabinetu zasniva se na određeno vreme, dok traje dužnost predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade. Prava i obaveze savetnika koji ne budu zasnovali radni odnos uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad - prema merilima koja odredi Vlada.
- (3) Kabinete vode šefovi kabineta, koje postavljaju i razrešavaju predsednik Vlade odnosno potpredsednik Vlade i koji imaju položaj direktora službe Vlade koji je odgovoran predsedniku Vlade.
- (4) Šefu kabineta prestaje mandat sa prestankom mandata predsednika Vlade odnosno potpredsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Saveti predsednika Vlade

Član 28.

- (1) Predsednik Vlade može da osnuje savet za ekonomski razvoj i savet za državne organe i javne službe, sa po najviše pet članova.
- (2) Savet predlaže predsedniku Vlade razvojnu politiku u oblasti za koju je osnovan, daje mu mišljenja o predlozima ostalih članova Vlade, priprema predloge koje predsednik Vlade iznosi radi razmatranja na sednici Vlade i po nalogu predsednika Vlade razmatra ostala pitanja u oblasti za koju je osnovan.
- (3) Članove saveta postavlja i razrešava predsednik Vlade i oni nisu u radnom odnosu u Vladi.

Generalni sekretarijat Vlade

Član 29.

- (1) Vlada ima Generalni sekretarijat Vlade, koji je zadužen za stručne i druge poslove za potrebe Vlade.
- (2) Delokrug Generalnog sekretarijata Vlade detaljnije se uređuje uredbom i poslovníkom Vlade.

Generalni sekretar Vlade

Član 30.

- (1) Vlada ima Generalnog sekretara Vlade, koga postavlja i razrešava Vlada na predlog predsednika Vlade.

- (2) Generalni sekretar odgovoran je predsedniku Vlade i Vladi.
- (3) Generalni sekretar Vlade vodi Generalni sekretarijat Vlade, stara se o izvršavanju akata Vlade i o pripremi sednica Vlade i pomaže predsedniku Vlade u drugim poslovima Vlade.
- (4) Generalnom sekretaru Vlade mandat prestaje sa prestankom mandata predsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Službe Vlade

Član 31.

- (1) Vlada uredbom osniva službe za stručne ili tehničke poslove za svoje potrebe ili za poslove zajedničke za sve ili više organa državne uprave, i propisuje njihovo uređenje i delokrug.
- (2) Na službe Vlade primenjuju se propisi o uređenju, načinu rada, finansiranju i radnim odnosima u organima državne uprave, ako posebnim propisom nije što drugo određeno.

Vođenje službi Vlade

Član 32.

- (1) Službu Vlade vodi direktor koji je odgovoran predsedniku Vlade ili Generalnom sekretaru Vlade, a može je voditi i ministar bez portfelja.
- (2) Direktora službe Vlade koji je odgovoran predsedniku Vlade postavlja Vlada na predlog predsednika Vlade.
- (3) Ostale direktore službi Vlade postavlja Vlada na predlog Generalnog sekretara Vlade.
- (4) Predsednik Vlade može potpredsedniku Vlade preneti svoja ovlašćenja prema direktoru službe koji mu je odgovoran.

Radna tela Vlade

Član 33.

- (1) Vlada obrazuje stalna radna tela, radi davanja mišljenja i predloga u pitanjima iz nadležnosti Vlade i usklađivanja stavova organa državne uprave pre razmatranja nekog predloga na sednici Vlade.
- (2) Vlada može da obrazuje povremena radna tela, radi razmatranja pojedinih pitanja iz svoje nadležnosti i davanja predloga, mišljenja i stručnih obrazloženja.
- (3) Stalna radna tela obrazuju se poslovnikom, a povremena radna tela odlukom kojom se utvrđuju i njihov zadatak i sastav.
- (4) Vlada može poslovnikom ovlastiti stalna radna tela sastavljena isključivo od njenih članova za donošenje pojedinačnih akata iz svoje nadležnosti, izuzev za postavljenja i razrešenja funkcionera u organima državne uprave i službama Vlade.

III. ODNOS SA NARODNOM SKUPŠTINOM I PREDSEDNIKOM REPUBLIKE

1. ODNOS NARODNE SKUPŠTINE I VLADE

Predlaganje zakona

Član 34.

Vlada predlaže zakone i druge opšte akte Narodnoj skupštini i daje mišljenja o predlozima zakona i drugih opštih akata koje nije sama predložila.

Predlaganje budžeta

Član 35.

- (1) Vlada svake godine predlaže Narodnoj skupštini na usvajanje budžet Republike Srbije.
- (2) Predlog budžeta podnosi se Narodnoj skupštini najkasnije do 1. novembra tekuće godine.

Podnošenje izveštaja Narodnoj skupštini

Član 36.

- (1) Vlada podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o svom radu za proteklu godinu najkasnije 60 dana pre podnošenja predloga završnog računa budžeta Republike Srbije.
- (2) Na zahtev Narodne skupštine, Vlada i svaki njen član dužni su da joj podnesu izveštaj o svom radu.

Predlozi Narodne skupštine i Vlade

Član 37.

- (1) Vlada je dužna da zauzme stav o predlogu Narodne skupštine koji je podnet u pitanju iz nadležnosti Vlade.
- (2) Vlada može predložiti Narodnoj skupštini da raspravi pitanje iz nadležnosti Vlade i da o njemu zauzme stav.

Učešće u radu Narodne skupštine

Član 38.

- (1) Predstavnici Vlade učestvuju u radu Narodne skupštine pri usvajanju zakona i drugih opštih akata koje je predložila Vlada.
- (2) Pri usvajanju zakona i drugih opštih akata koje Vlada nije predložila dužni su da učestvuju na zahtev Narodne skupštine.

Dostavljanje podataka Narodnoj skupštini

Član 39.

Vlada i svaki njen član dužni su da dostave Narodnoj skupštini izveštaje i podatke koji su joj potrebni radi raspravljanja pitanja vezanih za rad Vlade ili njenog člana.

2. ODNOS PREDSEDNIKA REPUBLIKE I VLADE

Vanredno i ratno stanje

Član 40.

- (1) Vlada predlaže predsedniku Republike uvođenje vanrednog stanja na delu teritorije Republike Srbije i akte kojima se preduzimaju mere u vanrednom stanju.
- (2) Vlada može predložiti predsedniku Republike da za vreme ratnog stanja donese akte u pitanjima iz nadležnosti Narodne skupštine.

Zauzimanje stava na traženje predsednika Republike

Član 41.

- (1) Predsednik Republike može tražiti da Vlada zauzme stav o pojedinim pitanjima iz njene nadležnosti.
- (2) Vlada je dužna da o zauzetom stavu odmah obavesti predsednika Republike.

IV. AKTI VLADE

Uredba i poslovnik

Član 42.

- (1) Vlada uredbom detaljnije razrađuje odnos uređen zakonom, u skladu sa svrhom i ciljem zakona.
- (2) Vlada donosi poslovnik kojim, u skladu sa ovim zakonom, propisuje uređenje, način rada i odlučivanja Vlade.

Odluke, rešenja i zaključci

Član 43.

- (1) Vlada odlukom osniva javna preduzeća, ustanove i druge organizacije, preuzima mere i uređuje pitanja od opšteg značaja i odlučuje o drugim stvarima za koje je zakonom ili uredbom određeno da ih Vlada uređuje odlukom.
- (2) Vlada rešenjem odlučuje o postavljenjima, imenovanjima i razrešenjima, u upravnim stvarima i u drugim pitanjima od pojedinačnog značaja.
- (3) Kad ne donosi druge akte, Vlada donosi zaključke.

Memorandum o budžetu

Član 44.

Vlada usvaja memorandum o budžetu, koji sadrži osnovne ciljeve politike javnih finansija i makroekonomske politike.

Strategija razvoja. Deklaracija

Član 45.

- (1) Strategijom razvoja Vlada utvrđuje stanje u oblasti iz nadležnosti Republike Srbije i mere koje treba preduzeti za njen razvoj.
- (2) Deklaracijom se izražava stav Vlade o nekom pitanju.

Objavljivanje akata Vlade

Član 46.

- (1) Uredbe, odluke, poslovnik, memorandum o budžetu i rešenja kojima se poništavaju i ukidaju propisi organa državne uprave objavljuju se u “Službenom glasniku Republike Srbije”.
- (2) Ostali akti Vlade i predsednika Vlade mogu se objaviti u “Službenom glasniku Republike Srbije” ako je to ovim zakonom ili drugim propisom određeno ili ako tako pri njihovom donošenju odluči Vlada.

V. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Donošenje podzakonskih propisa

Član 47.

Vlada je dužna da u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donese poslovnik Vlade i propiše uređenje i rad Generalnog sekretarijata Vlade, kabineta predsednika Vlade i potpredsednika Vlade, saveta predsednika Vlade i službi Vlade.

Prestanak važenja Zakona o Vladi Republike Srbije

Član 48.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o Vladi Republike Srbije (“Službeni glasnik RS”, br. 5/91 i 45/93).
- (2) Do donošenja podzakonskih propisa predviđenih ovim zakonom primenjuju se odredbe propisa donetih na osnovu Zakona o Vladi Republike Srbije, izuzev odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Stupanje zakona na snagu

Član 49.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana njegovog objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srbije”.

POSLOVNIK VLADE

“SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE“, BR. 61/2006

I. OSNOVNE ODREDBE

Sadržina poslovnika

Član 1.

Ovim poslovníkom, saglasno Zakonu o Vladi, bliže se propisuje uređenje, način rada i odlučivanja Vlade.

Staranje o primeni poslovnika

Član 2.

- (1) O primeni ovog poslovnika stara se Generalni sekretar Vlade (u daljem tekstu: Generalni sekretar).
- (2) Predsednik Vlade može da izdaje Generalnom sekretaru obavezna uputstva vezana za vršenje ovlašćenja koja Generalni sekretar ima po ovom poslovníku.

Predsednik Vlade

Član 3.

- (1) Predsednik Vlade vodi i usmerava Vladu, stara se o jedinstvu političkog delovanja Vlade, usklađuje rad članova Vlade i predstavlja Vladu.
- (2) S tim ciljem predsednik Vlade saziva i vodi sednice Vlade, potpisuje akte Vlade, daje članovima Vlade obavezna uputstva i posebna zaduženja, predstavlja Vladu pred drugim organima državne vlasti i predstavnicima stranih država i međunarodnih organizacija i zastupa stavove Vlade u sredstvima javnog informisanja.

Akti predsednika Vlade

Član 4.

- (1) Predsednik Vlade donosi odluke i rešenja.
- (2) Predsednik Vlade odlukom određuje potpredsednika Vlade koji ga zamenjuje dok je odsutan ili sprečen da vrši svoje dužnosti, određuje oblasti u kojima potpredsednik Vlade usmerava i usklađuje rad ministarstava i posebnih organizacija, ovlašćuje potpredsednika Vlade da rukovodi projektom iz delokruga više ministarstava i posebnih organizacija, prenosi potpredsedniku Vlade ovlašćenja prema direktoru službe Vlade koji mu je odgovoran, ovlašćuje člana Vlade da preuzme ovlašćenja člana Vlade čije je razrešenje predložio ili čiji je mandat prestao, određuje zaduženja ministru bez portfelja, osniva savete predsednika Vlade i postavlja i razrešava predsednika i članove saveta predsednika Vlade.
- (3) Odluke koje predsednik Vlade donese objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".
- (4) Ako pri vršenju ostalih nadležnosti predsednik Vlade oceni da je potrebno da donese pismeni akt, on donosi rešenje koje se ne objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sazivanje prve sednice Vlade

Član 5.

- (1) Prvu sednicu Vlade saziva predsednik Vlade u roku od osam dana od dana kada joj počne mandat.
- (2) Na prvoj sednici Vlade određuje se kojim se danom u nedelji održavaju sednice Vlade.

Iskaznica člana Vlade

Član 6.

- (1) Predsednik Vlade izdaje iskaznicu članu Vlade, koji njome, od početka do prestanka mandata ili dužnosti, dokazuje članstvo u Vladi i imunitetska prava člana Vlade.
- (2) U iskaznici se navode lični podaci nužni za dokazivanje identiteta, dužnost u Vladi, dan početka mandata i imunitetska prava člana Vlade.
- (3) Član Vlade dužan je da iskaznicu vrati predsedniku Vlade u roku od tri dana pošto mu prestane mandat ili dužnost, a predsednik Vlade vraćene iskaznice, uključujući i svoju, predaje Generalnom sekretaru.

Odlučivanje Vlade

Član 7.

- (1) Vlada radi i odlučuje o pitanjima iz svoje nadležnosti na sednicama Vlade. Vlada odlučuje većinom glasova svih članova Vlade.
- (2) Ako je pri glasanju o predlogu dnevnog reda prisustvovala većina članova Vlade, a nijedan član Vlade tokom sednice nije sporio njeno postojanje, smatra se da je većina članova Vlade sve vreme prisustvovala sednici Vlade.

- (3) U naročito opravdanim i hitnim slučajevima, predsednik Vlade može odlučiti da se sednica Vlade održi i ako nije prisutna većina članova Vlade, a da odsutni članovi Vlade glasaju putem telefona ili telefaksa.

Organi državne uprave i službe Vlade

Član 8.

- (1) Organima državne uprave, za potrebe ovog poslovnika, smatraju se ministarstva, posebne organizacije i službe Vlade.
- (2) Službama Vlade smatraju se službe Vlade čiji su direktori odgovorni predsedniku Vlade.

II. RADNA TELA VLADE

1. STALNA RADNA TELA

Odbori i komisije

Član 9.

- (1) Vlada ovim poslovníkom obrazuje odbore i komisije kao svoja stalna radna tela.
- (2) Odbori učestvuju u pripremi sednice Vlade ili razmatraju pitanja o kojima se ne odlučuje na sednici Vlade.
- (3) Komisije, po pravilu, donose pojedinačne akte ili ih predlažu Vladi.

Članovi stalnih radnih tela

Član 10.

- (1) Članovi stalnih radnih tela su članovi Vlade, a pored njih to mogu biti državni sekretari i lica koja Vlada postavlja u organe državne uprave čiji su poslovi u delokrugu stalnog radnog tela.
- (2) Predsednika, zamenika predsednika i ostale članove stalnih radnih tela imenuje Vlada, tako da članovi Vlade čine većinu.
- (3) Broj članova stalnog radnog tela određuje Vlada pri imenovanju članova stalnog radnog tela.

Predsednik stalnog radnog tela

Član 11.

- (1) Predsednik i zamenik predsednika stalnog radnog tela imenuju se među potpredsednicima Vlade ili ministrima.
- (2) Predsednik stalnog radnog tela saziva sednicu stalnog radnog tela, predlaže dnevni red sednice, predsedava sednici i predlaže i potpisuje akte stalnog radnog tela.
- (3) Ako su predsednik i zamenik predsednika sprečeni, zamenjuje ih član Vlade koji je član stalnog radnog tela.

Sednica stalnog radnog tela

Član 12.

- (1) Sednicu stalnog radnog tela saziva predsednik radnog tela pismenim putem, najkasnije 24 sata pre njenog početka. Uz poziv se dostavljaju i predlog dnevnog reda, zapisnik s prethodne sednice i materijali za sednicu.
- (2) U predlog dnevnog reda sednice uvršćuju se materijali koji su pripremljeni prema ovom poslovniku. Samo u naročito opravdanim i hitnim slučajevima dnevni red sednice može da se dopuni materijalima koji nisu bili uvršćeni u predlog dnevnog reda, o čemu se obaveštava Generalni sekretar.
- (3) Sednice su zatvorene za javnost, ako u konkretnom slučaju predsednik stalnog radnog tela drukčije ne odredi. O toku sednice vodi se zapisnik.
- (4) Ako stalno radno telo odluči, na sednici mogu da se vode stenografske beleške i ona može tonski da se snima.

Lica koja po potrebi prisustvuju sednici stalnog radnog tela

Član 13.

- (1) Predsednik stalnog radnog tela može da pozove na sednicu stalnog radnog tela i predstavnike drugih organa.
- (2) Na sednicu može da pozove i stručnjake za određena pitanja da bi izneli svoja mišljenja.

Odlučivanje stalnog radnog tela

Član 14.

- (1) Stalno radno telo punovažno radi i odlučuje na sednici na kojoj je prisutna većina njegovih članova.
- (2) Stalno radno telo odlučuje većinom glasova prisutnih članova.
- (3) Izuzetno, ministar može pismeno ovlastiti državnog sekretara da umesto njega prisustvuje sednici stalnog radnog tela i izjašnjava se i glasa o svim tačkama dnevnog reda, izuzev kad je stalno radno telo sastavljeno isključivo od članova Vlade.

Stručna i administrativno-tehnička potpora

Član 15.

- (1) Stručnu i administrativno-tehničku potporu stalnim radnim telima pruža Generalni sekretarijat Vlade (u daljem tekstu: Generalni sekretarijat), preko službi ili sekretara stalnih radnih tela.
- (2) Sekretar stalnog radnog tela pruža stručnu i administrativno-tehničku potporu onim stalnim radnim telima kojima, prema ovom poslovniku, potporu ne pruža služba.

Primena odredaba ovog poslovnika

Član 16.

- (1) Odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala koji se stalnom radnom telu dostavlja u okviru pripreme sednice Vlade primenjuju se i na

pripremu materijala za sednice stalnog radnog tela na kojoj se razmatraju pitanja o kojima se ne odlučuje na sednici Vlade.

- (2) U svemu što ovim poslovnikom nije izričito propisano, a u vezi je s pripremom i tokom sednice stalnog radnog tela, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi i toku sednice Vlade.

2. POSEBNE ODREDBE O ODBORIMA

Zaključci odbora

Član 17.

- (1) Na sednici odbora donosi se zaključak o svakoj tački dnevnog reda.
- (2) O tački dnevnog reda na kojoj se razmatra pitanje o kome se ne odlučuje na sednici Vlade, odbor donosi zaključak u kojem iznosi svoje odluke, predloge ili mišljenja.
- (3) Odbor donosi zaključak i o tački dnevnog reda koju razmatra u okviru pripreme sednice Vlade, prema odredbama ovog poslovnika.

Razmatranje pitanja iz delokruga drugog odbora

Član 18.

- (1) Odbor može razmatrati pitanja iz delokruga drugog odbora.
- (2) Ako su pri tome zaključci odbora različiti, predsednici odbora se dogovaraju koji od njih će predložiti Vladi.
- (3) Izostane li dogovor, predsednik Vlade odlučuje da li će sporno pitanje uvrstiti u predlog dnevnog reda Vlade ili će ga vratiti odborima na ponovni postupak.

Zajednička sednica odbora

Član 19.

- (1) Na zajedničkoj sednici odbori mogu da razmatraju pitanja značajna za dva ili više odbora.
- (2) Svaki odbor zasebno odlučuje na zajedničkoj sednici.
- (3) Ako su zaključci odbora različiti, shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o razmatranju pitanja iz delokruga drugog odbora.

Učesnici u radu sednice odbora

Član 20.

U radu sednice odbora učestvuju, bez prava glasa, predstavnici predlagača, Ministarstva finansija i Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo.

Službe odbora

Član 21.

- (1) Stručnu i administrativno-tehničku potporu odborima pružaju službe odbora.

- (2) Službom odbora i radom njenih zaposlenih rukovodi sekretar odbora, koga određuje Generalni sekretar.
- (3) Služba odbora priprema sednicu odbora, sačinjava izveštaje i zaključke odbora, prati izvršavanje zaključaka u kojima su izneseni odluke, predlozi i mišljenja odbora i obavlja druge poslove koje odredi predsednik odbora.
- (4) Za potrebe predsednika odbora služba odbora prikuplja informacije od organa državne uprave i drugih organa i tela, proučava ih i obrađuje.

3. POVREMENA RADNA TELA VLADE

Obrazovanje povremenog radnog tela

Član 22.

- (1) Vlada može odlukom da obrazuje povremeno radno telo (savet, radnu grupu, ekspertsku grupu itd.) da bi razmatralo pojedina pitanja iz njene nadležnosti i davalo predloge, mišljenja i stručna obrazloženja. Predsednika i članove povremenog radnog tela Vlada imenuje odlukom o obrazovanju tela, a zamenjuje ih posebnim rešenjem.
- (2) Odlukom o obrazovanju povremenog radnog tela određuju se poslovi za koje se telo obrazuje, vreme na koje se obrazuje, rokovi u kojima podnosi izveštaj o svom radu i druga pitanja vezana za njegov rad.
- (3) Povremeno radno telo dužno je da nadležnom odboru dostavi izveštaj o radu najmanje svakih 60 dana, a Vladi najmanje svakih 90 dana.
- (4) Predloge, mišljenja i stručna obrazloženja povremeno radno telo upućuje organu državne uprave u čijem delokrugu je pretežni deo poslova za koje je obrazovano - da ih on, ako oceni da je potrebno, kao svoje pripremi za Vladu.

Prestanak važenja odluke o obrazovanju povremenog radnog tela

Član 23.

Odluka o obrazovanju povremenog radnog tela prestaje da važi istekom vremena na koje je ono obrazovano.

Potpورا povremenim radnim telima. Shodna primena odredaba ovog poslovnika

Član 24.

- (1) Stručnu i administrativno-tehničku potporu povremenom radnom telu pruža organ državne uprave u čijem delokrugu je pretežni deo poslova za koje je telo obrazovano ili Generalni sekretarijat ako je predsednik Vlade, potpredsednik Vlade ili Generalni sekretar predsednik povremenog radnog tela.
- (2) Na rad povremenog radnog tela shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o radu stalnog radnog tela, ako odlukom o obrazovanju povremenog radnog tela nije drukčije određeno.

4. VRSTE ODBORA I KOMISIJA

Svi odbori i komisije

Član 25.

- (1) Vlada ima sledeće odbore:
 - 1) Odbor za pravni sistem i državne organe;
 - 2) Odbor za odnose sa inostranstvom;
 - 3) Odbor za privredu i finansije;
 - 4) Odbor za javne službe.
- (2) Vlada ima sledeće komisije:
 - 1) Administrativnu komisiju;
 - 2) Kadrovsku komisiju;
 - 3) Stambenu komisiju;
 - 4) Komisiju za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda;
 - 5) Komisiju za raspodelu službenih zgrada i poslovnih prostorija.

Odbor za pravni sistem i državne organe

Član 26.

Odbor za pravni sistem i državne organe razmatra pitanja koja se odnose na: odbranu; unutrašnje poslove; uređenje pravosuđa; postupak pred državnim organima; krivično, prekršajno i privredno-prestupno zakonodavstvo; državnu upravu; teritorijalnu organizaciju Republike Srbije; teritorijalnu autonomiju; lokalnu samoupravu; međunarodnu pravnu pomoć; uređenje i način rada Vlade; državne simbole; referendum i izbore za republičke organe; nasleđivanje; statistiku; dijasporu; odnose sa Srpskom pravoslavnom crkvom i verskim zajednicama i ostala pitanja vezana za pravni sistem i državne organe.

Odbor za odnose sa inostranstvom

Član 27.

Odbor za odnose sa inostranstvom razmatra pitanja koja se odnose na: spoljnu politiku; odnose s drugim državama i međunarodnim organizacijama; zaključivanje međunarodnih ugovora; pridruživanje Evropskoj uniji i ostala pitanja vezana za odnose sa inostranstvom.

Odbor za privredu i finansije

Član 28.

Odbor za privredu i finansije razmatra pitanja koja se odnose na: privredu i privatizaciju; finansije; imovinskopravne odnose; rad i zapošljavanje; poljoprivredu; šumarstvo; vodoprivredu; energetiku i rudarstvo; prostorno planiranje i urbanizam; građevinarstvo; saobraćaj; trgovinu i robne rezerve; turizam i usluge; ekonomske odnose sa inostranstvom; regionalni razvoj; životnu sredinu; standardizaciju; intelektualnu svojinu; akreditaciju; mere i dragocene metale; hidrometeorologiju i ostala pitanja vezana za privredu i finansije.

Odbor za javne službe

Član 29.

Odbor za javne službe razmatra pitanja koja se odnose na: nauku; obrazovanje; kulturu; zdravlje; penzijsko i invalidsko osiguranje; boračko-invalidsku i socijalnu zaštitu; brak i porodicu; javno informisanje; sport i ostala pitanja vezana za javne službe.

Administrativna komisija

Član 30.

- (1) Administrativna komisija: rešava u upravnom postupku; rešava sukobe nadležnosti iz delokruga Vlade koji nastanu u upravnom postupku; donosi rešenja o ostvarivanju prava članova Vlade po osnovu rada; donosi rešenja o platama, naknadama i drugim primanjima lica koja postavlja Vlada i predlaže Vladi način odlučivanja o imunitetu i o izuzeću članova Vlade.
- (2) Predsednik i članovi Administrativne komisije mogu biti samo članovi Vlade.
- (3) Administrativna komisija ima svoju službu, na koju se shodno primenjuju odredbe ovog poslovnika o službama odbora.

Kadrovska komisija

Član 31.

- (1) Kadrovska komisija predlaže Vladi postavljenja, imenovanja i razrešenja iz nadležnosti Vlade.
- (2) Kadrovska komisija ima svoju službu, na koju se shodno primenjuju odredbe ovog poslovnika o službama odbora.

Stambena komisija

Član 32.

- (1) Stambena komisija rešava o prigovorima na odluke stambenih komisija državnih organa i organizacija i obavlja druge poslove, prema propisima kojima se uređuje rešavanje stambenih potreba izabranih, postavljenih i zaposlenih lica kod korisnika sredstava u državnoj svojini.
- (2) Predsednik i članovi Stambene komisije mogu biti samo članovi Vlade.
- (3) Stambena komisija ima svoju službu, na koju se shodno primenjuju odredbe ovog poslovnika o službama odbora.

Komisija za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda

Član 33.

Komisija za utvrđivanje štete od elementarnih nepogoda utvrđuje, prema metodologiji o proceni štete, visinu štete od elementarnih nepogoda; predlaže Vladi sredstva koja je potrebno dodeliti za sanaciju štete i obavlja druge poslove određene propisima i aktima Vlade.

Komisija za raspodelu službenih zgrada i poslovnih prostorija

Član 34.

Komisija za raspodelu službenih zgrada i poslovnih prostorija odlučuje o raspodeli službenih zgrada i poslovnih prostorija na korišćenje državnim organima i organizacijama.

III. SEDNICA VLADE

1. OPŠTA PITANJA

Predlagači materijala. Obaveznost primene ovog poslovnika

Član 35.

- (1) Pravo da predloži materijal za sednicu Vlade ima organ državne uprave u čijem delokrugu je pitanje na koje se materijal odnosi (u daljem tekstu: predlagač).
- (2) Predlagač je dužan da materijal pripremi i predloži u postupku propisanom ovim poslovníkom.
- (3) Ipak, stalno radno telo Vlade može Vladi mimo odredaba ovog poslovníka, neposredno da podnese predlog pojedinačnog akta.

Dostavljanje materijala Vladi

Član 36.

- (1) Predlagač dostavlja materijal Vladi preko Generalnog sekretarijata.
- (2) Javna preduzeća, ustanove i druge organizacije dostavljaju materijal preko ministarstva u čijem su delokrugu, a predlog akta za Vladu priprema ministarstvo.

Kada je nacrt, a kada predlog akta

Član 37.

- (1) Zakon i ostale akte koje Vlada predlaže Narodnoj skupštini i predsedniku Republike predlagač priprema u obliku nacrta. Vlada prihvata nacrt akta tako što utvrđuje predlog akta, koji potom upućuje Narodnoj skupštini ili predsedniku Republike.
- (2) Uredbu, odluku, memorandum o budžetu, strategiju razvoja, deklaraciju i zaključak, kao akte koje donosi Vlada, predlagač priprema za Vladu u obliku predloga.
- (3) Odredbe ovog poslovníka o pripremi nacrta zakona shodno se primenjuju na ostale akte koje Vlada predlaže Narodnoj skupštini i predsedniku Republike.

Sadržina nacrta i predloga akata

Član 38.

- (1) Nacrt zakona i predlog uredbe ili odluke Vlade priprema se i dostavlja Vladi u obliku pravnih odredaba sa obrazloženjem. Odredbe nacrta za-

- kona i predloga uredba moraju da sadrže i rokove u kojima se donose propisi i drugi opšti akti kojima se izvršavaju zakoni i uredbe.
- (2) Predlog rešenja priprema se i dostavlja Vladi sa izrekom i obrazloženjem.
 - (3) Predlozi memoranduma o budžetu, strategije razvoja i deklaracije moraju da sadrže objašnjenje svih potrebnih pitanja, a analize, izveštaji, informacije, predlozi platformi za međunarodne susrete, predlozi osnova za zaključivanje međunarodnih ugovora i slični materijali moraju, pored objašnjenja, da sadrže i zaključak koji se predlaže Vladi.

Obrazloženje nacrta zakona i predloga uredbe ili odluke

Član 39.

Obrazloženje nacrta zakona i predloga uredbe ili odluke Vlade mora da sadrži:

- 1) ustavni, odnosno pravni osnov za donošenje akta;
- 2) razloge za donošenje akta, a u okviru njih posebno: probleme koje akt treba da reši, ciljeve koji se aktom postižu, razmatrane mogućnosti da se problem reši i bez donošenja akta i odgovor na pitanje zašto je donošenje akta najbolji način za rešavanje problema;
- 3) objašnjenje osnovnih pravnih instituta i pojedinačnih rešenja;
- 4) procenu finansijskih sredstava potrebnih za sprovođenje akta;
- 5) opšti interes zbog koga se predlaže povratno dejstvo, ako nacrt zakona sadrži odredbe s povratnim dejstvom;
- 6) razloge za donošenje zakona po hitnom postupku, ako je za donošenje zakona predložen hitan postupak;
- 7) razloge zbog kojih se predlaže da akt stupi na snagu pre osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije";
- 8) pregled odredaba važećeg akta koje se menjaju, odnosno dopunjuju (priprema se tako što se precrtava deo teksta koji se menja, a novi tekst upisuje velikim slovima).

Prilozi uz nacrt zakona

Član 40.

- (1) Kao prilog uz nacrt zakona predlagač dostavlja izjavu da je nacrt zakona usklađen s propisima Evropske unije, u obliku koji je usvojila Vlada, ili izjavu da o pitanju koje nacrt zakona uređuje ne postoje propisi Evropske unije.
- (2) Kao prilog uz nacrt zakona predlagač dostavlja i analizu efekata zakona, koja sadrži sledeća objašnjenja: na koga će i kako će najverovatnije uticati rešenja u zakonu, kakve troškove će primena zakona stvoriti građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima), da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti, da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija, da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu i koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se ostvarilo ono što se donošenjem zakona namerava.

- (3) Ako predlagač oceni da uz nacrt zakona ne treba da priloži analizu efekata zakona, dužan je da to posebno obrazloži.
- (4) Uz nacrt zakona predlagač dostavlja i prilog u kome se navode propisi i drugi opšti akti kojima se nacrt zakona izvršava i rokovi u kojima propisi i drugi opšti akti treba da se donesu.

Javna rasprava u pripremi zakona

Član 41.

- (1) Predlagač je obavezan da u pripremi zakona kojim se bitno menja uređenje nekog pitanja ili uređuje pitanje koje posebno zanima javnost sprovede javnu raspravu. Program javne rasprave i rok u kome se ona sprovodi određuje nadležni odbor, na predlog predlagača.
- (2) Ako predlagač ne sprovede javnu raspravu, a bio je obavezan, nadležni odbor pri razmatranju nacrta zakona sam određuje program javne rasprave i rok u kome se ona sprovodi.
- (3) Predlagača koji ne sprovede javnu raspravu prema programu koji mu je odredio, nadležni odbor obavezuje da javnu raspravu sprovede u potpunosti.

Dostupnost materijala javnosti

Član 42.

Ako sprovođenje javne rasprave nije obavezno, materijal postaje dostupan javnosti najkasnije kad nadležni odbor donese zaključak kojim Vladi predlaže da donese akt ili da utvrdi predlog akta.

Poverljiv materijal

Član 43.

- (1) Materijal koji predstavlja državnu, vojnu ili službenu tajnu označava se kao poverljiv.
- (2) Poverljiv materijal koji dostavlja Vladi predlagač označava posebnom vidnom oznakom za vrstu tajne i, zavisno od stepena poverljivosti, oznakom "poverljivo" ili "strogo poverljivo". Materijal mora da sadrži obrazloženje razloga zbog kojih je označen kao poverljiv.
- (3) Nacrt zakona ne može biti označen kao poverljiv.

Postupanje s poverljivim materijalom

Član 44.

- (1) Poverljiv materijal dostavlja se članovima Vlade i direktoru Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo u zatvorenoj omotnici na kojoj je označen stepen poverljivosti i redni broj materijala.
- (2) Kad se završi sednica Vlade, poverljiv materijal se vraća Generalnom sekretaru.
- (3) Generalni sekretarijat vodi posebnu evidenciju o poverljivim materijalima, a Generalni sekretar direktivama, u skladu s propisima, određuje kako se oni koriste i kako se s njima postupaju.

Skidanje oznake poverljivosti s materijala

Član 45.

- (1) Oznaku poverljivosti s materijala može da skine Vlada.
- (2) Vlada o tome obaveštava predlagača poverljivog materijala.

2. PRIPREMANJE MATERIJALA ZA SEDNICU VLADE

Pribavljanje mišljenja

Član 46.

- (1) O nacrtu zakona i predlogu uredbe, odluke, memoranduma o budžetu, strategije razvoja, deklaracije i zaključka, predlagač pribavlja mišljenje Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo i Ministarstva finansija, a o nacrtu zakona i mišljenje Kancelarije za pridruživanje Evropskoj uniji.
- (2) Predlagač pribavlja i mišljenje Ministarstva spoljnih poslova ako se akt tiče odnosa Republike Srbije sa inostranstvom, mišljenje Ministarstva pravde ako se aktom propisuju krivična dela, privredni prestupi ili prekršaji ili ako se njime ustanovljava ili oduzima sudska nadležnost ili propisuje stvarna nadležnost sudova, kao i mišljenje Republičkog javnog pravobranilaštva ako se akt tiče zaštite imovinskih prava i interesa Republike Srbije ili se njime stvaraju ugovorne obaveze za Republiku Srbiju.
- (3) Mišljenja se pribavljaju i od organa državne uprave sa čijim delokrugom je povezano pitanje na koje se akt odnosi.
- (4) Prorpatno pismo kojim se traži mišljenje potpisuju ministar ili državni sekretar, direktor posebne organizacije, direktor službe Vlade ili njihovi zamenci.

Rok za dostavljanje mišljenja

Član 47.

- (1) Svi kojima je predlagač dostavio nacrt ili predlog akta na mišljenje dužni su da mišljenje pismeno dostave predlagaču u roku od 10 dana. Mišljenje potpisuju ministar ili državni sekretar, direktor posebne organizacije, direktor službe Vlade ili njihovi zamenci.
- (2) Rok za dostavljanje mišljenja na nacrt sistemskog zakona je 20 dana.
- (3) Ako mišljenje ne bude dostavljeno u roku, smatra se da nije bilo primedaba.
- (4) Predlagač je dužan da pribavi nova mišljenja o nacrtu i predlogu akta ako ga izmeni drukčije ili više no što to nalaže usklađivanje s primedbama iz pribavljenih mišljenja.

Dostavljanje materijala Generalnom sekretarijatu

Član 48.

- (1) Materijal se dostavlja Vladi preko Generalnog sekretarijata.
- (2) Predlagač je dužan da Generalnom sekretarijatu dostavi materijal koji je usklađen s primedbama iz pribavljenih mišljenja za koje je ocenio

da ih može prihvatiti, mišljenja koja je pribavio i izveštaj o javnoj raspravi ako je vođena.

- (2) Uz to, dužan je da se pismeno izjasni o svim primedbama koje nije prihvatio.
- (3) Materijal mora biti jezički i stilski uređen.

Propratno pismo

Član 49.

- (1) Uz materijal se dostavlja propratno pismo.
- (2) U propratnom pismu se navodi da li se materijal dostavlja radi informisanja članova Vlade ili radi razmatranja i odlučivanja na sednici Vlade.
- (3) Propratno pismo potpisuju ministar ili državni sekretar, direktor posebne organizacije, direktor službe Vlade ili njihovi zamenici.

Ocena podobnosti materijala

Član 50.

- (1) Pošto primi materijal, Generalni sekretar ocenjuje da li je on pripremljen prema ovom poslovniku.
- (2) Ako jeste, dostavlja ga nadležnom odboru, a ako nije, vraća ga predlažaču sa uputstvom kako da ispravi nedostatke.
- (3) Materijal koji je dostavljen radi informisanja članova Vlade Generalni sekretar upućuje članovima Vlade i on se ne uvršćuje u dnevni red sednice odbora i Vlade.

Sednica odbora

Član 51.

- (1) Materijal koji Generalni sekretarijat dostavi nadležnom odboru uvršćuje se u dnevni red prve naredne sednice odbora, ako u konkretnom slučaju predsednik odbora drukčije ne odredi.
- (2) Na sednici se stavovi predlažača usaglašavaju s primedbama iz pribavljenih mišljenja i primedbama i predlozima članova odbora.
- (3) Potom, odbor sastavlja izveštaj za Vladu koji, pored ostalog, sadrži zaključak kojim se Vladi predlaže da donese ili ne donese akt, odnosno da utvrdi ili ne utvrdi predlog akta, izdvojena mišljenja članova odbora i sporna pitanja.
- (4) Uz saglasnost predlažača, odbor može doneti zaključak da predlađač posle sednice uskladi svoje stavove sa stavom odbora i zaključak kojim se razmatranje tačke dnevnog reda odlaže dok se ne usklade stavovi o spornim pitanjima.
- (5) Odbor određuje izvestioca za sednicu Vlade.

3. TOK SEDNICE VLADE

Sazivanje sednice

Član 52.

- (1) Sednicu Vlade saziva predsednik Vlade pismenim putem, po pravilu, 24 sata pre njenog početka.
- (2) Članovima Vlade dostavljaju se uz poziv i predlog dnevnog reda, zapisnik s prethodne sednice, materijali za sednicu i izveštaji odbora.
- (3) Pozvanim licima dostavljaju se materijali samo za tačke dnevnog reda radi kojih su pozvana.

Predsedavanje sednici

Član 53.

- (1) Sednici Vlade predsedava predsednik Vlade, a ako je sprečen ili odsutan, zamenjuje ga potpredsednik Vlade.
- (2) Ako ima više potpredsednika Vlade, predsednik Vlade određuje redosled po kome oni predsedavaju sednici ako je on sprečen ili odustan.

Predlog dnevnog reda sednice

Član 54.

- (1) U predlog dnevnog reda sednice Vlade uvršćuju se, po pravilu, materijali o kojima je nadležni odbor doneo zaključak kojim Vladi predlaže da donese akt ili da utvrdi predlog akta i materijali koje je predlagač posle sednice odbora uskladio sa stavom odbora.
- (2) Materijali se razvrstavaju na: "materijale sa oznakom poverljivosti" i "materijale bez oznake poverljivosti".

Utvrđivanje dnevnog reda sednice

Član 55.

- (1) Pošto predsednik Vlade otvori sednicu Vlade, utvrđuje se njen dnevni red.
- (2) Član Vlade može da predloži da se u dnevni red uvrsti pitanje čije bi nerazmatranje moglo da izazove štetne posledice.
- (3) Potom, predsednik Vlade stavlja na glasanje izmenjeni ili dopunjeni predlog dnevnog reda.
- (4) Izuzetno, predsednik Vlade može da predlaže izmene ili dopune dnevnog reda do kraja sednice.

Usvajanje zapisnika s prethodne sednice

Član 56.

- (1) Pošto se utvrdi dnevni red sednice Vlade, usvaja se zapisnik s prethodne sednice Vlade.
- (2) Član Vlade ima pravo da stavi primedbe na zapisnik, pismeno pre sednice ili usmeno na sednici na kojoj se usvaja zapisnik.
- (3) O tim primedbama odlučuje Vlada.

Razmatranje tačke dnevnog reda

Član 57.

- (1) Razmatranje tačke dnevnog reda počinje tako što predstavnik predlagača kratko obrazlaže materijal ako predsednik Vlade oceni da je to potrebno ili ako to predstavnik predlagača izričito zahteva.
- (2) Potom, počinje rasprava u kojoj učesnici na sednici mogu da iznesu svoje primedbe i predloge i da zatraže dodatna objašnjenja.
- (3) Predsednik Vlade može da prekine sednicu Vlade dok se ne usaglase stavovi o nekom pitanju ili dok se ne obezbedi većina članova Vlade potrebna za odlučivanje.

Odlučivanje o tački dnevnog reda

Član 58.

- (1) Po okončanju rasprave Vlada odlučuje o tački dnevnog reda tako što prihvata ili ne prihvata predlog sadržan u zaključku nadležnog odbora.
- (2) Vlada pri tome može da izmeni predlog ili nacrt akta.
- (3) Ako je rasprava vođena o pitanju koje nije razmatrano na sednici odbora, Vlada odlučuje tako što prihvata ili ne prihvata predlog člana Vlade koji je predložio dopunu dnevnog reda.
- (4) Vlada može da odloži odlučivanje i da predlagaču naloži da izmeni ili dopuni materijal.

Glasanje

Član 59.

- (1) Glasa se dizanjem ruke, pojedinačnim izjašnjavanjem ili na drugi tehnički izvodljiv način.
- (2) Član Vlade ima pravo da izuzme mišljenje i da to obrazloži, što se beleži u zapisnik.
- (3) Kako je član Vlade glasao smatra se službenom tajnom stroge poverljivosti, ako u konkretnom slučaju predsednik Vlade drukčije ne odredi.

Učešće i prisustvo na sednici

Član 60.

- (1) Na sednici Vlade učestvuju članovi Vlade, Generalni sekretar, direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo i pozvana lica. Pozvana lica mogu da učestvuju u radu pri razmatranju tačke dnevnog reda radi koje su pozvana.
- (2) Sednici Vlade prisustvuju, bez prava učešća u radu, zamenik Generalnog sekretara, šef Kabineta predsednika Vlade, pomoćnik Generalnog sekretara i zaposleni u Generalnom sekretarijatu koje odredi Generalni sekretar.
- (3) Na predlog ministra i uz saglasnost predsednika Vlade, na sednici pored ministra mogu da učestvuju državni sekretar, sekretar ministarstva, direktor organa uprave u sastavu ministarstva ili pomoćnik ministra koji je odgovoran za pripremu materijala, ali samo pri razmatranju tačke dnevnog reda na kojoj je njihovo učešće potrebno.

- (4) Ministar i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo blagovremeno obaveštavaju Generalnog sekretara da neće moći da prisustvuju sednici zbog službenog puta, bolesti ili drugih opravdanih razloga i saopštavaju mu koji ih državni sekretar ili pomoćnik, odnosno zamenik ili pomoćnik zamenjuje.

Obaveze direktora Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo

Član 61.

- (1) Direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo dužan je da se prijavi za učešće u raspravi ako iz materijala ili rasprave oceni da je nacrt ili predlog akta u suprotnosti sa Ustavom ili zakonom.
- (2) On je dužan da upozori i na moguće stvaranje nesklada u pravnim sistemu Republike Srbije.

Stenografske beleške i tonsko snimanje sednice

Član 62.

- (1) Na sednici Vlade vode se stenografske beleške. Sednica Vlade se tonski snima.
- (2) Stenografske beleške i tonski snimci smatraju se službenom tajnom stroge poverljivosti.
- (3) Stenografske beleške i tonske snimke mogu da koriste članovi Vlade i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo, a druga lica ako im to odobri Generalni sekretar.
- (4) Svojestvo poverljivosti stenografskih beležaka i tonskih snimaka oduzima Vlada.
- (5) Za čuvanje stenografskih beležaka i tonskih snimaka odgovoran je Generalni sekretar.

Zapisnik o toku sednice

Član 63.

- (1) O toku sednice Vlade vodi se zapisnik.
- (2) U zapisnik se unosi redni broj i datum sednice, ko je predsedavao sednici, vreme kad je sednica počela i završena, popis prisutnih i odsutnih članova Vlade, popis ostalih koji su prisustvovali sednici, dnevni red sednice i kako je Vlada odlučila o svakoj tački dnevnog reda.
- (3) Zapisnik potpisuju predsednik Vlade i Generalni sekretar. Zapisnik se čuva trajno.
- (4) Za čuvanje zapisnika odgovoran je Generalni sekretar.

Prečišćen tekst akta

Član 64.

- (1) Posle sednice Vlade priprema se prečišćen tekst akta.
- (2) Prečišćen tekst je tekst akta ili predloga akta u koji su unesene izmene usvojene na sednici Vlade i koji je pravnotehnički redigovan.

Priprema prečišćenog teksta akta

Član 65.

- (1) Prečišćen tekst priprema predlagač u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo i Generalnim sekretarijatom.
- (2) Generalni sekretar im, po potrebi, stavlja na raspolaganje odgovarajući deo stenografskih beležaka.
- (3) Prečišćen tekst sastavlja se u tri primerka, a jedan se parafira u Republičkom sekretarijatu za zakonodavstvo. Sva tri primerka predlagač dostavlja Generalnom sekretarijatu.
- (4) Prečišćeni tekstovi čuvaju se u dokumentaciji Generalnog sekretarijata.

Potpisivanje akata Vlade

Član 66.

- (1) Akte Vlade potpisuje predsednik Vlade ili potpredsednik Vlade koga predsednik Vlade ovlasti.
- (2) Oni potpisuju i propratno pismo ako Vlada upućuje predlog akta Narodnoj skupštini ili predsedniku Republike.

Objavljivanje akata Vlade

Član 67.

O objavljivanju akata Vlade u "Službenom glasniku Republike Srbije" stara se Republički sekretarijat za zakonodavstvo.

Dostavljanje zaključaka Vlade

Član 68.

Zaključak, kao akt Vlade, dostavlja se radi izvršenja organu državne uprave kome su zaključkom naložene obaveze.

IV. ODNOS VLADE I DRUGIH DRŽAVNIH ORGANA

1. ODNOS VLADE I NARODNE SKUPŠTINE

A) Uređivanje odnosa

Član 69.

Vlada saraduje s Narodnom skupštinom prema Ustavu, Zakonu o Vladi, Zakonu o državnoj upravi, Poslovniku Narodne skupštine Republike Srbije i ovom poslovniku.

B) Ako je Vlada predlagač akta Narodnoj skupštini

Predstavljanje Vlade u Narodnoj skupštini

Član 70.

- (1) Ako je Vlada predlagač akta Narodnoj skupštini, određuje člana Vlade koji je predstavlja na sednici Narodne skupštine. Direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo može biti predstavnik Vlade pod uslo-

- vima određenim Poslovníkom Narodne skupštine Republike Srbije.
- (2) Vlada može iz reda zaposlenih i postavljenih lica koji su pripremali predlog akta i koji raspolažu potrebnom stručnošću da odredi svoje poverenike koji će učestvovati u radu odbora Narodne skupštine.
 - (3) Predstavnik Vlade može bez izričitog ovlašćenja Vlade da prihvati na sednici Narodne skupštine amandman drugog predlagača samo ako se njime bitno ne menjaju rešenja iz predloga akta Vlade.
 - (4) Ako član Vlade ne može prisustvovati sednici Narodne skupštine, predsednik Vlade određuje člana Vlade koji će ga zameniti, ako se ne može sačekati sednica Vlade da se na njoj odredi zamena.

Amandmani na predlog akta Vlade

Član 71.

- (1) Ako je Vlada predlagač akta Narodnoj skupštini, predloge amandmana na predlog akta priprema nadležno ministarstvo ili posebna organizacija u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo.
- (2) Ako amandmane na predlog akta Vlade podnesu drugi predlagači, Generalni sekretarijat ih dostavlja nadležnom ministarstvu ili posebnoj organizaciji da u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo pripremi za Vladu predlog mišljenja o amandmanima. U predlogu mišljenja navodi se koji se amandmani prihvataju, a koji ne prihvataju i obrazlažu razlozi za to.
- (3) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

V) Ako Vlada nije predlagač akta Narodnoj skupštini

Član 72.

- (1) Ako Vlada nije predlagač akta Narodnoj skupštini, nadležno ministarstvo ili posebna organizacija u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo priprema za Vladu predlog mišljenja o predlogu akta, predlog amandmana na predlog akta i predlog mišljenja o amandmanima koje podnesu drugi predlagači.
- (2) Isto važi i za pripremu predloga odgovora Ustavnom sudu povodom predloga ili inicijative za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti opšteg akta Narodne skupštine ili Vlade.
- (3) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

G) Odgovor na poslaničko pitanje

Član 73.

- (1) Ako je poslaničko pitanje upućeno Vladi, a u delokrugu je ministarstva, ministarstvo priprema za Vladu predlog odgovora.
- (2) Poslaničko pitanje koje je upućeno Vladi, a zalazi u delokrug više ministarstava, Generalni sekretarijat dostavlja njima svima, a predlog odgovora priprema za Vladu prvoimenovano ministarstvo.
- (3) Ministarstva koja odredi predsednik Vlade u saradnji s Generalnim sekreta-

rijatom i Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo pripremaju za Vladu predlog odgovora na poslaničko pitanje koje se odnosi samo na rad Vlade.

- (4) Generalni sekretarijat stara se o tome da Vlada blagovremeno odgovara na poslanička pitanja.

D) Interpelacija

Član 74.

- (1) Interpelaciju koja je podneta na rad ministra Generalni sekretarijat dostavlja ministarstvu da pripremi za Vladu predlog stava o interpelaciji.
- (2) Ako je interpelacija podneta na rad Vlade, predlog stava pripremaju za Vladu nadležna ministarstva u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo i Generalnim sekretarijatom.
- (3) U svemu ostalom primenjuju se odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

Đ) Zahtevi Narodne skupštine

Član 75.

- (1) Narodna skupština može zahtevati od Vlade da zauzme stav o pitanju iz nadležnosti Vlade ili da joj dostavi izveštaje ili podatke potrebne za raspravljanje o pitanju vezanom za rad Vlade ili njenog člana.
- (2) U tom slučaju shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.
- (3) Ministarstva i posebne organizacije dostavljaju Generalnom sekretaru obaveštenja, objašnjenja i podatke koje Narodna skupština od njih zahteva, a Generalni sekretar ih upućuje Narodnoj skupštini.

E) Program rada Vlade i izveštaj o radu Vlade

Godišnji program rada Vlade

Član 76.

- (1) Godišnjim programom rada Vlada određuje svoje glavne poslove, a uspeh u njihovom obavljanju ocenjuje u izveštaju o radu.
- (2) U godišnjem programu rada posebno se navode predlozi zakona i drugih akata koje će Vlada predložiti Narodnoj skupštini i za svaki akt kratko navodi zbog čega je on potreban.
- (3) Vlada usvaja godišnji program rada do kraja decembra tekuće godine za narednu godinu.

Pripremanje godišnjeg programa rada Vlade

Član 77.

- (1) Godišnji program rada Vlade zasniva se na programima rada organa državne uprave, koje oni dostavljaju Generalnom sekretarijatu do 1. decembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Godišnji program rada Vlade priprema Generalni sekretarijat u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo i ministarstvima koja odredi predsednik Vlade.

- (3) Podrobne instrukcije za pripremanje godišnjeg programa rada sačinjava Generalni sekretar, koji je i odgovoran za blagovremenu pripremu programa.

Izveštaj o radu Vlade

Član 78.

- (1) Vlada podnosi Narodnoj skupštini izveštaj o radu do 1. marta tekuće godine za proteklu godinu.
- (2) U izveštaju o radu opisuju se obavljeni poslovi koji su bili predviđeni godišnjim programom rada, a posebno se naznačavaju i opisuju poslovi koji su obavljeni, a nisu bili predviđeni godišnjim programom rada.
- (3) Podrobne instrukcije za pripremanje izveštaja o radu Vlade sporazumno sačinjavaju Generalni sekretar, ministar finansija i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo.

Pripremanje izveštaja o radu Vlade

Član 79.

- (1) Izveštaj o radu Vlade zasniva se na izveštajima o radu organa državne uprave, koje oni dostavljaju Generalnom sekretarijatu do 1. februara tekuće godine za proteklu godinu.
- (2) Izveštaj o radu organa državne uprave sadrži prikaz izvršavanja zakona, drugih opštih akata i zaključaka Vlade, preduzete mere, njihovo dejstvo i druge podatke.
- (3) Izveštaj o radu Vlade priprema Generalni sekretarijat u saradnji s Ministarstvom finansija i Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo.

Izveštaj o radu člana Vlade. Shodna primena

Član 80.

- (1) Član Vlade dužan je da podnese Narodnoj skupštini izveštaj o svom radu ako to ona zatraži.
- (2) Izveštaj o radu člana Vlade prethodno se dostavlja Vladi.
- (3) Odredbe ovog poslovnika o pripremi godišnjeg izveštaja o radu Vlade shodno se primenjuju i ako Narodna skupština zatraži od Vlade ili člana Vlade da podnese izveštaj o svom radu.

2. ODNOS S PREDSEDNIKOM REPUBLIKE

Saradnja

Član 81.

- (1) Vlada saraduje s predsednikom Republike u pitanjima iz njegove nadležnosti.
- (2) Ministarstva i posebne organizacije dostavljaju Generalnom sekretaru obaveštenja, objašnjenja i podatke koje predsednik Republike od njih zatraži, a Generalni sekretar ih upućuje predsedniku Republike.

- (3) Izuzetno, kad je to zakonom ili drugim propisom određeno, Ministarstvo odbrane može svoje predloge, obaveštenja, objašnjenja i podatke dostavljati neposredno predsedniku Republike.

Traženje da Vlada zauzme stav

Član 82.

- (1) Ako predsednik Republike zatraži da Vlada zauzme stav o pitanju iz njene nadležnosti, Generalni sekretar i direktor Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo najpre ocenjuju prirodu traženja.
- (2) Ocene li da se traženje ne odnosi na zauzimanje stava Vlade, pripremaju za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka.
- (3) U suprotnom, traženje dostavljaju nadležnim organima državne uprave da oni pripreme za Vladu predlog zaključka koji sadrži stav Vlade.
- (4) U svemu ostalom primenjuju se odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

3. ODNOS SA ORGANIMA DRŽAVNE UPRAVE

Predlog člana Vlade za uređenje određenog pitanja

Član 83.

- (1) Član Vlade može da podnose Vladi predlog za uređivanje pitanja iz nadležnosti Vlade i Narodne skupštine.
- (2) Predlog se dostavlja Generalnom sekretaru, koji ga prosleđuje nadležnom organu državne uprave da on članu Vlade dostavi odgovor u roku od sedam dana.
- (3) Ako ne bude zadovoljan odgovorom, član Vlade može da pripremi za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka, ali ne pre nego što istekne 15 dana od dana kada je primio odgovor.
- (4) U svemu ostalom primenjuju se odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

Zauzimanje stava o pitanju iz delokruga člana Vlade

Član 84.

- (1) Član Vlade može zahtevati da Vlada zauzme stav o pitanju iz njegovog delokruga tako što preko Generalnog sekretarijata dostavlja Vladi predlog odgovarajućeg zaključka.
- (2) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

Poništavanje ili ukidanje propisa i drugih opštih akata

Član 85.

- (1) Član Vlade, direktor posebne organizacije ili direktor službe Vlade može podneti Vladi predlog da se poništi ili ukine propis ministarstva ili

- posebne organizacije koji je u suprotnosti sa zakonom ili propisom Vlade, na sopstvenu inicijativu ili na inicijativu koga trećeg.
- (2) Pošto primi predlog, Generalni sekretar pribavlja izjašnjenje donosioca propisa i Republičkog sekretarijata za zakonodavstvo koji su dužni da izjašnjenje dostave u roku od sedam dana.
 - (3) Potom, Generalni sekretar priprema za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka ili rešenja.
 - (4) Ako Vlada donese rešenje kojim se poništava ili ukida propis ministarstva ili posebne organizacije, određuje i rok u kome se donosi nov propis.

Određivanje rokova za donošenje propisa

Član 86.

- (1) Generalni sekretarijat vodi evidenciju o rokovima u kojima su, prema zakonu ili opštem aktu Vlade, ministarstva i posebne organizacije dužni da donose propise.
- (2) Ako rok za donošenje propisa nije određen, Generalni sekretar, pošto pribavi mišljenje nadležnog ministarstva ili posebne organizacije, priprema za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka.

Donošenje propisa iz delokruga ministarstva ili posebne organizacije

Član 87.

- (1) Ako ministarstvo ili posebna organizacija ne donesu propis u roku određenom zakonom ili aktom Vlade, propis može doneti Vlada, pod uslovom da nedonošenje propisa može izazvati štetne posledice po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu, privredu ili imovinu veće vrednosti.
- (2) Generalni sekretarijat od ministarstava koja odredi predsednik Vlade pribavlja mišljenja o tome da li postoje uslovi da Vlada donese propis i potom priprema za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka.
- (3) Ako Vlada oceni da postoje uslovi za donošenje propisa, određuje ministarstva koja u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo pripremaju za Vladu predlog propisa.
- (4) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog poslovnika o pripremi materijala za sednicu Vlade.

Rešavanje spora

Član 88.

- (1) O pitanjima koja organi državne uprave ne reše sporazumno, uključujući i sukob nadležnosti koji ne proizlazi iz upravnog postupka, odlučuje Vlada.
- (2) Organ državne uprave pismeno obaveštava Generalnog sekretara o tome da postoji spor.
- (3) Generalni sekretarijat pribavlja mišljenje učesnika u sporu i potom u saradnji s Republičkim sekretarijatom za zakonodavstvo priprema za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka.

Izvršavanje zaključaka Vlade

Član 89.

- (1) Za blagovremeno i pravilno izvršavanje zaključka Vlade odgovorni su ministri, direktori posebnih organizacija i direktori Vladinih službi, shodno nalogima iz zaključaka i sopstvenom delokrugu.
- (2) Izvršavanje zaključaka Vlade prati, nadzire i usklađuje Generalni sekretar i radi toga, po potrebi, izdaje odgovarajuće naloge.
- (3) Ako organ državne uprave ne izvrši zaključak u primerenom roku, Generalni sekretar priprema za Vladu predlog odgovarajućeg zaključka.
- (4) Organ državne uprave dužan je da posebno obavesti Generalnog sekretara o tome da je izvršen zaključak Vlade kojim nije naložena priprema i predlaganje materijala za Vladu.

Organ uprave u sastavu ministarstva

Član 90.

- (1) Organ uprave u sastavu ministarstva pred Vladom predstavlja ministar.
- (2) Vlada ostvaruje ovlašćenja prema organu u sastavu ministarstva preko ministarstva u čijem sastavu je organ.

Dostavljanje materijala većem broju organa državne uprave

Član 91.

- (1) Ako Generalni sekretarijat dostavi materijal na mišljenje većem broju organa državne uprave, mišljenje Vladi dostavlja prvoimenovani organ pošto sa ostalima usaglasi tekst mišljenja.
- (2) Ako tekst mišljenja ne bude usaglašen, prvoimenovani organ dostavlja Vladi svoje mišljenje i mišljenja organa koji se nisu s njim usaglasili.

4. ODNOS S DRUGIM ORGANIMA I ORGANIZACIJAMA

Član 92.

Vlada, po pravilu, preko nadležnih ministarstava, posebnih organizacija i službi Vlade, saraduje s drugim državnim organima, stručnim udruženjima, sindikatima, opštinama, gradovima, gradom Beogradom, autonomnim pokrajinama i drugim pravnim subjektima.

V. JAVNOST RADA VLADE

Opšta pravila o javnosti rada

Član 93.

- (1) Rad Vlade je javan.

- (2) Javnost rada Vlade obezbeđuje se konferencijama za novinare, predstavljanjem Vlade i organa državne uprave na Internetu, saopštenjima za javnost i drugim informacijsko-telekomunikacionim sredstvima.
- (3) Vlada na pitanja, inicijative i pritužbe koje su joj upućene, po pravilu, odgovara preko organa državne uprave. Na pitanja, inicijative i pritužbe koje su upućene predsedniku Vlade odgovara Generalni sekretarijat u saradnji s nadležnim organima državne uprave.

Omogućavanje javnosti rada

Član 94.

- (1) O javnosti rada Vlade i organa državne uprave stara se Kancelarija za saradnju s medijima.
- (2) O radu i odlukama Vlade javnost obaveštavaju predsednik Vlade i direktor Kancelarije za saradnju s medijima.
- (3) Potpredsednik Vlade i ministri obaveštavaju javnost o odlukama Vlade iz njihovog delokruga. Sa ovlašćenjem ministra, odnosno Vlade i državni sekretari i direktori posebnih organizacija i službi Vlade mogu da obaveštavaju javnost o odlukama Vlade iz njihovog delokruga.

Predstavljanje stavova Vlade

Član 95.

- (1) Članovi Vlade, državni sekretari i direktori posebnih organizacija i službi Vlade dužni su da u javnim izjavama i nastupima u javnosti izražavaju i zastupaju stavove Vlade.
- (2) Odluku Vlade mora da zastupa u javnosti i član Vlade koji je glasao protiv nje ili je bio uzdržan.

Javnost sednica Vlade

Član 96.

- (1) Novinari i drugi predstavnici javnosti, po pravilu, ne prisustvuju sednicama Vlade.
- (2) Izlaganja članova Vlade i drugih učesnika u radu sednice Vlade, smatraju se službenom tajnom stroge poverljivosti, ako u konkretnom slučaju predsednik Vlade drukčije ne odredi.

VI. PREČIŠĆENI TEKSTOVI OPŠTIH AKATA VLADE

Član 97.

- (1) Vlada može ovlastiti Republički sekretarijat za zakonodavstvo da utvrdi prečišćen tekst opšteg akta Vlade i dostavi ga "Službenom glasniku Republike Srbije" na objavljivanje.
- (2) Za to Vlada ovlašćuje Republički sekretarijat za zakonodavstvo opštim aktom kojim menja ili dopunjuje opšti akt ili posebnim zaključkom.

- (3) Republički sekretarijat za zakonodavstvo utvrđuje prečišćen tekst u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za pripremu opšteg akta i Generalnim sekretarijatom.
- (4) Utvrđivanje prečišćenog teksta opšteg akta Vlade podrazumeva i prenumerisanje njegovih članova.

VII. DOKUMENTI VLADE

Član 98.

- (1) Dokumenti Vlade su: zapisnici sa sednica Vlade i njenih stalnih i povremenih radnih tela, materijali sa sednica Vlade, prečišćeni tekstovi akata koje je Vlada donela, stenografske beleške i tonski snimci sa sednica Vlade, stalnih radnih tela Vlade i povremenih radnih tela Vlade kojima stručnu i administrativnotehničku potporu pruža Generalni sekretarijat.
- (2) Dokumenti Vlade čuvaju se u dokumentaciji Generalnog sekretarijata i mogu da se koriste uz saglasnost Generalnog sekretara.
- (3) Generalni sekretar donosi direktivu o čuvanju, rukovanju i načinu korišćenja dokumenata Vlade.

Na osnovu člana 29. stav 2. i člana 47. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 55/05 i 71/05), vlada donosi

UREDBU O GENERALNOM SEKRETARIJATU VLADE

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE ", BR. 75/2005

1. SADRŽINA UREDBE

Član 1.

Ovom uredbom određuju se delokrug, uređenje i druga pitanja značajna za rad Generalnog sekretarijata Vlade (u daljem tekstu: Generalni sekretarijat).

2. GENERALNI SEKRETARIJAT

Član 2.

- (1) Generalni sekretarijat je opšta služba Vlade zadužena za stručne i druge poslove za potrebe Vlade i radnih tela Vlade.
- (2) Generalni sekretarijat obavlja i poslove određene ovom uredbom za potrebe Kabineta predsednika Vlade i Kabineta potpredsednika Vlade i pojedine poslove za potrebe službi Vlade ako je to određeno uredbom kojom se osniva služba.

3. AKTI NA KOJIMA SE ZASNIVA RAD GENERALNOG SEKRETARIJATA

Član 3.

Rad Generalnog sekretarijata zasniva se na Zakonu o Vladi, Zakonu o državnoj upravi, Poslovniku Vlade, zaključcima i drugim aktima Vla-

de, na obaveznim uputstvima koje predsednik Vlade daje Generalnom sekretaru Vlade (u daljem tekstu: Generalni sekretar) i na direktivama Generalnog sekretara.

4. DELOKRUG GENERALNOG SEKRETARIJATA

Poslovi za Vladu i radna tela Vlade

Član 4.

- (1) Generalni sekretarijat:
 - 1) priprema akte kojima Vlada nadzire, usmerava i usklađuje rad ministarstava i posebnih organizacija i stara se o njihovom izvršavanju;
 - 2) stara se o izvršavanju akata Vlade kojima ona nalaže obaveze ministarstvima i posebnim organizacijama;
 - 3) ako ministarstva i posebne organizacije ne donesu propis u roku koji je određen zakonom ili opštim aktom Vlade, obaveštava Vladu o tome i predlaže joj rokove u kojima oni treba da donesu propis, a predlaže i rokove za donošenje propisa ako nisu određeni zakonom ili opštim aktom Vlade;
 - 4) stara se o izvršavanju obaveza Vlade prema Narodnoj skupštini;
 - 5) obezbeđuje učestvovanje Vlade i njenih predstavnika u radu Narodne skupštine, saradnju s predsednikom Republike, drugim organima i organizacijama, drugim državama i međunarodnim organizacijama;
 - 6) obrađuje materijale za sednice Vlade i radnih tela Vlade;
 - 7) priprema i prati sednice Vlade i njenih radnih tela i druge sednice u Vladi;
 - 8) stara se o korišćenju sredstava kojima raspolaže Vlada;
 - 9) priprema akte kojima Generalni sekretar ostvaruje ovlašćenja prema direktorima službi Vlade koji su mu odgovorni i stara se o njihovom izvršavanju.
- (2) Generalni sekretarijat obavlja i druge poslove za potrebe Vlade, njenih radnih tela i Generalnog sekretara.

Poslovi za kabinete predsednika i potpredsednika Vlade

Član 5.

- (1) Za kabinete predsednika Vlade i potpredsednika Vlade Generalni sekretarijat obavlja poslove vezane za ostvarivanje prava i dužnosti po osnovu rada, opšte pravne, materijalno-finansijske i računovodstvene poslove.
- (2) Generalni sekretarijat se stara o administrativnim, informatičkim i pratećim pomoćno-tehničkim poslovima za potrebe Kabineta predsednika Vlade i Kabineta potpredsednika Vlade.

5. UREĐENJE GENERALNOG SEKRETARIJATA

Generalni sekretar

Član 6.

- (1) Generalni sekretarijat Vlade vodi Generalni sekretar.
- (2) Generalni sekretar je funkcioner koga postavlja i razrešava Vlada, na predlog predsednika Vlade.
- (3) Generalni sekretar ima pri vođenju Generalnog sekretarijata ista ovlašćenja kao ministar pri vođenju ministarstva.

Prestanak mandata Generalnog sekretara

Član 7.

- (1) Generalnom sekretaru mandat prestaje s prestankom mandata predsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.
- (2) Generalni sekretar kome je mandat prestao zbog prestanka mandata predsednika Vlade nastavlja svoje dužnosti dok se ne postavi novi Generalni sekretar, ali više nije ovlašćen da predloži Vladi zamenika i pomoćnika Generalnog sekretara i direktora službe Vlade.

Zamenik Generalnog sekretara

Član 8.

- (1) Generalni sekretar ima zamenika, koga sam predlaže, a koga postavlja Vlada na pet godina.
- (2) Zamenik Generalnog sekretara pomaže Generalnom sekretaru u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga ako je odsutan ili sprečen.
- (3) Zamenik Generalnog sekretara je državni službenik na položaju.

Pomoćnici Generalnog sekretara

Član 9.

- (1) Generalni sekretar ima pomoćnike, koje sam predlaže, a postavlja ih Vlada na pet godina.
- (2) Pomoćnik Generalnog sekretara rukovodi zaokruženom oblašću rada Generalnog sekretarijata za koju se obrazuje sektor.
- (3) Pomoćnik Generalnog sekretara je državni službenik na položaju.

Objavljivanje rešenja o postavljenju i prestanku mandata

Član 10.

Rešenja o postavljenju i prestanku mandata Generalnog sekretara i rešenja o postavljenju i prestanku dužnosti zamenika i pomoćnika Generalnog sekretara objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

6. PRELAZNE ODREDBE

Rokovi za donošenje pravilnika i postavljenje zamenika i pomoćnika Generalnog sekretara

Član 11.

- (1) Generalni sekretar donosi Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Generalnom sekretarijatu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.
- (2) Zamenik i pomoćnici Generalnog sekretara postavljaju se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu Pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Generalnom sekretarijatu.

Položaj zamenika i pomoćnika Generalnog sekretara do postavljenja državnih službenika

Član 12.

- (1) Dok se zamenik i pomoćnici Generalnog sekretara ne počnu postavljati kao državni službenici, oni koji su postavljeni pre toga nastavljaju rad prema propisima koji su važili na dan kada su postavljeni, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti.
- (2) Ako zameniku ili pomoćniku Generalnog sekretara koji nisu postavljeni na položaj kao državni službenici prestane dužnost, novi zamenik ili pomoćnik Generalnog sekretara biće postavljeni prema propisima koji su važili na dan kada su postavljeni oni kojima je dužnost prestala.

7. ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 13.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o Generalnom sekretarijatu i drugim službama Vlade Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", br. 15/01, 16/01, 32/01, 64/01, 29/02, 54/02, 91/03, 95/03, 130/03, 132/03, 23/04, 25/04, 51/04 i 98/04).

Stupanje uredbe na snagu

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu čl. 27. i 47. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05 i 71/05), vlada donosi

UREDBU O KABINETU PRESEDNIKA VLADE

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE", BR. 75/2005

91

1. SADRŽINA UREDBE

Član 1.

Ovom uredbom određuju se delokrug, uređenje i druga pitanja značajna za rad Kabineta predsednika Vlade (u daljem tekstu: Kabinet).

2. DELOKRUG KABINETA

Član 2.

- (1) Kabinet obavlja stručne i druge poslove za potrebe predsednika Vlade i po njegovom nalogu, a naročito:
 - 1) priprema mere kojima predsednik Vlade vodi i usmerava Vladu i usklađuje rad članova Vlade;
 - 2) priprema obavezna uputstva i posebna zaduženja koja predsednik Vlade daje članovima Vlade, Generalnom sekretaru Vlade i direktorima službi Vlade koji su mu odgovorni i stara se o njihovom izvršavanju;
 - 3) priprema akte koje predsednik Vlade donosi ili predlaže Vladi;
 - 4) priprema i obrađuje materijale za rad predsednika Vlade u Vladi i radnim telima Vlade i materijale za njegovo učestvovanje u radu Narodne skupštine;
 - 5) stara se o saradnji predsednika Vlade s Narodnom skupštinom,

predsednikom Republike, drugim državnim organima, predstavnicima stranih država i međunarodnih organizacija;

- 6) organizuje sastanke kojima predsedava ili na kojima učestvuje predsednik Vlade.
- (2) Kabinet obavlja stručne i druge poslove za potrebe saveta predsednika Vlade.

3. VOĐENJE KABINETA

Šef Kabineta

Član 3.

- (1) Kabinet vodi šef Kabineta, koga postavlja i razrešava predsednik Vlade.
- (2) Šef Kabineta ima pri vođenju Kabineta ista ovlašćenja kao direktor službe Vlade koji je odgovoran predsedniku Vlade.
- (3) Šefu Kabineta prestaje mandat s prestankom mandata predsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Zamenik šefa Kabineta

Član 4.

- (1) Šef Kabineta može da ima zamenika, koga sam predlaže, a koga postavlja i razrešava predsednik Vlade.
- (2) Zamenik šefa Kabineta pomaže šefu Kabineta u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga ako je odsutan ili sprečen.
- (3) Zameniku šefa Kabineta mandat prestaje iz istih razloga kao šefu Kabineta.

Objavljivanje rešenja o postavljenju i o prestanku mandata

Član 5.

Rešenja o postavljenju i prestanku mandata šefa Kabineta i zamenika šefa Kabineta objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

4. PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM UREĐENJU I SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA U KABINETU

Član 6.

- (1) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Kabinetu donosi šef Kabineta uz prethodnu saglasnost predsednika Vlade.
- (2) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u kabinetu stupa na snagu kad se Vlada s njim saglasi.

5. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Preuzimanje

Član 7.

Danom stupanja na snagu ove uredbe Kabinet preuzima sve koji su radili u Kabinetu predsednika Vlade, kao sektoru u Generalnom sekretarijatu Vlade.

Rok za donošenje pravilnika

Član 8.

Šef Kabineta donosi pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Kabinetu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Stupanje uredbe na snagu

Član 9.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu čl. 27. i 47. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05 i 71/05), vlada donosi

UREDBU O KABINETU POTPREDSEDNIKA VLADE

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE", BR. 75/2005

1. SADRŽINA UREDBE

Član 1.

Ovom uredbom određuju se delokrug, uređenje i druga pitanja značajna za rad Kabineta potpredsednika Vlade (u daljem tekstu: Kabinet).

2. DELOKRUG KABINETA

Član 2.

- (1) Kabinet obavlja stručne i druge poslove za potrebe potpredsednika Vlade i po njegovom nalogu, a naročito:
 - 1) priprema mere kojima potpredsednik Vlade usmerava i usklađuje rad ministarstava i posebnih organizacija u oblastima koje odredi predsednik Vlade i stara se o njihovom izvršavanju;
 - 2) stara se o ostvarivanju projekata iz delokruga više ministarstava i posebnih organizacija kojima po ovlašćenju predsednika Vlade rukovodi potpredsednik Vlade;
 - 3) priprema akte koje potpredsednik Vlade predlaže Vladi;
 - 4) saraduje s Kabinetom predsednika Vlade kada potpredsednik Vlade zamenjuje predsednika Vlade;

- 5) priprema i obrađuje materijale za rad potpredsednika Vlade u Vladi i radnim telima Vlade i materijale za njegovo učestvovanje u radu Narodne skupštine;
 - 6) stara se o saradnji potpredsednika Vlade s državnim organima, predstavnicima međunarodnih organizacija i stanih država;
 - 7) organizuje sastanke kojima predsedava ili na kojima učestvuje potpredsednik Vlade.
- (2) Ako predsednik Vlade prenese potpredsedniku Vlade svoja ovlašćenja prema direktoru službe Vlade koji mu je odgovoran, Kabinet priprema obavezna uputstva i posebna zaduženja koja potpredsednik Vlade daje direktoru službe i stara se o njihovom izvršavanju.

3. VOĐENJE KABINETA

Šef Kabineta

Član 3.

- (1) Kabinet vodi šef Kabineta, koga postavlja i razrešava potpredsednik Vlade.
- (2) Šef Kabineta ima pri vođenju Kabineta ista ovlašćenja kao direktor službe Vlade koji je odgovoran predsedniku Vlade.
- (3) Šefu Kabineta prestaje mandat s prestankom mandata potpredsednika Vlade, ostavkom ili razrešenjem.

Zamenik šefa Kabineta

Član 4.

- (1) Šef Kabineta može da ima zamenika, koga sam predlaže, a koga postavlja i razrešava potpredsednik Vlade.
- (2) Zamenik šefa Kabineta pomaže šefu Kabineta u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga ako je odsutan ili sprečen.
- (1) Zameniku šefa Kabineta mandat prestaje iz istih razloga kao šefu Kabineta.

Objavljivanje rešenja o postavljenju i o prestanku mandata

Član 5.

Rešenja o postavljenju i prestanku mandata šefa Kabineta i zamenika šefa Kabineta objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

4. PRAVILNIK O UNUTRAŠNJEM UREĐENJU I SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA U KABINETU

Član 6.

- (1) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Kabinetu donosi šef Kabineta uz prethodnu saglasnost potpredsednika Vlade.

- (2) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u kabinetu stupa na snagu kad se Vlada s njim saglasi.

5. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Preuzimanje

Član 7.

Danom stupanja na snagu ove uredbe Kabinet preuzima sve koji su radili u Kabinetu potpredsednika Vlade, kao sektoru u Generalnom sekretarijatu Vlade.

Rok za donošenje pravilnika

Član 8.

Šef Kabineta donosi pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u Kabinetu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Stupanje uredbe na snagu

Član 9.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu čl. 31. i 47. Zakona o Vladi ("Službeni glasnik RS", br. 55/05 i 71/05), vlada donosi

UREDBU O SLUŽBAMA VLADE

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE ", BR. 75/2005

1. SADRŽINA UREDBE

Član 1.

Ovom uredbom uređuju se pitanja koja su značajna za rad svih službi Vlade (u daljem tekstu: službe), izuzev Generalnog sekretarijata Vlade i kabineta predsednika i potpredsednika Vlade.

2. OSNIVANJE I VOĐENJE SLUŽBI

Član 2.

- (1) Vlada uredbom osniva službe za stručne ili tehničke poslove za potrebe Vlade ili za poslove koji su zajednički ministarstvima i posebnim organizacijama.
- (2) Uredbom kojom osniva službu Vlada određuje i delokrug, uređenje i druga pitanja značajna za rad službe.
- (3) Službu vodi direktor službe, a može da je vodi i ministar bez portfelja.

3. ODNOSI KAD SLUŽBU VODI DIREKTOR SLUŽBE

Odgovornost direktora službe

Član 3.

- (1) Direktor službe odgovoran je Vladi i predsedniku Vlade ili Generalnom sekretaru Vlade (u daljem tekstu: Generalni sekretar).

- (2) Kome je direktor službe odgovoran određuje se uredbom kojom se osniva služba.
- (3) Predsednik Vlade može potpredsedniku Vlade da prenese ovlašćenja prema službi čiji mu je direktor odgovoran, pa i pravo na predlaganje direktora službe.

Ovlašćenja predsednika Vlade i Generalnog sekretara

Član 4.

- (1) Predsednik Vlade ima prema direktoru službe koji mu je odgovoran ista ovlašćenja kao prema ministru.
- (2) Ako službu vodi direktor koji je odgovoran Generalnom sekretaru, Generalni sekretar ima prema službi ista ovlašćenja kao ministar prema organu uprave u sastavu ministarstva.

Položaj direktora službe

Član 5.

- (1) Direktora službe postavlja Vlada na pet godina, na predlog predsednika Vlade, odnosno Generalnog sekretara.
- (2) Direktor službe je državni službenik na položaju.
- (3) Direktor službe koji je odgovoran predsedniku Vlade ima pri vođenju službe ista ovlašćenja kao ministar pri vođenju ministarstva, a direktor službe koji je odgovoran Generalnom sekretaru - kao direktor organa uprave u sastavu ministarstva.

Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u službi

Član 6.

- (1) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u službi čiji je direktor odgovoran predsedniku Vlade donosi direktor službe.
- (2) Ako je direktor službe odgovoran Generalnom sekretaru, Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u službi donosi Generalni sekretar, na predlog direktora službe.
- (3) Pravilnik o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u službi stupa na snagu kad se Vlada s njim saglasi.

Zamenik direktora službe

Član 7.

- (1) Direktor službe može da ima zamenika ako je to određeno uredbom kojom se osniva služba.
- (2) Zamenika direktora službe postavlja Vlada na pet godina, na predlog direktora službe.
- (3) Zamenik direktora službe pomaže direktoru službe u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga ako je odsutan ili sprečen.
- (4) Zamenik direktora službe je državni službenik na položaju.

Pomoćnici direktora službe

Član 8.

- (1) Direktor službe može da ima pomoćnike ako je to određeno uredbom kojom se osniva služba.
- (2) Pomoćnika direktora službe postavlja Vlada na pet godina, na predlog direktora službe.
- (3) Pomoćnik direktora službe rukovodi zaokruženom oblašću rada službe za koju se obrazuje sektor.
- (4) Pomoćnik direktora službe je državni službenik na položaju.

4. ODNOSI KAD SLUŽBU VODI MINISTAR BEZ PORTFELJA

Član 9.

- (1) Vlada može, na predlog predsednika Vlade, odrediti da službu vodi ministar bez portfelja ako je uredbom kojom se osniva služba određeno da službu vodi direktor koji je odgovoran predsedniku Vlade.
- (2) Ministar bez portfelja ima pri vođenju službe ista ovlašćenja kao ministar pri vođenju ministarstva.
- (3) Predsednik Vlade ima prema ministru bez portfelja koji vodi službu ista ovlašćenja kao prema resornom ministru.

5. OBJAVLJIVANJE REŠENJA O POSTAVLJENJU I PRESTANKU DUŽNOSTI

Član 10.

Rešenja o postavljenju i prestanku dužnosti direktora službe, zamjenika i pomoćnika direktora službe objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

6. PRIMENA DRUGIH PROPISA NA RAD SLUŽBI

Član 11.

Na službe se primenjuju propisi o uređenju, načinu rada, finansiranju i radnim odnosima u ministarstvima i posebnim organizacijama, ako ovim ili posebnim propisom nije drukčije određeno.

7. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Prelazni položaj postojećih službi Vlade

Član 12.

Službe Vlade koje su obrazovane do dana stupanja na snagu ove uredbe nastavljaju rad prema aktima na osnovu kojih su obrazovane dok se ti akti ne usklade sa Zakonom o Vladi i ovom uredbom.

Položaj postavljenih lica u službama Vlade do postavljenja državnih službenika

Član 13.

- (1) Dok se direktori službi Vlade, njihovi zamenici i pomoćnici ne počnu postavljati kao državni službenici - direktori, zamenici i pomoćnici direktora postojećih službi Vlade nastavljaju da rade prema propisima koji su važili na dan kada su postavljeni, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti.
- (2) Ako direktoru, zameniku ili pomoćniku direktora službe Vlade koji nisu postavljeni na položaj kao državni službenici prestane dužnost, novi direktor, zamenik ili pomoćnik direktora službe Vlade biće postavljeni prema propisima koji su važili na dan kada su postavljeni oni kojima je dužnost prestala.

Stupanje uredbe na snagu

Član 14.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

ZAKON O DRŽAVNOJ UPRAVI

“SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE”, BR. 79/2005

I. OSNOVNE ODREDBE

Položaj i sastav državne uprave

Član 1.

- (1) Državna uprava je deo izvršne vlasti Republike Srbije koji vrši upravne poslove u okviru prava i dužnosti Republike Srbije (u daljem tekstu: poslovi državne uprave).
- (2) Državnu upravu čine ministarstva, organi uprave u sastavu ministarstava i posebne organizacije (u daljem tekstu: organi državne uprave).

Obrazovanje i delokrug organa državne uprave

Član 2.

- (1) Organi državne uprave obrazuju se zakonom.
- (2) Delokrug organa državne uprave određuje se zakonom.

Nadzor nad organima državne uprave

Član 3.

- (1) Rad organa državne uprave podleže nadzoru Vlade.
- (2) Narodna skupština nadzire rad organa državne uprave preko nadzora nad radom Vlade i članova Vlade.
- (3) Preko upravnog spora sudovi nadziru zakonitost pojedinačnih akata organa državne uprave donesenih u upravnim stvarima.

Poveravanje poslova državne uprave

Član 4.

Pojedini poslovi državne uprave zakonom se mogu poveriti autonomnim pokrajinama, opštinama, gradovima i gradu Beogradu, javnim

preduzećima, ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama (u daljem tekstu: imaoци javnih ovlašćenja).

Odgovornost za štetu

Član 5.

- (1) Za štetu koju svojim nezakonitim ili nepravilnim radom organi državne uprave prouzrokuju fizičkim i pravnim licima odgovara Republika Srbija.
- (2) Imaoци javnih ovlašćenja sami odgovaraju za štetu koju svojim nezakonitim ili nepravilnim radom prouzrokuju fizičkim i pravnim licima u vršenju poverenih poslova državne uprave.

Finansiranje rada organa državne uprave

Član 6.

Sredstva za rad organa državne uprave obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

II. NAČELA DELOVANJA ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

102

Samostalnost i zakonitost

Član 7.

Organi državne uprave samostalni su u vršenju svojih poslova i rade u okviru i na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata.

Stručnost, nepristrasnost i politička neutralnost

Član 8.

Organi državne uprave postupaju prema pravilima struke, nepristrasno i politički neutralno i dužni su da svakom omoguće jednaku pravnu zaštitu u ostvarivanju prava, obaveza i pravnih interesa.

Delotvornost u ostvarivanju prava stranaka

Član 9.

Organi državne uprave dužni su da strankama omoguće brzo i delotvorno ostvarivanje njihovih prava i pravnih interesa.

Srazmernost. Poštovanje stranaka

Član 10.

- (1) Kad rešavaju u upravnom postupku i preduzimaju upravne radnje, organi državne uprave dužni su da koriste ona sredstva koja su za stranku najpovoljnija ako se i njima postižu svrha i cilj zakona.
- (2) Organi državne uprave dužni su da poštuju ličnost i dostojanstvo stranaka.

Javnost rada

Član 11.

- (1) Rad organa državne uprave je javan.
- (2) Organi državne uprave dužni su da javnosti omoguće uvid u svoj rad, prema zakonu kojim se uređuje slobodan pristup informacijama od javnog značaja.

III. POSLOVI DRŽAVNE UPRAVE

1. UČESTVOVANJE U OBLIKOVANJU POLITIKE VLADE

Član 12.

- (1) Organi državne uprave pripremaju nacрте zakona, druge propise i opšte akte za Vladu i predlažu Vladi strategije razvoja i druge mere kojima se oblikuje politika Vlade.
- (2) Organ uprave u sastavu ministarstva učestvuje u oblikovanju politike Vlade preko ministarstva.

2. PRAĆENJE STANJA

Član 13.

Organi državne uprave prate i utvrđuju stanje u oblastima iz svoga delokruga, proučavaju posledice utvrđenog stanja i, zavisno od nadležnosti, ili sami preduzimaju mere ili predlažu Vladi donošenje propisa i preuzimanje mera na koje je ovlašćena.

3. IZVRŠAVANJE ZAKONA, DRUGIH PROPISA I OPŠTIH AKATA

Pojam

Član 14.

- (1) Organi državne uprave izvršavaju zakone, druge propise i opšte akte Narodne skupštine i Vlade tako što donose propise, rešavaju u upravnim stvarima, vode evidencije, izdaju javne isprave i preduzimaju upravne radnje (u daljem tekstu: izvršni poslovi).
- (2) Organ uprave u sastavu ministarstva ne može donositi propise.
- (3) Za preuzimanje upravnih radnji kojima se poseže u ličnu slobodu i bezbednost, fizički i psihički integritet, imovinu i ostala ljudska prava i slobode organi državne uprave moraju imati neposredni osnov u zakonu.

Propisi koje donose organi državne uprave

Član 15.

- (1) Ministarstva i posebne organizacije donose pravilnike, naredbe i uputstva.
- (2) Pravilnikom se razrađuju pojedine odredbe zakona ili propisa Vlade.
- (3) Naredbom se naređuje ili zabranjuje neko ponašanje u jednoj situaciji koja ima opšti značaj.
- (4) Uputstvom se određuje način na koji organi državne uprave i imaoци javnih ovlašćenja izvršavaju pojedine odredbe zakona ili drugog propisa.
- (5) Pravilnici, naredbe i uputstva objavljuju se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Ograničenja pri donošenju propisa

Član 16.

- (1) Ministarstva i posebne organizacije mogu donositi propise samo kad su na to izričito ovlašćeni zakonom ili propisom Vlade.
- (2) Ministarstva i posebne organizacije ne mogu propisom određivati svoje ili tuđe nadležnosti, niti fizičkim i pravnim licima ustanovljavati prava i obaveze koje nisu već ustanovljene zakonom.

Rešavanje u upravnim stvarima

Član 17.

- (1) Organi državne uprave rešavaju u upravnim stvarima i donose upravne akte.
- (2) Organi državne uprave rešavaju o žalbama i vanrednim pravnim sredstvima na upravne akte koje su doneli oni ili imaoци javnih ovlašćenja, prema zakonu.

4. INSPEKCIJSKI NADZOR

Član 18.

- (1) Inspekcijskim nadzorom organi državne uprave ispituju sprovođenje zakona i drugih propisa neposrednim uvidom u poslovanje i postupanje fizičkih i pravnih lica i, zavisno od rezultata nadzora, izriču mere na koje su ovlašćeni.
- (2) Inspekcijski nadzor uređuje se posebnim zakonom.

5. STARANJE O JAVNIM SLUŽBAMA

Član 19.

- (1) Organi državne uprave staraju se da se rad javnih službi odvija prema zakonu.
- (2) Pri tome organi državne uprave vrše poslove i preduzimaju mere na koje su ovlašćeni zakonom.

6. RAZVOJNI POSLOVI

Član 20.

Organi državne uprave podstiču i usmeravaju razvoj u oblastima iz svoga delokruga, prema politici Vlade.

7. OSTALI STRUČNI POSLOVI

Član 21.

Organi državne uprave prikupljaju i proučavaju podatke u oblastima iz svoga delokruga, sačinjavaju analize, izveštaje, informacije i druge materijale i vrše druge stručne poslove kojima doprinose razvoju oblasti iz svog delokruga.

IV. UREĐENJE ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

1. MINISTARSTVA

Obrazovanje ministarstava

Član 22.

Ministarstvo se obrazuje za poslove državne uprave u jednoj ili više međusobno povezanih oblasti.

Ministar

Član 23.

- (1) Ministarstvom rukovodi ministar.
- (2) Ministar predstavlja ministarstvo, donosi propise i rešenja u upravnim i drugim pojedinačnim stvarima i odlučuje o drugim pitanjima iz delokruga ministarstva.
- (3) Ministar je odgovoran Vladi i Narodnoj skupštini za rad ministarstva i stanje u svim oblastima iz delokruga ministarstva.

Državni sekretar

Član 24.

- (1) Ministarstvo može da ima jednog ili više državnih sekretara, koji za svoj rad odgovaraju ministru i Vladi.
- (2) Državni sekretar pomaže ministru u okviru ovlašćenja koja mu on odredi. Ministar ne može ovlastiti državnog sekretara za donošenje propisa, niti za glasanje na sednicama Vlade.
- (3) Kad ministarstvo ima više državnih sekretara, ministar pismeno ovlašćuje jednog od njih da ga zamenjuje dok je odsutan ili sprečen.

- (4) Državni sekretar je funkcioner koga postavlja i razrešava Vlada na predlog ministra i njegova dužnost prestaje s prestankom dužnosti ministra.
- (5) Državni sekretar podleže istim pravilima o nespojivosti i sukobu interesa kao član Vlade, s tim što ne može biti narodni poslanik.

Pomoćnik ministra

Član 25.

- (1) Ministarstvo ima pomoćnike ministra, koji za svoj rad odgovaraju ministru.
- (2) Pomoćnik ministra rukovodi zaokruženom oblašću rada ministarstva za koju se obrazuje sektor.
- (3) Pomoćnika ministra postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Sekretar ministarstva

Član 26.

- (1) Ministarstvo može da ima sekretara ministarstva, koji za svoj rad odgovara ministru.
- (2) Sekretar ministarstva pomaže ministru u upravljanju kadrovskim, finansijskim, informatičkim i drugim pitanjima i u usklađivanju rada unutrašnjih jedinica ministarstva i saraduje sa drugim organima.
- (3) Sekretara ministarstva postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Posebni savetnici ministra

Član 27.

- (1) Ministar može imenovati najviše tri posebna savetnika.
- (2) Posebni savetnik ministra po nalogu ministra priprema predloge, sačinjava mišljenja i vrši druge poslove za ministra.
- (3) Prava i obaveze posebnog savetnika ministra uređuju se ugovorom, prema opštim pravilima građanskog prava, a naknada za rad - prema merilima koja odredi Vlada.
- (4) Broj posebnih savetnika ministra određuje se aktom Vlade za svako ministarstvo.

2. ORGANI UPRAVE U SASTAVU MINISTARSTAVA

Uslovi za obrazovanje

Član 28.

- (1) Ministarstvo može da ima jedan ili više organa uprave u svom sastavu (u daljem tekstu: organ u sastavu).
- (2) Organ u sastavu obrazuje se za izvršne odnosno inspekcijske i s njima povezane stručne poslove, ako njihova priroda ili obim zahtevaju veću samostalnost od one koju ima sektor u ministarstvu.

- (3) Organ u sastavu može steći svojstvo pravnog lica kad je to zakonom određeno.

Vrste organa u sastavu

Član 29.

- (1) Vrste organa u sastavu su uprave, inspektorati i direkcije.
- (2) Uprava se obrazuje za izvršne i s njima povezane inspekcijske i stručne poslove, inspektorat za inspekcijske i s njima povezane stručne poslove, a direkcija - za stručne i s njima povezane izvršne poslove koji se, po pravilu, odnose na privredu.

Direktor organa u sastavu

Član 30.

- (1) Organom u sastavu rukovodi direktor, koji za svoj rad odgovara ministru.
- (2) Direktor rešava u upravnim stvarima iz delokruga organa u sastavu i odlučuje o pravima i dužnostima zaposlenih u organu u sastavu.
- (3) Direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Pomoćnik direktora organa u sastavu

Član 31.

- (1) S obzirom na prirodu i obim poslova, organ u sastavu može imati jednog ili više pomoćnika direktora.
- (2) Pomoćnik direktora rukovodi poslovima u jednoj ili više međusobno povezanih oblasti rada organa u sastavu i za svoj rad odgovara direktoru i ministru.
- (3) Pomoćnika direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Odnos ministarstva i organa u sastavu.

Odnos Vlade i Narodne skupštine i organa u sastavu

Član 32.

- (1) Poslove iz svoga delokruga organ u sastavu vrši samostalno.
- (2) Ipak, ministar usmerava rad organa u sastavu i donosi propise iz njegovog delokruga.
- (3) Organ u sastavu pred Vladom i Narodnom skupštinom predstavlja ministar.
- (4) Ovlašćenja prema organima državne uprave, kad se odnose na organ u sastavu, Vlada i Narodna skupština ostvaruju preko ministarstva u čijem sastavu je organ.

3. POSEBNE ORGANIZACIJE

Uslovi za obrazovanje

Član 33.

Posebna organizacija obrazuje se za stručne i s njima povezane izvršne poslove čija priroda zahteva veću samostalnost od one koju ima organ u sastavu.

Vrste posebnih organizacija

Član 34.

- (1) Vrste posebnih organizacija su sekretarijati i zavodi, a zakonom se mogu obrazovati i posebne organizacije s drukčijim nazivom.
- (2) Sekretarijat se obrazuje za stručne poslove značajne za sve organe državne uprave i s njima povezane izvršne poslove, a zavod za stručne poslove koji iziskuju primenu posebnih metoda i saznanja i s njima povezane izvršne poslove.
- (3) Posebna organizacija može steći svojstvo pravnog lica kad je to zakonom određeno.

Direktor posebne organizacije

Član 35.

- (1) Posebnom organizacijom rukovodi direktor, koji za svoj rad odgovara Vladi.
- (2) Direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog predsednika Vlade, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Zamenik direktora posebne organizacije

Član 36.

- (1) Posebna organizacija može imati zamenika direktora, koji za svoj rad odgovara direktoru.
- (2) Zamenik direktora pomaže direktoru u okviru ovlašćenja koja mu on odredi i zamenjuje ga dok je odsutan ili sprečen. Direktor ne može ovlastiti zamenika na donošenje propisa.
- (3) Zamenika direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog direktora, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Pomoćnik direktora posebne organizacije

Član 37.

- (1) Posebna organizacija ima jednog ili više pomoćnika direktora, koji za svoj rad odgovaraju direktoru.
- (2) Pomoćnik direktora rukovodi zaokruženom oblašću rada posebne organizacije za koju se obrazuje sektor.
- (3) Pomoćnika direktora postavlja Vlada na pet godina, na predlog direktora, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

4. UPRAVNI OKRUZI

Pojam upravnog okruga

Član 38.

- (1) Upravni okrug obrazuje se radi vršenja poslova državne uprave izvan sedišta organa državne uprave.
- (2) U upravnom okrugu organi državne uprave mogu, po sopstvenoj odluci, da vrše jedan ili više sledećih poslova državne uprave: da rešavaju u upravnim stvarima u prvom stepenu odnosno o žalbi kad su u prvom stepenu rešavali imaooci javnih ovlašćenja, da vrše nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja i da vrše inspekcijski nadzor.
- (3) Organ državne uprave koji odluči da u upravnom okrugu vrši jedan ili više poslova državne uprave obrazuje aktom o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta svoju okružnu područnu jedinicu.

Način obrazovanja upravnih okruga

Član 39.

- (1) Upravne okruge obrazuje Vlada uredbom, kojom određuje i područja i sedišta upravnih okruga.
- (2) Vlada je dužna da područje upravnog okruga tako odredi da ono omogućí racionalan i delotvoran rad okružnih područnih jedinica organa državne uprave.
- (3) Uredbom kojom obrazuje upravne okruge Vlada određuje i uslove pod kojima organi državne uprave mogu obrazovati područne jedinice za dva ili više upravnih okruga, jednu ili više opština, grad ili autonomnu pokrajinu.

Načelnik upravnog okruga

Član 40.

- (1) Upravni okrug ima načelnika, koji za svoj rad odgovara ministru nadležnom za poslove uprave i Vladi.
- (2) Načelnik upravnog okruga usklađuje rad okružnih područnih jedinica i prati primenu direktiva i instrukcija koje su im izdate; prati ostvarivanje planova rada okružnih područnih jedinica i stara se o uslovima za njihov rad; prati rad zaposlenih u okružnim područnim jedinicama i predlaže pokretanje disciplinskog postupka protiv njih; saraduje sa područnim jedinicama organa državne uprave koje nisu obrazovane za područje okruga; saraduje sa opštinama i gradovima i vrši druge poslove određene zakonom.
- (3) Načelnika upravnog okruga postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra nadležnog za poslove uprave, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.

Stručna služba upravnog okruga

Član 41.

- (1) U upravnom okrugu postoji stručna služba upravnog okruga, zadužena za stručnu i tehničku potporu načelniku upravnog okruga i za po-

slove zajedničke svim okružnim područnim jedinicama organa državne uprave.

- (2) Stručnom službom upravnog okruga rukovodi načelnik upravnog okruga, koji odlučuje i o pravima i dužnostima zaposlenih u stručnoj službi.
- (3) Ministarstvo nadležno za poslove uprave nadzire svrsishodnost rada stručne službe upravnog okruga, prati osposobljenost zaposlenih u njoj i izdaje joj instrukcije.
- (4) Na stručnu službu upravnog okruga primenjuju se propisi o državnoj upravi.

Savet upravnog okruga

Član 42.

- (1) Upravni okrug ima Savet upravnog okruga, koji usklađuje odnose okružnih područnih jedinica organa državne uprave i opština i gradova sa područja upravnog okruga i daje predloge za poboljšanje rada upravnog okruga i okružnih i drugih područnih jedinica koje organi državne uprave imaju na području upravnog okruga.
- (2) Savet upravnog okruga čine načelnik upravnog okruga i predsednici opština i gradonačelnici gradova sa područja upravnog okruga.
- (3) Načelnik upravnog okruga dužan je da sve predloge Saveta upravnog okruga prosledi ministru nadležnom za poslove uprave i rukovodiocima organa državne uprave koji imaju područne jedinice na području upravnog okruga.
- (4) Način rada Saveta upravnog okruga određuje Vlada uredbom.

5. UNUTRAŠNJE UREĐENJE ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta

Član 43.

- (1) Unutrašnje uređenje i sistematizacija radnih mesta u organima državne uprave zasnivaju se na načelima koja određuje Vlada uredbom.
- (2) Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u ministarstvu i organu u sastavu donosi ministar, u posebnoj organizaciji - direktor, a u stručnoj službi upravnog okruga - načelnik upravnog okruga.
- (3) Akt o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta ne može stupiti na snagu dok na njega Vlada ne da saglasnost.

Direktive

Član 44.

- (1) Rukovodilac organa državne uprave može da izdaje direktive kojima određuje način rada, postupanja i ponašanja zaposlenih u organu državne uprave.
- (2) Direktivom se ne može određivati način postupanja i rešavanja u upravnoj stvari.

V. UNUTRAŠNJI NADZOR

1. POJAM I OBLICI UNUTRAŠNJEG NADZORA

Član 45.

- (1) Unutrašnji nadzor jeste nadzor koji organi državne uprave vrše nad drugim organima državne uprave i imaocima javnih ovlašćenja u vršenju poverenih poslova državne uprave.
- (2) Unutrašnji nadzor sastoji se od nadzora nad radom, od inspekcijskog nadzora preko upravne inspekcije i od drugih oblika nadzora uređenih posebnim zakonom.
- (3) Upravna inspekcija uređuje se posebnim zakonom.

2. NADZOR NAD RADOM

Pojam i predmet nadzora nad radom

Član 46.

- (1) Nadzor nad radom sastoji se od nadzora nad zakonitošću rada i nadzora nad svrsishodnošću rada organa državne uprave i imalaca javnih ovlašćenja u vršenju poverenih poslova državne uprave.
- (2) Nadzorom nad zakonitošću rada ispituje se sprovođenje zakona i drugih opštih akata, a nadzorom nad svrsishodnošću rada - delotvornost i ekonomičnost rada i svrhovitost organizacije poslova.
- (3) Ministarstvo ne može vršiti nadzor nad radom drugog ministarstva.

Opšta ovlašćenja u vršenju nadzora nad radom

Član 47.

- (1) Organ državne uprave ovlašćen je da u vršenju nadzora nad radom:
 - 1) zahteva izveštaje i podatke o radu;
 - 2) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mere i rok za njihovo otklanjanje;
 - 3) izdaje instrukcije;
 - 4) naloži preduzimanje poslova koje smatra potrebnim;
 - 5) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti;
 - 6) neposredno izvrši neki posao ako oceni da se drukčije ne može izvršiti zakon ili drugi opšti akt;
 - 7) predloži Vladi da preduzme mere na koje je ovlašćena.
- (2) Izveštaj o radu sadrži prikaz izvršavanja zakona, drugih opštih akata i zaključaka Vlade, preduzete mere i njihovo dejstvo i druge podatke.

Instrukcije

Član 48.

- (1) Instrukcijom se usmerava organizacija poslova i način rada zaposlenih u organu državne uprave i imaocu javnih ovlašćenja u vršenju poverenih poslova državne uprave.

- (2) Instrukcijom se ne može određivati način postupanja i rešavanja u upravnoj stvari.

Nadzor nad radom organa u sastavu

Član 49.

- (1) Nadzor nad radom organa u sastavu vrši ministarstvo u čijem sastavu je organ.
- (2) Ministarstvo pri tome ima sva opšta ovlašćenja u nadzoru nad radom koja su ovim zakonom propisana.

Nadzor nad radom posebne organizacije

Član 50.

- (1) Zakonom može biti određeno ministarstvo koje vrši nadzor nad radom posebne organizacije.
- (2) Ministarstvo je u nadzoru nad radom posebne organizacije jedino ovlašćeno da zahteva izveštaje i podatke o radu posebne organizacije, utvrdi stanje izvršavanja poslova i upozori na uočene nepravilnosti, izdaje instrukcije i predloži Vladi da preduzme mere na koje je ovlašćena.

VI. POSEBNE ODREDBE O IMAOCIMA JAVNIH OVLAŠĆENJA

1. OSNOVNE ODREDBE O VRŠENJU POVERENIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

Položaj imalaca javnih ovlašćenja

Član 51.

- (1) Pri vršenju poverenih poslova državne uprave imaoci javnih ovlašćenja imaju ista prava i dužnosti kao organi državne uprave.
- (2) Vlada i organi državne uprave zadržavaju i posle poveravanja poslova državne uprave odgovornost za njihovo izvršavanje.

Finansiranje poverenih poslova

Član 52.

Sredstva za vršenje poverenih poslova državne uprave obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Donošenje propisa

Član 53.

- (1) Kad je imaocima javnih ovlašćenja povereno donošenje propisa, oni po prirodi i nazivu moraju da odgovaraju propisima koje donose organi državne uprave.

- (2) Imaoci javnih ovlašćenja dužni su da propis čije im je donošenje povereno objave u “Službenom glasniku Republike Srbije”.

2. OGRANIČENJA PRI POVERAVANJU POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

Član 54.

- (1) Poslovi državne uprave vezani za oblikovanje politike Vlade ne mogu biti nikom povereni.
- (2) Poslovi inspekcijskog nadzora mogu biti povereni jedino organima autonomne pokrajine, opštine, grada i grada Beograda.

3. NADZOR NAD RADOM IMALACA JAVNIH OVLAŠĆENJA U VRŠENJU POVERENIH POSLOVA DRŽAVNE UPRAVE

a) Opšta ovlašćenja nadzornog organa

Član 55.

- (1) Organ državne uprave koji vrši nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja u vršenju poverenih poslova državne uprave određuje se zakonom (u daljem tekstu: nadzorni organ državne uprave).
- (2) Pri tome nadzorni organ državne uprave ima sva opšta ovlašćenja u nadzoru nad radom koja su ovim zakonom propisana.

b) Posebna ovlašćenja nadzornog organa

Preuzimanje poverenog posla

Član 56.

- (1) Nadzorni organ državne uprave dužan je da neposredno izvrši povereni posao ako bi neizvršenje posla moglo da izazove štetne posledice po život ili zdravlje ljudi, životnu sredinu, privredu ili imovinu veće vrednosti.
- (2) Ako imalac javnih ovlašćenja i pored višestrukih upozorenja ne počne da vrši povereni posao ili ne počne da ga vrši pravilno ili blagovremeno, nadzorni organ državne uprave preuzima izvršenje posla, najduže na 120 dana.

Nadzor nad zakonitošću propisa imalaca javnih ovlašćenja

Član 57.

- (1) Imalac javnih ovlašćenja dužan je da pre objavljivanja propisa pribavi od nadležnog ministarstva mišljenje o ustavnosti i zakonitosti propisa, a ministarstvo da njemu dostavi obrazloženi predlog kako da propis usaglasi sa Ustavom, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom Narodne skupštine i Vlade.

- (2) Ako imalac javnih ovlašćenja ne postupi po predlogu ministarstva, ono je dužno da Vladi predloži donošenje rešenja o obustavi od izvršenja propisa i na njemu zasnovanih pojedinačnih akata i pokretanje postupka za ocenu ustavnosti i zakonitosti propisa.
- (3) Rešenje Vlade o obustavi od izvršenja propisa stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

VII. SUKOB NADLEŽNOSTI, REŠAVANJE O ŽALBI, IZUZEĆE

Nadležnost za rešavanje sukoba nadležnosti

Član 58.

- (1) Sukob nadležnosti između organa državne uprave, između organa državne uprave i imaoca javnih ovlašćenja i između imalaca javnih ovlašćenja rešava Vlada.
- (2) Sukob nadležnosti između područnih jedinica organa državne uprave rešava rukovodilac organa državne uprave.

Nadležnost za rešavanje o žalbi

Član 59.

- (1) O žalbi na prvostepeno rešenje područne jedinice organa državne uprave rešava ministar, odnosno direktor organa u sastavu u upravnim stvarima iz delokruga organa u sastavu, odnosno direktor posebne organizacije.
- (2) O žalbi na prvostepeno rešenje organa u sastavu rešava ministar.
- (3) Na prvostepeno rešenje ministarstva i posebne organizacije žalba se može izjaviti samo kad je to zakonom izričito određeno. O žalbi rešava Vlada.
- (4) O žalbi na prvostepeno rešenje imaoca javnih ovlašćenja doneseno u poverenim poslovima državne uprave rešava ministar, odnosno direktor organa u sastavu u upravnim stvarima iz delokruga organa u sastavu, odnosno direktor posebne organizacije, ako zakonom nije drukčije određeno.

Rešavanje o izuzeću službenog lica

Član 60.

- (1) O izuzeću službenog lica u ministarstvu rešava ministar, a u organu u sastavu i posebnoj organizaciji - direktor.
- (2) O izuzeću direktora organa u sastavu rešava ministar, a o izuzeću ministra i direktora posebne organizacije rešava Vlada.
- (3) O izuzeću službenog lica u imaocu javnih ovlašćenja rešava rukovodilac nadležnog organa imaoca javnih ovlašćenja.

VIII. ODNOS ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA DRUGIM ORGANIMA

1. ODNOSI ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA VLADOM

Usmerenja Vlade

Član 61.

- (1) Vlada zaključcima usmerava organe državne uprave u sprovođenju politike i izvršavanju zakona i drugih opštih akata, usklađuje njihov rad i ministarstvima i posebnim organizacijama određuje rokove za donošenje propisa ako nisu određeni zakonom ili opštim aktom Vlade.
- (2) Vlada je dužna da na zahtev organa državne uprave zaključkom zauzme stav o pitanju iz njegovog delokruga.
- (3) Vlada može zaključkom naložiti organu državne uprave da prouči neko pitanje ili preduzme neki posao i da joj o tome pripremi poseban izveštaj.

Koordinaciona tela

Član 62.

- (1) Vlada može osnivati koordinaciona tela radi usmeravanja pojedinih poslova iz delokruga više organa državne uprave.
- (2) Vlada određuje i zadatke koordinacionog tela, rukovođenje koordinacionim telom i sva druga pitanja vezana za rad koordinacionog tela.

Podnošenje plana rada Vladi. Podnošenje Vladi izveštaja o radu

Član 63.

- (1) Ministarstva i posebne organizacije dužni su da sačine godišnji plan rada, radi pripreme godišnjeg plana rada Vlade.
- (2) Ministarstva i posebne organizacije podnose Vladi najmanje jednom godišnje izveštaj o svom radu, koji sadrži opis stanja u oblastima iz njihovog delokruga, podatke o izvršavanju zakona, drugih opštih akata i zaključaka Vlade i podatke o preduzetim merama i njihovom dejstvu.
- (3) Rokovi za podnošenje godišnjeg plana rada i izveštaja o radu određuju se poslovníkom Vlade.

2. MEĐUSOBNI ODNOSI ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Saradnja

Član 64.

- (1) Organi državne uprave dužni su da saraduju u svim zajedničkim pitanjima i da jedni drugima dostavljaju podatke i obaveštenja potrebna za rad.
- (2) Organi državne uprave osnivaju zajednička tela i projektne grupe radi izvršavanja poslova čija priroda zahteva učešće više organa državne uprave.

- (3) Osnivanje i rad zajedničkih tela i projektnih grupa bliže se određuju uredbom Vlade.

Priprema opštih akata

Član 65.

- (1) U pripremi zakona i drugih opštih akata ministarstva i posebne organizacije pribavljaju mišljenja onih ministarstava i posebnih organizacija sa čijim delokrugom je povezano pitanje koje se uređuje.
- (2) Postupak pripreme zakona i drugih opštih akata bliže se uređuje poslovníkom Vlade.

Poslovi iz delokruga više organa državne uprave

Član 66.

Poslom iz delokruga dva ili više organa državne uprave upravlja onaj organ državne uprave u čijem delokrugu je pretežni deo posla.

Rešavanje spornih pitanja

Član 67.

- (1) Ako akt sporazumno donose dva ili više organa državne uprave, ili jedan organ uz saglasnost drugog, pa saglasnost izostane, o sporu odlučuje Vlada.
- (2) Vlada odlučuje i o svim pitanjima koja organi državne uprave sporazumno ne reše.

3. ODNOSI ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA NARODNOM SKUPŠTINOM I PREDSEDNIKOM REPUBLIKE

Član 68.

- (1) Odnosi ministarstava i posebnih organizacija sa Narodnom skupštinom i predsednikom Republike zasnivaju se na pravima i dužnostima određenim Ustavom, zakonom i drugim opštim aktima.
- (2) Ministarstva i posebne organizacije dužni su da Narodnoj skupštini i predsedniku Republike preko Vlade proslede obaveštenja, objašnjenja i podatke vezane za njihove nadležnosti.

4. ODNOSI ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA DRUGIM DRŽAVNIM ORGANIMA

Član 69.

Odnosi organa državne uprave sa sudovima, javnim tužilaštvima i drugim državnim organima zasnivaju se na pravima i dužnostima određenim Ustavom, zakonom i drugim opštim aktima.

5. ODNOS ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA ORGANIMA AUTONOMNE POKRAJINE

Saradnja i obaveštavanje

Član 70.

Odnosi organa državne uprave sa organima autonomne pokrajine zasnivaju se na saradnji i obaveštavanju u okviru Ustava, zakona i drugih opštih akata.

Nadzor nad zakonitošću opštih akata autonomne pokrajine donesenih u njenom delokrugu

Član 71.

- (1) Ministarstva nadziru zakonitost opštih akata koje autonomne pokrajine donesu u svom delokrugu.
- (2) Ako nadležno ministarstvo smatra da opšti akt donesen u delokrugu autonomne pokrajine nije u skladu sa Ustavom, zakonom, drugim propisom ili opštim aktom Narodne skupštine i Vlade, dužno je da Vladi predloži donošenje rešenja o obustavi od izvršenja opšteg akta i na njemu zasnovanih pojedinačnih akata i pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti.
- (3) Rešenje Vlade o obustavi od izvršenja opšteg akta stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Nadzor nad izvršavanjem opštih akata autonomne pokrajine donesenim u njenom delokrugu

Član 72.

- (1) Ako organ autonomne pokrajine ne izvršava opšti akt donesen u njenom delokrugu, nadležno ministarstvo nalaže mu da u roku od najviše 30 dana preduzme mere potrebne za izvršavanje opšteg akta.
- (2) Nadležno ministarstvo može odrediti da drugi organ autonomne pokrajine izvršava opšti akt ili najduže na 120 dana neposredno preuzeti izvršavanje opšteg akta, ako organ autonomne pokrajine ne preduzme mere koje su mu naložene.
- (3) U svakom slučaju, nadležno ministarstvo dužno je da postavi pitanje odgovornosti rukovodioca organa autonomne pokrajine.

Nadzor nad vršenjem poslova državne uprave poverenih autonomnoj pokrajini

Član 73.

Pri nadzoru nad radom organa autonomne pokrajine u vršenju poverenih poslova državne uprave, organi državne uprave imaju sva opšta i posebna ovlašćenja koja prema ovom zakonu imaju u nadzoru nad radom drugih imalaca javnih ovlašćenja.

Sudska zaštita prava autonomne pokrajine

Član 74.

- (1) Organ određen opštim aktom autonomne pokrajine može nadležnom sudu podneti tužbu za zaštitu prava autonomne pokrajine, ako smatra da je pojedinačnim aktom ili radnjom organa državne uprave povređeno neko Ustavom ili zakonom zajamčeno pravo autonomne pokrajine.
- (2) Tužba se može podneti u roku od 30 dana od dana dostavljanja akta, odnosno učinjene radnje, a u postupku pred sudom shodno se primenjuje zakon kojim se uređuju upravni sporovi.

6. ODNOS ORGANA DRŽAVNE UPRAVE SA ORGANIMA OPŠTINA, GRADOVA I GRADA BEOGRADA

Član 75.

- (1) Odnosi organa državne uprave sa organima opština, gradova i grada Beograda u pitanjima iz njihovog delokruga zasnivaju se na pravima i dužnostima određenim zakonom.
- (2) Pri nadzoru nad radom organa opština, gradova i grada Beograda u vršenju poverenih poslova državne uprave, organi državne uprave imaju u svu opšta i posebna ovlašćenja koja prema ovom zakonu imaju u nadzoru nad radom drugih imalaca javnih ovlašćenja.

IX. JAVNOST RADA I ODNOSI SA GRAĐANIMA

Obaveštavanje javnosti o radu organa državne uprave

Član 76.

- (1) Organi državne uprave dužni su da obaveštavaju javnost o svom radu preko sredstava javnog informisanja i na drugi prikladan način.
- (2) Zaposleni koji su ovlašćeni za pripremu informacija i podataka vezanih za obaveštavanje javnosti odgovorni su za njihovu tačnost i blagovremenost.

Javna rasprava u pripremi zakona

Član 77.

- (1) Ministarstvo i posebna organizacija dužni su da u pripremi zakona kojim se bitno menja pravni režim u jednoj oblasti ili kojim se uređuju pitanja koja posebno zanimaju javnost sprovedu javnu raspravu.
- (2) Sprovođenje javne rasprave u pripremi zakona bliže se uređuje poslovnikom Vlade.

Upravni dani

Član 78.

- (1) Organi državne uprave mogu da vrše pojedine poslove u mestu izvan svog sedišta i sedišta podružne jedinice, u upravnim danima.
- (2) Poslove koji se preduzimaju u upravnim danima i vreme i mesto održavanja upravnih dana određuje rukovodilac organa državne uprave.
- (3) Upravni dani oglašavaju se u mestima u kojima se održavaju.

Dužnost obaveštavanja stranaka i građana

Član 79.

- (1) Organi državne uprave dužni su da na primeren način, pre svega u prostorijama u kojima rade sa strankama, obaveštavaju stranke o njihovim pravima, obavezama i načinu ostvarivanja prava i obaveza, svome delokrugu, o organu državne uprave koji nadzire njihov rad i načinu kontakta s njime i o drugim podacima bitnim za javnost rada i odnose sa strankama.
- (2) Organi državne uprave dužni su da pružaju informacije preko telefona i drugih sredstava veze kojima su tehnički opremljeni.

Davanje mišljenja

Član 80.

- (1) Na traženje fizičkih ili pravnih lica, organi državne uprave dužni su da daju mišljenja o primeni odredaba zakona i drugih opštih akata, u roku od 30 dana.
- (2) Mišljenja organa državne uprave nisu obavezujuća.

Postupanje sa pritužbama

Član 81.

- (1) Organi državne uprave dužni su da svima omoguće prikladan način za podnošenje pritužbi na svoj rad i na nepravilan odnos zaposlenih.
- (2) Na podnetu pritužbu organ državne uprave dužan je da odgovori u roku od 15 dana od dana prijema pritužbe, ako podnosilac pritužbe zahteva odgovor.
- (3) Organ državne uprave dužan je da najmanje jednom u 30 dana razmatra pitanja obuhvaćena pritužbama.

Odnos sa strankama

Član 82.

- (1) Organi državne uprave moraju ostvariti primeren odnos sa strankama i primati stranke u toku radnog vremena.
- (2) Nedeljni i dnevni raspored radnog vremena i druga pitanja vezana za radno vreme u organima državne uprave uređuje Vlada.

Označavanje organa državne uprave

Član 83.

- (1) Na zgradama u kojima su smešteni organi državne uprave ističu se naziv organa, grb i zastava Republike Srbije.

- (2) Na ulazu u službenu prostoriju ističu se lična imena, funkcija ili radno mesto lica koja u njoj rade, a na odgovarajućem mestu unutar zgrade ističe se raspored prostorija organa državne uprave.

X. DRŽAVNI SLUŽBENICI

Član 84.

- (1) Poslove iz delokruga organa državne uprave vrše državni službenici.
- (2) Državni službenik može da radi na poslovima državne uprave ako je položio državni stručni ispit, prema zakonu kojim se uređuje položaj državnih službenika.
- (3) Za vođenje upravnog postupka i donošenje rešenja u upravnom postupku može biti ovlašćen samo državni službenik koji ima visoku školsku spremu odgovarajuće struke.
- (4) Položaj državnih službenika uređuje se posebnim zakonom.

120

XI. KANCELARIJSKO POSLOVANJE. PRIMENA ODREDBA OVOG ZAKONA

Kancelarijsko poslovanje organa državne uprave

Član 85.

- (1) Kancelarijsko poslovanje obuhvata evidentiranje, čuvanje, razvrstavanje i arhiviranje materijala koji je primljen u radu organa državne uprave ili koji nastane u radu organa državne uprave i sva druga pitanja vezana za poslovanje organa državne uprave.
- (2) Kancelarijsko poslovanje uređuje se uredbom Vlade.

Primena odredaba ovog zakona

Član 86.

- (1) Odredbe ovog zakona o kancelarijskom poslovanju i o položenom državnom stručnom ispitu potrebnom za vršenje poslova državne uprave primenjuju se i na službe Narodne skupštine, predsednika Republike i Vlade.
- (2) Odredbe ovog zakona o načelima delovanja organa državne uprave, javnosti rada i odnosima sa građanima, položenom državnom stručnom ispitu potrebnom za vršenje poslova državne uprave, školskoj spremi potrebnoj za dobijanje ovlašćenja za vođenje upravnog postupka i donošenje rešenja u upravnom postupku i o kancelarijskom poslovanju shodno se primenjuju na sve imaoce javnih ovlašćenja kad vrše poverene poslove državne uprave, kao i na organe autonomnih pokrajina, opština, gradova i grada Beograda u njihovom delokrugu.

XII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primena akata Vlade donesenih do stupanja na snagu ovog zakona

Član 87.

Do donošenja akata Vlade predviđenih ovim zakonom primenjuju se akti Vlade doneseni do dana stupanja na snagu ovog zakona, izuzev odredaba koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Položaj funkcionera

Član 88.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona zamenici ministara postaju državni sekretari, a rukovodioci posebnih organizacija postaju direktori posebnih organizacija.
- (2) Do stupanja na snagu zakona kojim se uređuje položaj državnih službenika Vlada postavlja i razrešava:
 - 1) pomoćnike ministara, sekretare ministarstava, direktore organa u sastavu i pomoćnike direktora organa u sastavu, na predlog ministara;
 - 2) direktore posebnih organizacija, na predlog predsednika Vlade;
 - 3) zamenike i pomoćnike direktora posebnih organizacija, na predlog direktora posebnih organizacija;
 - 4) načelnike upravnih okruga, na predlog ministra nadležnog za poslove uprave.

Polaganje stručnog ispita

Član 89.

- (1) Do stupanja na snagu zakona kojim se uređuje položaj državnih službenika, stručni ispit za rad u organima državne uprave polaže se prema Uredbi o stručnom ispitu zaposlenih u organima državne uprave ("Službeni glasnik RS", br. 80/92 i 62/01).
- (2) Obaveze polaganja stručnog ispita oslobođena su lica sa položenim pravosudnim ispitom, kao i lica sa položenim stručnim ispitom za rad u drugim organima ako program tog ispita odgovara programu stručnog ispita zaposlenih u organima državne uprave.
- (3) Do stupanja na snagu zakona kojim se uređuje položaj državnih službenika radni odnos u organu državne uprave može da zasnuje i lice koje nije položilo stručni ispit, s tim što mu radni odnos prestaje po sili zakona ako ne položi ispit u roku od jedne godine od zasnivanja radnog odnosa.

Nastavljanje poverenih poslova državne uprave

Član 90.

Imaoci javnih ovlašćenja nastavljaju da vrše poslove državne uprave koji su im povereni do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Obrazovanje stručnih službi upravnih okruga

Član 91.

- (1) Načelnici upravnih okruga dužni su da donesu akte o unutrašnjem ure-

- denju i sistematizaciji radnih mesta u stručnim službama upravnih okruga u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Stručne službe upravnih okruga od Uprave za zajedničke poslove republičkih organa preuzeće zaposlene koji su vršili poslove za potrebe okruga u sedištu okruga, odgovarajuća prava i obaveze, predmete, arhivu, opremu i sredstva, a od Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu odgovarajuća sredstva.

Vođenje upravnog postupka s višom školskom spremom

Član 92.

Zaposleni s višom školskom spremom u organima državne uprave, imaocima javnih ovlašćenja, organima autonomnih pokrajina, opština, gradova i grada Beograda mogu da vode upravni postupak i donose rešenja u upravnom postupku najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prestanak važenja Zakona o državnoj upravi

Član 93.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", br. 20/92, 6/93, 48/93, 53/93, 67/93, 48/94 i 49/99), izuzev odredaba čl. 22-37. i člana 92.

Stupanje na snagu ovog zakona

Član 94.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu člana 90. tačka 5. Ustava Republike Srbije, vlada donosi

UREDBU O NAČELIMA ZA UNUTRAŠNJE UREĐENJE I SISTEMATIZACIJU RADNIH MESTA U MINISTARSTVIMA, POSEBNIM ORGANIZACIJAMA I SLUŽBAMA VLADE

“SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE”, BR. 23/2006

123

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet uredbe

Član 1.

- (1) Ovom uredbom propisuju se načela za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama, Generalnom sekretarijatu Vlade, kabinetima predsednika i potpredsednika Vlade i ostalim službama Vlade, Upravi za zajedničke poslove republičkih organa i stručnim službama upravnih okruga (u daljem tekstu: organi).
- (2) Ovom uredbom propisuje se i način pripreme i donošenja pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta u organima (u daljem tekstu: pravilnik).

Obim primene uredbe

Član 2.

Ako je unutrašnje uređenje nekog organa posebnim propisom drukčije uređeno, odredbe ove uredbe primenjuju se samo na ona pitanja koja posebnim propisom nisu uređena.

Načela za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta

Član 3.

Unutrašnje uređenje i sistematizacija radnih mesta moraju:

- 1) da se zasnivaju na delokrugu organa i radnim procesima u njemu;
- 2) da budu prilagođeni celini poslova organa;
- 3) da obezbede delotvoran i skladan rad organa i delotvoran nadzor nad radom unutar organa;
- 4) da obezbede brzo i delotvorno ostvarivanje prava i pravnih interesa stranaka;
- 5) da omoguće grupisanje istovrsnih ili srodnih i međusobno povezanih poslova u odgovarajuće unutrašnje jedinice u organu;
- 6) da obezbede javnost rada organa.

Donošenje pravilnika

Član 4.

- (1) Unutrašnje uređenje organa i sistematizacija radnih mesta u njemu određuju se pravilnikom.
- (2) Pravilnik donosi ministar, direktor posebne organizacije, Generalni sekretar Vlade, šef Kabineta predsednika Vlade, šef Kabineta potpredsednika Vlade, direktor službe Vlade koji je odgovoran predsedniku Vlade, direktor Uprave za zajedničke poslove republičkih organa i načelnik upravnog okruga (u daljem tekstu: rukovodilac), uz saglasnost Vlade.

Donošenje pravilnika u posebnim slučajevima

Član 5.

- (1) Ako je direktor službe Vlade odgovoran Generalnom sekretaru Vlade, on samo predlaže pravilnik službe, a donosi ga Generalni sekretar Vlade, uz saglasnost Vlade.
- (2) Ako ministarstvo ima organ uprave u sastavu ministarstva (u daljem tekstu: organ u sastavu), deo pravilnika koji se odnosi na organ u sastavu ministru predlaže direktor organa u sastavu.

Sadržina pravilnika

Član 6.

- (1) Pravilnik se sastoji od dela kojim se određuje unutrašnje uređenje organa i dela kojim se sistematizuju radna mesta.
- (2) Deo pravilnika o unutrašnjem uređenju organa sadrži:
 - 1) unutrašnje jedinice u organu, njihov delokrug i međusobni odnos;
 - 2) rukovođenje unutrašnjim jedinicama;
 - 3) ovlašćenja i odgovornosti rukovodilaca unutrašnjih jedinica;
 - 4) način saradnje organa s drugim organima i organizacijama.
- (3) Deo pravilnika o sistematizaciji radnih mesta sadrži:
 - 1) broj državnih sekretara i državnih službenika koji rade na položaju i opis njihovih poslova;
 - 2) broj radnih mesta po svakom zvanju (za državne službenike) i svakoj vrsti radnih mesta (za nameštenike);

- 3) nazive radnih mesta, opise poslova radnih mesta i zvanja (za državne službenike), odnosno vrste (za nameštenike) u koje su radna mesta razvrstana;
- 4) potreban broj državnih službenika i nameštenika za svako radno mesto;
- 5) uslove za zaposlenje na svakom radnom mestu.

Usklađenost s kadrovskim planom

Član 7.

Pravilnik mora biti usklađen s donesenim kadrovskim planom.

Ovlašćenja i odgovornosti rukovodioca unutrašnje jedinice

Član 8.

- (1) Rukovodilac unutrašnje jedinice planira, usmerava i nadzire rad unutrašnje jedinice i vrši najsloženije poslove iz njenog delokruga.
- (2) On je odgovoran za zakonit, pravilan i blagovremen rad unutrašnje jedinice.

II. VRSTE UNUTRAŠNJIH JEDINICA I USLOVI ZA NJIHOVO OBRAZOVANJE

Vrste unutrašnjih jedinica

Član 9.

- (1) Unutrašnje jedinice obrazuju se kao osnovne, posebne i uže unutrašnje jedinice.
- (2) Osnovna unutrašnja jedinica je sektor.
- (3) Posebne unutrašnje jedinice su sekretarijat i kabinet ministra.
- (4) Uže unutrašnje jedinice su odeljenje, odsek i grupa.

Sektor

Član 10.

- (1) Sektor se obrazuje da bi vršio poslove koji predstavljaju zaokruženu oblast rada u ministarstvu, posebnoj organizaciji, Generalnom sekretarijatu Vlade i Upravi za zajedničke poslove republičkih organa.
- (2) Sektor može da se obrazuje i u organu u sastavu ako to nalažu priroda i obim njegovih poslova, a u službi Vlade ako je uredbom kojom je ona osnovana propisano da njen direktor ima pomoćnika ili više njih.
- (3) Ako se u organu ili u organu u sastavu ne obrazuje sektor, mogu da se obrazuju odeljenja, odseci i grupe.

Rukovođenje sektorom

Član 11.

- (1) Sektorom rukovodi pomoćnik rukovodioca.
- (2) Sektorom u organu u sastavu, odnosno u službi Vlade čiji je direktor odgovoran Generalnom sekretaru Vlade rukovodi pomoćnik direktora organa u sastavu, odnosno pomoćnik direktora službe Vlade.

- (3) Pomoćnik direktora organa u sastavu ne mora da bude postavljen da bi rukovodio sektorom, već poslovima u više međusobno povezanih oblasti rada organa u sastavu.

Sekretarijat

Član 12.

- (1) Sekretarijat može da se obrazuje samo u ministarstvu - da bi vršio poslove koji su vezani za kadrovska, finansijska i informatička pitanja, usklađivanje rada unutrašnjih jedinica i saradnju s drugim organima.
- (2) Sekretarijat može da vrši poslove i za organ u sastavu.
- (3) Sekretarijatom rukovodi sekretar ministarstva.

Kabinet ministra

Član 13.

- (1) Kabinet ministra obrazuje se da bi vršio savetodavne i protokolarne poslove, poslove za odnose s javnošću i administrativno-tehničke poslove koji su značajni za rad ministra.
- (2) Radni odnos u kabinetu zasniva se na određeno vreme - najduže dok traje dužnost ministra. Izuzetak su posebni savetnici ministra, koji uopšte ne zasnivaju radni odnos.
- (3) Ukupan broj državnih službenika i nameštenika u kabinetu svakog ministra određuje Vlada, na predlog Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu, vodeći računa o broju državnih službenika i nameštenika u svakom ministarstvu.
- (4) Kabinetom rukovodi šef kabineta, koji za svoj rad i rad kabineta odgovara ministru.

Odeljenje, odsek i grupa

Član 14.

- (1) Odeljenje, odsek i grupa mogu da se obrazuju u sektoru ili sekretarijatu ili izvan njih.
- (2) Odeljenje, odsek i grupa obrazuju se izvan sektora ili sekretarijata da bi vršili poslove iz pojedinih oblasti rada koje nisu u delokrugu sektora ili ako to nalažu posebni propisi ili da bi pružali podršku sprovođenju projekata.
- (3) U kabinetima predsednika Vlade i potpredsednika Vlade i u stručnim službama upravnih okruga mogu da se obrazuju jedino odeljenja, odseci i grupe.
- (4) Izuzetno, ako priroda i obim poslova nalažu, u odeljenju može da se obrazuje više odseka i grupa, a u odseku - više grupa.

Uslovi za obrazovanje odeljenja, odseka i grupe

Član 15.

- (1) Odeljenje se obrazuje da bi vršilo međusobno povezane poslove na kojima radi najmanje osmoro državnih službenika ili nameštenika ili i jednih i drugih zajedno.

- (2) Odsek se obrazuje da bi vršio međusobno srodne poslove koji zahtevaju neposrednu povezanost i organizacionu posebnost i najmanje petoro državnih službenika ili nameštenika ili i jednih i drugih zajedno.
- (3) Grupa se obrazuje da bi vršila međusobno povezane poslove na kojima radi najmanje troje državnih službenika ili nameštenika ili i jednih i drugih zajedno.

Rukovođenje odeljenjem, odsekom i grupom

Član 16.

Odeljenjem rukovodi načelnik odeljenja, odsekom rukovodi šef odseka, a grupom rukovodi rukovodilac grupe.

Odgovornost načelnika odeljenja, šefa odseka i rukovodioca grupe

Član 17.

- (1) Načelnik odeljenja, šef odseka i rukovodilac grupe za svoj rad i rad uže unutrašnje jedinice odgovaraju rukovodiocu i pomoćniku rukovodioca ako je uža unutrašnja jedinica u sektoru, odnosno rukovodiocu i sekretaru ako je uža unutrašnja jedinica u sekretarijatu, odnosno samo rukovodiocu ako uža unutrašnja jedinica nije ni u sektoru ni u sekretarijatu ili ako je u sastavu organa koji nema ni sektor ni sekretarijat.
- (2) Ako je odeljenje, odsek ili grupa u organu u sastavu ili u službi Vlade čiji je direktor odgovoran Generalnom sekretaru Vlade, tada načelnik odeljenja, šef odseka i rukovodilac grupe za svoj rad i rad uže unutrašnje jedinice odgovaraju:
 - 1) direktoru organa u sastavu, odnosno direktoru službe Vlade - ako organ u sastavu, odnosno služba Vlade nema sektore, niti organ u sastavu ima pomoćnika direktora koji rukovodi poslovima u oblasti rada za koju je uža unutrašnja jedinica obrazovana;
 - 2) direktoru organa u sastavu i pomoćniku direktora koji rukovodi sektorom, odnosno direktoru službe Vlade i pomoćniku direktora službe Vlade - ako je uža unutrašnja jedinica u sektoru u organu u sastavu, odnosno u sektoru u službi Vlade;
 - 3) direktoru organa u sastavu i pomoćniku direktora koji ne rukovodi sektorom - ako organ u sastavu nema sektore, ali ima pomoćnika direktora koji rukovodi poslovima u oblasti rada za koju je uža unutrašnja jedinica obrazovana.

Posebni nazivi za odeljenje, odsek ili grupu

Član 18.

- (1) Uža unutrašnja jedinica ne mora da se obrazuje pod nazivom odeljenje, odsek ili grupa, već joj organ može dati drukčiji, poseban naziv koji bolje odražava njegov delokrug, ali pri tome moraju biti ispunjeni uslovi za obrazovanje odeljenja, odseka ili grupe.
- (2) Uža unutrašnja jedinica koja je obrazovana pod posebnim nazivom mora pravilnikom da se upodobi odeljenju, odseku ili grupi.

Evropske integracije

Član 19.

Ako poslovi evropskih integracija nisu neposredno u delokrugu organa, on je dužan da odredi sektor u kojem će se oni vršiti, a to je, po pravilu, sektor čiji je delokrug najviše povezan sa evropskim integracijama.

Samostalni izvršilac

Član 20.

- (1) Samostalni izvršilac je državni službenik ili nameštenik čije je radno mesto izvan svih unutrašnjih jedinica jer njegovi poslovi zbog svoje prirode ne mogu biti svrstani ni u jednu unutrašnju jedinicu.
- (2) On radi po uputstvima i pod nadzorom rukovodioca, odnosno direktora organa u sastavu, odnosno direktora službe Vlade koji je odgovoran Generalnom sekretaru Vlade.

III. PODRUČNE JEDINICE ORGANA

Član 21.

- (1) Pravilnikom mogu da se obrazuju okružne područne jedinice i druge područne jedinice da bi vršile poslove iz delokruga organa van njegovog sedišta, prema Uredbi o upravnim okruzima.
- (2) U okružnoj ili drugoj područnoj jedinici mogu da se obrazuju odeljenja, odseci i grupe.
- (3) Uža unutrašnja jedinica koja je u područnoj jedinici obrazovana pod posebnim nazivom mora pravilnikom da se upodobi odeljenju, odseku ili grupi.

IV. GRUPE KOJE SE OSNIVAJU POSEBNIM AKTIMA

Koordinaciono telo

Član 22.

- (1) Vlada može odlukom osnovati koordinaciono telo da bi usmeravalo pojedine poslove iz delokruga više ministarstava i posebnih organizacija.
- (2) Koordinaciono telo sastavljeno je od ministara, a njime rukovodi predsednik Vlade, potpredsednik Vlade ili ministar koji rukovodi ministarstvom u čijem delokrugu je pretežan deo poslova zbog kojih je koordinaciono telo osnovano.
- (3) Odlukom kojom osniva koordinaciono telo Vlada određuje i njegov sastav, zadatke, rok u kome ono podnosi izveštaje Vladi i druga pitanja koja su vezana za njegov rad.
- (4) O pitanjima koja ne budu sporazumno rešena unutar koordinacionog tela odlučuje Vlada.

Projektna grupa

Član 23.

- (1) Projektna grupa može biti osnovana da bi se izvršio zadatak koji nalaže saradnju više organa, odnosno organa u sastavu a ne može biti izvršen u okviru redovnih poslova državnih službenika.
- (2) Projektnu grupu rešenjem osniva rukovodilac organa, odnosno direktor organa u sastavu u čijem je delokrugu zadatak projektne grupe.
- (3) Rešenjem kojim se osniva projektna grupa određuju se, pored ostalog, njen sastav i rukovodilac, rok za izvršenje zadatka i način na koji će državni službenici biti rasterećeni od redovnih poslova.
- (4) Državni službenik iz drugog organa, odnosno organa u sastavu može da bude član projektne grupe samo uz saglasnost svog rukovodioca, odnosno direktora organa u sastavu, a način na koji će biti rasterećen od redovnih poslova i druga pitanja određuju se sporazumom rukovodilaca, odnosno direktora organa u sastavu.

Zajedničko telo

Član 24.

- (1) Zajedničko telo može da bude osnovano da bi izvršavalo poslove čija priroda zahteva učesće više organa, odnosno organa u sastavu.
- (2) Zajedničkim telom rukovodi predstavnik organa ili organa u sastavu u čijem delokrugu je pretežan deo poslova zbog kojih je ono osnovano.
- (3) Sastav i zadaci zajedničkog tela i druga pitanja koja su vezana za njegov rad određuju se sporazumom.
- (4) O spornim pitanjima koja su vezana za osnivanje i rad zajedničkog tela odlučuje Vlada.

Posebna radna grupa

Član 25.

- (1) Rukovodilac, direktor organa u sastavu ili direktor službe Vlade koji je odgovoran Generalnom sekretaru Vlade može da osnuje posebnu radnu grupu i u nju imenuje stručnjake u odgovarajućim oblastima da bi pružili stručnu pomoć u najsloženijim projektnim zadacima.
- (2) Rešenjem kojim se osniva posebna radna grupa određuju joj se zadaci, sastav i rukovodilac, rok za izvršenje zadataka i druga pitanja koja su vezana za njen rad.
- (3) Finansiranje rada posebnih radnih grupa određuje se pravilnikom koji donosi ministar za državnu upravu i lokalnu samoupravu u saglasnosti s ministrom finansija.

V. PRIPREMA I DONOŠENJE PRAVILNIKA

Dokumentaciona osnova

Član 26.

- (1) Pripremi pravilnika prethodi priprema dokumentacione osnove za pripremu pravilnika (u daljem tekstu: dokumentaciona osnova).
- (2) U dokumentacionoj osnovi se:
 - 1) navode odredbe zakona i drugih propisa kojima je određen delokrug organa;
 - 2) navode poslovi državne uprave koje organ vrši;
 - 3) prikazuje obim, vrsta i složenost poslova organa u godini koja prethodi pripremi dokumentacione osnove;
 - 4) navode razlozi i obrazlaže predlog za preuređenje organa;
 - 5) navodi broj državnih sekretara i državnih službenika koji rade na položaju u organu, broj radnih mesta po svakom zvanju (za državne službenike) i svakoj vrsti radnih mesta (za nameštenike) i broj državnih službenika i nameštenika koji je potreban na svakom radnom mestu;
 - 6) obrazlaže potreba za navedenim brojem državnih službenika i nameštenika.
- (3) Rukovodilac je dužan da pravilnik zasnuje na stanju koje je utvrđeno u dokumentacionoj osnovi.

Područne jedinice s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga

Član 27.

Ako se pravilnikom predviđa obrazovanje područnih jedinica s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga (za dva upravna okruga ili više njih, za opštinu ili više njih, odnosno za grad ili za autonomnu pokrajinu) u dokumentacionoj osnovi obavezno se navode podaci i razlozi zbog kojih se obrazuju takve područne jedinice, a ne okružne područne jedinice (dostupnost pravnim subjektima, ekonomičnost, obim, učestalost i priroda poslova državne uprave i dr.).

Dostavljanje pravilnika i dokumentacione osnove na mišljenje

Član 28.

Rukovodilac dostavlja pravilnik i dokumentacionu osnovu na mišljenje Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstvu finansija i Službi za upravljanje kadrovima.

Ovlašćenje Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu

Član 29.

Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu dužno je da u svom mišljenju predloži Vladi da ne da saglasnost na pravilnik:

- 1) ako pravilnik nije usaglašen sa zakonom ili drugim propisom iz oblasti uređenja državne uprave;

- 2) ako smatra da uređenje organa koje se predviđa pravilnikom nije racionalno;
- 3) ako se pravilnikom predviđa obrazovanje područne jedinice organa suprotno uslovima koji su određeni Uredbom o upravnim okruzima ili ako se predviđa da se u okružnoj područnoj jedinici vrši neki posao državne uprave koji nije dopušten.

Ovlašćenje Ministarstva finansija

Član 30.

Ministarstvo finansija dužno je da u svom mišljenju predloži Vladi da ne da saglasnost na pravilnik ako u budžetu Republike Srbije nisu obezbeđena sredstva za sve državne službenike i nameštenike koji su, prema pravilniku, potrebni organu.

Ovlašćenje Službe za upravljanje kadrovima

Član 31.

Služba za upravljanje kadrovima dužna je da u svom mišljenju predloži Vladi da ne da saglasnost na pravilnik:

- 1) ako postupak razvrstavanja radnih mesta državnih službenika i nameštenika nije pravilno sproveden, posebno ako su merila za procenu radnog mesta pogrešno primenjena;
- 2) ako konačni opisi radnih mesta ne sadrže sve propisane elemente ili ako je nepravilno određen neki element konačnog opisa radnog mesta;
- 3) ako se predviđa da na radnim mestima u zvanju višeg savetnika i samostalnog savetnika radi više od 10% državnih službenika, odnosno više od 20% državnih službenika;
- 4) ako pravilnik nije usklađen s donesenim kadrovskim planom.

Saglasnost Vlade

Član 32.

- (1) Pošto pribavi mišljenja Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstva finansija i Službe za upravljanje kadrovima, rukovodilac donosi pravilnik i dostavlja ga na saglasnost Vladi.
- (2) Vladi se uz pravilnik dostavljaju i dokumentaciona osnova, pribavljena mišljenja i pismeno izjašnjenje o razlozima zbog kojih nisu prihvaćene primedbe koje su u svojim mišljenjima izneli Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstvo finansija i Služba za upravljanje kadrovima.
- (3) Pravilnik na koji je Vlada dala saglasnost organ dostavlja Ministarstvu za državnu upravu i lokalnu samoupravu, Ministarstvu finansija i Službi za upravljanje kadrovima.

Izmene i dopune pravilnika

Član 33.

Na pripremu i donošenje izmena i dopuna pravilnika primenjuju se odredbe ove uredbe koje uređuju način pripreme i donošenja pravilnika.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

1. PRELAZNE ODREDBE

Rok za donošenje i stupanje na snagu novih pravilnika

Član 34.

Organi su dužni da donesu nove pravilnike o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta do 1. aprila 2006. godine, s tim što oni stupaju na snagu 2. jula 2006. godine.

Radni odnos u kabinetu ministra

Član 35.

Radni odnos u kabinetu ministra počće da se zasniva na određeno vreme po prestanku mandata ministra kome traje mandat na dan stupanja na snagu ove uredbe.

Privremena ovlašćenja Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu

Član 36.

Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu vrši do 1. jula 2006. godine ovlašćenja koja, prema odredbama ove uredbe, ima Služba za upravljanje kadrovima.

132

2. ZAVRŠNE ODREDBE

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 37.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o načelima za unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta u ministarstvima, posebnim organizacijama i službama Vlade ("Službeni glasnik RS", broj 95/05).

Stupanje na snagu ove uredbe

Član 38.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu člana 39. st. 1. i 3. Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik RS", broj 79/05), vlada donosi

UREDBU O UPRAVNIM OKRUZIMA

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE ", BR. 15/2006

I. SADRŽINA UREDBE

Član 1.

- (1) Ovom uredbom obrazuju se upravni okruzi i određuju njihovi nazivi, područja i sedišta.
- (2) Ovom uredbom uređuju se i uslovi pod kojima ministarstva, posebne organizacije i organi uprave u sastavu ministarstva (u daljem tekstu: organi državne uprave) mogu da obrazuju područne jedinice za dva upravna okruga ili više njih, za opštinu ili više njih, odnosno za grad ili za autonomnu pokrajinu.

II. UPRAVNI OKRUG. NAZIVI, SEDIŠTA I PODRUČJA UPRAVNIH OKRUGA

1. UPRAVNI OKRUG

Pojam upravnog okruga

Član 2.

Upravni okrug je područni centar državne uprave koji obuhvata okružne područne jedinice svih organa državne uprave koje su obrazovane za njegovo područje.

Koji su poslovi državne uprave dopušteni u upravnom okrugu

Član 3.

Organu državne uprave dopušteno je da u upravnom okrugu rešava u upravnim stvarima u prvom stepenu, da rešava o žalbi kad su u pr-

vom stepenu rešavali imaooci javnih ovlašćenja, da vrši nadzor nad radom imalaca javnih ovlašćenja i da vrši inspekcijski nadzor.

Odnos organa državne uprave prema poslovima u upravnom okrugu

Član 4.

- (1) Organ državne uprave samostalno odlučuje o tome da li će u upravnom okrugu vršiti neki posao državne uprave iz svoga delokruga.
- (2) O tome organ državne uprave odlučuje prilikom donošenja pravilnika o unutrašnjem uređenju i sistematizaciji radnih mesta (u daljem tekstu: pravilnik).

Okružna područna jedinica organa državne uprave

Član 5.

- (1) Ako organ državne uprave odluči da u upravnom okrugu vrši makar jedan posao državne uprave, dužan je da pravilnikom obrazuje svoju okružnu područnu jedinicu.
- (2) Pravilnikom se određuju i poslovi državne uprave koje organ državne uprave vrši u okružnoj područnoj jedinici.
- (3) Sedište okružne područne jedinice je u sedištu upravnog okruga.

Uže jedinice unutar okružne područne jedinice

Član 6.

- (1) Organ državne uprave može pravilnikom da obrazuje užu unutrašnju jedinicu ili više njih unutar okružne područne jedinice.
- (2) Sedište uže unutrašnje jedinice koja je u sastavu okružne područne jedinice može biti van sedišta upravnog okruga ako organ državne uprave na taj način postaje dostupniji subjektima koji pred njim ostvaruju prava, obaveze ili pravne interese ili koje on nadzire (u daljem tekstu: pravni subjekti).

2. NAČELNIK UPRAVNOG OKRUGA

Ovlašćenja načelnika upravnog okruga

Član 7.

- (1) Upravni okrug ima načelnika upravnog okruga.
- (2) Načelnik upravnog okruga:
 - 1) usklađuje rad okružnih područnih jedinica organa državne uprave;
 - 2) prati primenu direktiva i instrukcija koje su izdate okružnim područnim jedinicama organa državne uprave;
 - 3) prati ostvarivanje planova rada okružnih područnih jedinica organa državne uprave i stara se o uslovima za njihov rad;
 - 4) prati rad zaposlenih u okružnim područnim jedinicama organa dr-

- žavne uprave i predlaže rukovodiocu državnog organa pokretanje disciplinskog postupka protiv njih;
- 5) surađuje sa područnim jedinicama organa državne uprave koje vrše poslove državne uprave na području upravnog okruga a obrazovane su za područje šire ili uže od područja upravnog okruga;
- 6) surađuje sa opštinama i gradovima radi poboljšanja rada okružnih područnih jedinica organa državne uprave i područnih jedinica organa državne uprave koje vrše poslove državne uprave na području upravnog okruga a obrazovane su za područje šire ili uže od područja upravnog okruga.
- (3) Organ državne uprave dostavlja načelniku upravnog okruga direktive i instrukcije koje su izdate okružnim područnim jedinicama organa državne uprave i izvod iz plana rada organa državne uprave koji se odnosi na plan rada okružne područne jedinice.

Odgovornost načelnika upravnog okruga

Član 8.

- (1) Načelnik upravnog okruga za svoj rad odgovara ministru za državnu upravu i lokalnu samoupravu i Vladi.
- (2) Načelnika upravnog okruga postavlja Vlada na pet godina, na predlog ministra za državnu upravu i lokalnu samoupravu, prema Zakonu o državnim službenicima.

Stručna služba upravnog okruga

Član 9.

- (1) U upravnom okrugu postoji stručna služba upravnog okruga.
- (2) Stručna služba upravnog okruga zadužena je za stručnu i tehničku potporu načelniku upravnog okruga i za poslove zajedničke svim okružnim područnim jedinicama organa državne uprave.
- (3) Sedište stručne službe upravnog okruga je u sedištu upravnog okruga.
- (4) Na stručnu službu upravnog okruga primenjuju se propisi o državnoj upravi.

Rukovođenje stručnom službom upravnog okruga

Član 10.

- (1) Stručnom službom upravnog okruga rukovodi načelnik upravnog okruga.
- (2) Načelnik upravnog okruga odlučuje o pravima i dužnostima zaposlenih u stručnoj službi upravnog okruga.

Ovlašćenja Ministarstva za državnu upravu i lokalnu samoupravu

Član 11.

- (1) Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu nadzire svrsishodnost rada stručne službe upravnog okruga, prati osposobljenost zaposlenih u njoj i izdaje joj instrukcije.
- (2) Instrukcijama se usmerava organizacija rada stručne službe upravnog okruga i način rada zaposlenih u njoj.

3. NAZIVI, SEDIŠTA I PODRUČJA UPRAVNIH OKRUGA

Član 12.

Obrazuju se upravni okruzi sa sledećim nazivima, sedištima i područjima:

- 1) Severnobački upravni okrug, za teritoriju opština Bačka Topola, Mali Idoš i Subotica, sa sedištem u Subotici;
- 2) Srednjobanatski upravni okrug, za teritoriju opština Žitište, Zrenjanin, Nova Crnja, Novi Bečej i Sečanj, sa sedištem u Zrenjaninu;
- 3) Severnobanatski upravni okrug, za teritoriju opština Ada, Kanjiža, Kikinda, Novi Kneževac, Senta i Čoka, sa sedištem u Kikindi;
- 4) Južnobanatski upravni okrug, za teritoriju opština Alibunar, Bela Crkva, Vršac, Kovačica, Kovin, Opovo, Pančevo i Plandište, sa sedištem u Pančevu;
- 5) Zapadnobački upravni okrug, za teritoriju opština Apatin, Kula, Odžaci i Sombor, sa sedištem u Somboru;
- 6) Južnobački upravni okrug, za teritoriju opština Bač, Bačka Palanka, Bački Petrovac, Beočin, Bečej, Vrbas, Žabalj, Srbobran, Sremski Karlovci, Temerin, Titel i za grad Novi Sad, sa sedištem u Novom Sadu;
- 7) Sremski upravni okrug, za teritoriju opština Indija, Irig, Pećinci, Ruma, Sremska Mitrovica, Stara Pazova i Šid, sa sedištem u Sremskoj Mitrovici;
- 8) Mačvanski upravni okrug, za teritoriju opština Bogatić, Vladimirci, Koceljeva, Krupanj, Loznica, Ljubovija, Mali Zvornik i Šabac, sa sedištem u Šapcu;
- 9) Kolubarski upravni okrug, za teritoriju opština Valjevo, Lajkovac, Ljig, Mionica, Osečina i Ub, sa sedištem u Valjevu;
- 10) Podunavski upravni okrug, za teritoriju opština Velika Plana, Smederevo i Smederevska Palanka, sa sedištem u Smederevu;
- 11) Braničevski upravni okrug, za teritoriju opština Veliko Gradište, Golubac, Žabari, Žagubica, Kučevo, Malo Crniće, Petrovac i Požarevac, sa sedištem u Požarevcu;
- 12) Šumadijski upravni okrug, za teritoriju opština Arandelovac, Batočina, Knić, Lapovo, Rača i Topola i za grad Kragujevac, sa sedištem u Kragujevcu;
- 13) Pomoravski upravni okrug, za teritoriju opština Despotovac, Jagodina, Paraćin, Rekovac, Svilajnac i Čuprija, sa sedištem u Jagodini;
- 14) Borski upravni okrug, za teritoriju opština Bor, Kladovo, Majdanpek i Negotin, sa sedištem u Boru;
- 15) Zaječarski upravni okrug, za teritoriju opština Boljevac, Zaječar, Knjaževac i Sokobanja, sa sedištem u Zaječaru;
- 16) Zlatiborski upravni okrug, za teritoriju opština Arilje, Bajina Bašta, Kosjerić, Nova Varoš, Požega, Priboj, Prijepolje, Sjenica, Užice i Čajetina, sa sedištem u Užicu;
- 17) Moravički upravni okrug, za teritoriju opština Gornji Milanovac, Ivanjica, Lučani i Čačak, sa sedištem u Čačku;

- 18) Raški upravni okrug, za teritoriju opština Vrnjačka Banja, Kraljevo, Novi Pazar, Raška i Tutin, sa sedištem u Kraljevu;
- 19) Rasinski upravni okrug, za teritoriju opština Aleksandrovac, Brus, Varvarin, Kruševac, Trstenik i Ćićevac, sa sedištem u Kruševcu;
- 20) Nišavski upravni okrug, za teritoriju opština Aleksinac, Gadžin Han, Doljevac, Merošina, Ražanj i Svrljig i za grad Niš, sa sedištem u Nišu;
- 21) Toplički upravni okrug, za teritoriju opština Blace, Žitorađa, Kuršumlija i Prokuplje, sa sedištem u Prokuplju;
- 22) Pirotski upravni okrug, za teritoriju opština Babušnica, Bela Palanka, Dimitrovgrad i Pirot, sa sedištem u Pirotu;
- 23) Jablanički upravni okrug, za teritoriju opština Bojnik, Vlasotince, Lebane, Leskovac, Medveđa i Crna Trava, sa sedištem u Leskovcu;
- 24) Pčinjski upravni okrug, za teritoriju opština Bosilegrad, Bujanovac, Vladičin Han, Vranje, Preševo, Surdulica i Trgovište, sa sedištem u Vranju;
- 25) Kosovski upravni okrug, za teritoriju opština Glogovac, Kačanik, Kosovo Polje, Lipljan, Obilić, Podujevo, Uroševac, Štimlje i Štrpce i za grad Prištinu, sa sedištem u Prištini;
- 26) Pečki upravni okrug, za teritoriju opština Dečani, Đakovica, Istok, Klina i Peć, sa sedištem u Peći;
- 27) Prizrenski upravni okrug, za teritoriju opština Gora, Orahovac, Prizren i Suva Reka, sa sedištem u Prizrenu;
- 28) Kosovsko-mitrovački upravni okrug, za teritoriju opština Vučitrn, Zvečan, Zubin Potok, Kosovska Mitrovica, Leposavić i Srbica, sa sedištem u Kosovskoj Mitrovici;
- 29) Kosovsko-pomoravski upravni okrug, za teritoriju opština Vitina, Gnjilane, Kosovska Kamenica i Novo Brdo, sa sedištem u Gnjilanu.

III. PODRUČNE JEDINICE ORGANA DRŽAVNE UPRAVE S PODRUČJEM ŠIRIM ILI UŽIM OD PODRUČJA UPRAVNOG OKRUGA

1. KOJI SU POSLOVI DRŽAVNE UPRAVE DOPUŠTENI U PODRUČNIM JEDINICAMA S PODRUČJEM ŠIRIM ILI UŽIM OD PODRUČJA UPRAVNOG OKRUGA

Član 13.

Organu državne uprave dopušteno je da u područnim jedinicama s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga vrši poslove koji se vrše u upravnom okrugu i druge poslove državne uprave iz svog delokruga, samo ako se time obezbeđuju i njegova delotvornost i njegova dostupnost pravnim subjektima.

2. ODLUČIVANJE O OBRAZOVANJU PODRUČNE JEDINICE S PODRUČJEM ŠIRIM ILI UŽIM OD PODRUČJA UPRAVNOG OKRUGA

Član 14.

- (1) Organ državne uprave samostalno odlučuje o tome da li će obrazovati područnu jedinicu s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga.
- (2) Područna jedinica s područjem širim ili užim od područja upravnog okruga obrazuje se pravilnikom, kojim se određuju i poslovi državne uprave koji se u njoj vrše.

3. PODRUČNE JEDINICE ZA PODRUČJE DVA UPRAVNA OKRUGA ILI VIŠE NJIH

Član 15.

- (1) Organ državne uprave može da obrazuje područnu jedinicu za područje dva upravna okruga ili više njih ako to opravdavaju obim, učestalost i teritorijalna zastupljenost poslova državne uprave i saradnja s drugim organima.
- (2) Sedište područne jedinice za područje dva upravna okruga ili više njih može da bude u sedištu upravnog okruga koji je približno jednako udaljen svim pravnim subjektima ili u sedištu upravnog okruga u kojem ima najviše pravnih subjekata.
- (3) Poslove koje vrši za okružne područne jedinice stručna služba upravnog okruga vrši i za zaposlene u područnoj jedinici koja je obrazovana za područje dva upravna okruga ili više njih koji rade u njenom upravnom okrugu.

4. PODRUČNE JEDINICE ZA OPŠTINU ILI VIŠE NJIH, ODNOSNO ZA GRAD

Član 16.

- (1) Organ državne uprave može da obrazuje područnu jedinicu za opštinu ili više njih, odnosno za grad ako su poslovi državne uprave takvog obima i učestalosti (poreski, geodetski i dr.) ili takve prirode (carinski poslovi, poslovi lučke kapetanije i dr.) da bi se racionalnije, delotvornije i blagovremenije vršili ako bi se obrazovala takva područna jedinica.
- (2) Pod istim uslovima unutar područne jedinice koja je obrazovana za opštinu ili više njih, odnosno za grad mogu da se obrazuju uže unutrašnje jedinice (ekspoziture, ispostave i dr.) čije sedište ne mora biti u sedištu područne jedinice u čijem su sastavu.

5. PODRUČNE JEDINICE KOJE OBJEDINJAVAJU RAD PODRUČNIH JEDINICA ZA OPŠTINU ILI VIŠE NJIH, ODNOSNO ZA GRAD

Član 17.

- (1) Organ državne uprave može da obrazuje šire područne jedinice koje objedinjavaju rad područnih jedinica koje su obrazovane za opštinu ili više njih, odnosno za grad (centri i dr.).
- (2) Šire područne jedinice se obrazuju ako to opravdava broj područnih jedinica obrazovanih za opštine, odnosno za grad koje ulaze u njihov sastav, broj pravnih subjekata i priroda poslova državne uprave.

6. PODRUČNE JEDINICE ZA AUTONOMNU POKRAJINU

Član 18.

Organ državne uprave može da obrazuje područnu jedinicu za autonomnu pokrajinu ako je priroda poslova državne uprave u celini ili većim delom neposredno povezana s posebnostima koje proizlaze iz položaja autonomne pokrajine.

IV. POLOŽAJ PODRUČNIH JEDINICA PREMA OSNOVNIM UNUTRAŠNJIM JEDINICAMA U SEDIŠTU ORGANA DRŽAVNE UPRAVE

Član 19.

Okružne i ostale područne jedinice organa državne uprave u sastavu su osnovnih unutrašnjih jedinica u sedištu organa državne uprave iz čijeg delokruga vrše poslove, direktno ili indirektno, preko jedne ili više širih područnih jedinica.

V. NADZOR MINISTARSTVA ZA DRŽAVNU UPRAVU I LOKALNU SAMOUPRAVU

Član 20.

- (1) O tome da li su ispunjeni uslovi koji su ovom uredbom određeni za obrazovanje područnih jedinica organa državne uprave i da li se u okružnoj područnoj jedinici vrše poslovi državne uprave koji su dopu-

šteni ovom uredbom, stara se Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu tako što daje mišljenje na pravilnike ministarstava i posebnih organizacija.

- (2) Ministarstvo za državnu upravu i lokalnu samoupravu dužno je da u svom mišljenju predloži Vladi da ne dâ saglasnost na pravilnik ako se u njemu predviđa obrazovanje područne jedinice mimo uslova određenih ovom uredbom ili ako se predviđa da se u okružnoj područnoj jedinici vrši posao državne uprave koji, po ovoj uredbi, nije dopušten.

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Položaj načelnika upravnog okruga dok ne budu postavljeni kao državni službenici

Član 21.

- (1) Dok načelnici upravnih okruga ne počnu da se postavljaju kao državni službenici načelnici upravnih okruga nastavljaju da rade prema propisima koji su važili na dan kada su postavljeni, uključujući i pravila za slučaj prestanka dužnosti.
- (2) Ako načelniku upravnog okruga koji nije postavljen na položaj kao državni službenik prestane dužnost, novi načelnik upravnog okruga biće postavljen prema propisima koji su važili na dan kada je postavljen onaj kome je dužnost prestala.

Prestanak važenja ranijeg propisa

Član 22.

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o načinu vršenja poslova ministarstava i posebnih organizacija van njihovog sedišta ("Službeni glasnik Republike Srbije", br. 3/92, 36/92, 52/92, 60/93 i 5/95).

Stupanje na snagu ove uredbe

Član 23.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Na osnovu člana 42. stav 4. Zakona o državnoj upravi ("Službeni glasnik Republike Srbije", broj 79/05), vlada donosi

UREDBU O NAČINU RADA SAVETA UPRAVNOG OKRUGA

"SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE", BR. 15/2006

Sadržina uredbe

Član 1.

Ovom uredbom uređuje se način rada Saveta upravnog okruga (u daljem tekstu: Savet).

Delokrug Saveta

Član 2.

Savet usklađuje odnose okružnih područnih jedinica ministarstava, posebnih organizacija i organa uprave u sastavu ministarstva (u daljem tekstu: organi državne uprave) i opština i gradova s područja upravnog okruga i predlaže kako da se poboljša rad upravnog okruga, okružnih područnih jedinica i područnih jedinica organa državne uprave koje vrše poslove organa državne uprave na području upravnog okruga a obrazovane su za područje šire ili uže od područja upravnog okruga.

Sastav Saveta. Način rada Saveta

Član 3.

- (1) Savet čine načelnik upravnog okruga, predsednici opština i gradonačelnici gradova s područja upravnog okruga.
- (2) O pitanjima iz svog delokruga Savet odlučuje na svojim sednicama.

Sednice Saveta

Član 4.

- (1) Sednicu Saveta saziva i predsedava joj načelnik upravnog okruga.
- (2) Sednice Saveta održavaju se najmanje jednom u dva meseca.
- (3) Načelnik okruga je dužan da sazove sednicu Saveta ako to zatraže najmanje dve trećine članova Saveta.
- (4) Sednice Saveta se, po pravilu, održavaju u sedištu okruga.

Učešće u radu sednice Saveta

Član 5.

Zavisno od dnevnog reda, na sednici Saveta mogu, bez prava glasa, da učestvuju predstavnici okružnih područnih jedinica organa državne uprave s područja upravnog okruga, predstavnici područnih jedinica organa državne uprave koje su obrazovane za područje šire ili uže od područja upravnog okruga, predstavnici organa i službi opština, odnosno gradova s područja upravnog okruga i stručnjaci za određene oblasti.

Odlučivanje Saveta

Član 6.

- (1) Savet odlučuje većinom glasova svih članova.
- (2) Savet odlučuje tako što donosi zaključke.

Upućivanje zaključaka Saveta

Član 7.

Načelnik upravnog okruga dužan je da zaključak koji sadrži predloge Saveta uputi, najkasnije u roku od deset dana, ministru za državnu upravu i lokalnu samoupravu, rukovodiocima organa državne uprave koji na području upravnog okruga imaju okružne područne jedinice i rukovodiocima organa državne uprave koji vrše svoje poslove na području upravnog okruga preko područnih jedinica koje su obrazovane za područje šire ili uže od područja upravnog okruga.

Izveštavanje o radu Saveta

Član 8.

Načelnik upravnog okruga najmanje jednom godišnje podnosi ministru za državnu upravu i lokalnu samoupravu izveštaj o radu Saveta.

Sekretar Saveta

Član 9.

- (1) Savet ima sekretara.
- (2) Sekretara određuje Savet iz reda državnih službenika u stručnoj službi upravnog okruga.

Stručna i administrativno-tehnička podrška Savetu

Član 10.

Stručnu i administrativno-tehničku podršku Savetu pruža stručna služba upravnog okruga.

Poslovnik Saveta

Član 11.

Savet donosi poslovnik o svom radu.

Stupanje na snagu ove uredbe

Član 12.

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

ZAKON O JAVNIM AGENCIJAMA

“SLUŽBENI GLASNIK REPUBLIKE SRBIJE”, BR. 18/2005 I 81/2005

I. OSNOVNE ODREDBE

Pojam javne agencije

Član 1.

- (1) Javna agencija je organizacija koja se osniva za razvojne, stručne ili regulatorne poslove od opšteg interesa.
- (2) Posebnim zakonom mogu se, shodno svrsi javne agencije, pojedina pitanja položaja javne agencije urediti drukčije nego ovim zakonom.

Uslovi za osnivanje javne agencije

Član 2.

- (1) Javna agencija osniva se ako razvojni, stručni i regulatorni poslovi ne zahtevaju stalan i neposredan politički nadzor i ako javna agencija može bolje i delotvornije da ih vrši nego organ državne uprave, naročito ako se u celini ili pretežno mogu finansirati od cene koju plaćaju korisnici usluga.
- (2) Osnivač mora posebnim zakonom biti ovlašćen na osnivanje javne agencije.

Poveravanje javnih ovlašćenja javnoj agenciji

Član 3.

Javnoj agenciji mogu se posebnim zakonom, kao javno ovlašćenje, poveriti sledeći poslovi državne uprave:

- 1) donošenje propisa za izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine i Vlade;
- 2) rešavanje u prvom stepenu u upravnim stvarima;
- 3) izdavanje javnih isprava i vođenje evidencija.

Samostalnost javne agencije

Član 4.

- (1) Javna agencija je samostalna u svom radu.
- (2) Vlada ne može usmeravati rad javne agencije, niti ga usklađivati sa radom organa državne uprave.

Pravni subjektivitet javne agencije

Član 5.

- (1) Javna agencija ima svojstvo pravnog lica, koje stiče upisom u sudski registar.
- (2) Za ostvarivanje svrhe javne agencije na određenoj teritoriji mogu se obrazovati područne unutrašnje jedinice u javnoj agenciji.

Finansiranje javne agencije

Član 6.

Javna agencija se finansira iz cene koju plaćaju korisnici usluga, poklona (donacija), priloga pokrovitelja (sponzorstava), budžeta Republike Srbije i drugih priloga i prihoda koje ostvari prema zakonu.

Propisi koji se primenjuju na rad javne agencije

Član 7.

- (1) U pogledu zakonitosti, stručnosti, političke neutralnosti, nepristrasnosti, upotrebe službenog jezika i pisma, stručne spreme i osposobljenosti zaposlenih koji rade na poverenim poslovima državne uprave i u pogledu kancelarijskog poslovanja, na rad javne agencije primenjuju se propisi vezani za državnu upravu.
- (2) Na prava, obaveze, odgovornosti i zarade direktora i zaposlenih u javnoj agenciji primenjuju se opšti propisi o radu, ako ovim ili posebnim zakonom nije što drugo određeno.
- (3) Aktom o osnivanju javne agencije mogu se odrediti poslovi koje zaposleni u javnoj agenciji, radi sprečavanja sukoba privatnog i javnog interesa, ne mogu vršiti u svoje ime i za svoj račun ili u ime i za račun nekog drugog pravnog ili fizičkog lica.

II. OSNIVANJE JAVNE AGENCIJE OD REPUBLIKE SRBIJE

Vršenje osnivačkih prava

Član 8.

- (1) Prava osnivača u ime Republike Srbije vrši Vlada ako posebnim zakonom nije što drugo određeno.
- (2) Odluke Vladi predlaže ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.

- (3) Ako su poslovi javne agencije u delokrugu više ministarstava, ona odluke Vladi predlažu sporazumno, ako ovim ili posebnim zakonom nije što drugo određeno.
- (4) Prava osnivača nisu prenosiva.

Akt o osnivanju javne agencije

Član 9.

- (1) Akt o osnivanju javne agencije donosi osnivač i njime uređuje:
 - 1) naziv, sedište i svrhu javne agencije;
 - 2) poslove i delatnosti javne agencije;
 - 3) prava, obaveze i odgovornosti javne agencije za obaveze u pravnom prometu;
 - 4) delokrug i sastav organa javne agencije i njihov međusobni odnos;
 - 5) prava i obaveze osnivača prema javnoj agenciji i javne agencije prema osnivaču;
 - 6) sredstva koja osnivač obezbeđuje za osnivanje i početak rada javne agencije;
 - 7) izvore, načine i uslove sticanja sredstava za rad javne agencije;
 - 8) druga pitanja značajna za osnivanje i rad javne agencije i pitanja za koja je ovim ili posebnim zakonom propisano da se uređuju aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Akt o osnivanju javne agencije objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Sredstva za početak rada javne agencije

Član 10.

- (1) Poslovni prostor, opremu i druga sredstva za početak rada javne agencije obezbeđuje osnivač, iz imovine kojom raspolaže ili iz budžeta Republike Srbije, prema aktu o osnivanju javne agencije.
- (2) Poslovni prostor i oprema koje obezbedi osnivač svojina su Republike Srbije, a javna agencija stiče na njima pravo korišćenja.
- (3) Za početak rada javne agencije mogu da se koriste pokloni i prilozi koje domaće ili strano pravno i fizičko lice daje radi osnivanja javne agencije.

Upis osnivanja javne agencije u sudski registar

Član 11.

- (1) Posle donošenja akta o osnivanju javne agencije osnivač imenuje privremenog direktora javne agencije, koji pod nadzorom osnivača priprema početak rada javne agencije.
- (2) Osnivanje javne agencije upisuje se u sudski registar.
- (3) Uz prijavu za upis u sudski registar privremeni direktor javne agencije dostavlja akte o osnivanju javne agencije i o svom imenovanju.

Imenovanje prvih organa javne agencije

Član 12.

Posle upisa javne agencije u sudski registar osnivač imenuje upravni odbor javne agencije a posle sprovedenog javnog konkursa i direktora javne agencije.

III. ORGANI JAVNE AGENCIJE

1. VRSTE ORGANA I SUKOB INTERESA

Vrste organa

Član 13.

- (1) Organi javne agencije jesu upravni odbor i direktor.
- (2) Posebnim zakonom može se odrediti da javna agencija ima još neke organe, sasvim druge organe ili da upravni odbor i direktor imaju drukčiji delokrug od delokruga određenog ovim zakonom.

Sukob interesa

Član 14.

- (1) Članovi upravnog odbora i direktor jesu funkcioneri u smislu zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.
- (2) Zabrane i obaveze kojima podležu članovi upravnog odbora i direktor mogu se posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije proširiti mi-mo zakona kojim se uređuje sukob interesa pri vršenju javnih funkcija.

2. UPRAVNI ODBOR

Delokrug upravnog odbora

Član 15.

- (1) Upravni odbor usvaja godišnji program rada, finansijski plan javne agencije i izveštaje koje javna agencija podnosi osnivaču, donosi propise i druge opšte akte javne agencije izuzev pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji, usmerava rad direktora i izdaje mu uputstva za rad, nadzire poslovanje javne agencije i vrši druge poslove određene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Upravni odbor ili lice koje on ovlasti uvek može da pregleda poslovne knjige i drugu dokumentaciju javne agencije.

Uslovi za imenovanje u upravni odbor.

Nadležnost za imenovanje. Broj članova upravnog odbora

Član 16.

- (1) U upravni odbor može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za prijem u radni odnos u državni organ, koje je stručnjak u jednoj ili više oblasti iz delokruga javne agencije, koje ima visoku stručnu spremu, koje nije zaposleno u javnoj agenciji, koje imenovanjem ne bi izazvalo sukob javnog i privatnog interesa i koje ispunjava druge uslove određene posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Sve članove upravnog odbora imenuje osnivač, izuzev kad deo članova imenuju korisnici sami.

- (3) Broj članova upravnog odbora ne može biti manji od tri ni veći od sedam i određuje se aktom o osnivanju javne agencije.

Položaj članova upravnog odbora

Član 17.

- (1) Član upravnog odbora imenuje se na pet godina i može ponovo biti imenovan.
- (2) Posebnim zakonom može se odrediti drukčije trajanje mandata članova upravnog odbora i ograničiti broj imenovanja.
- (3) Članovi upravnog odbora obavezni su da čuvaju poslovnu tajnu javne agencije.
- (4) Članovi upravnog odbora primaju naknadu za rad prema merilima koja se određuju aktom o osnivanju javne agencije.

Imenovanje predstavnika korisnika u upravni odbor

Član 18.

- (1) Predstavnici korisnika mogu biti imenovani u upravni odbor kad je to određeno aktom o osnivanju javne agencije i mogu imati do polovine članova upravnog odbora.
- (2) Predstavnike korisnika imenuje u upravni odbor osnivač na predlog interesnih udruženja ako su korisnici organizovani u interesna udruženja, a inače na osnovu javnog konkursa.
- (3) Korisnici mogu sami da imenuju svoje predstavnike u upravni odbor neposrednim izborima i tajnim glasanjem, kad je to određeno aktom o osnivanju javne agencije.
- (4) Način na koji osnivač prikuplja predloge interesnih udruženja korisnika, postupak javnog konkursa, način na koji korisnici imenuju svoje predstavnike u upravni odbor i merila za imenovanje uređuju se aktom o osnivanju javne agencije.

Ograničenja pri imenovanju predstavnika korisnika u upravni odbor

Član 19.

- (1) Predstavnici postojećih ili mogućih primalaca finansijskih podsticaja ili sredstava koje dodeljuje javna agencija ne mogu biti imenovani u upravni odbor.
- (2) Umesto njih imenuju se predstavnici onih korisnika kojima su namenjene usluge primalaca finansijskih podsticaja ili sredstava, ako aktom o osnivanju javne agencije nije određeno da se imenuju predstavnici neke druge grupe korisnika.
- (3) Osnivač je dužan da u upravnom odboru omogući srazmernu zastupljenost različitih korisnika ili grupa korisnika.

Predsednik upravnog odbora. Donošenje odluka upravnog odbora

Član 20.

- (1) Upravni odbor ima predsednika, koga imenuje osnivač među članovima upravnog odbora koje je imenovao.

- (2) Upravni odbor donosi odluke većinom glasova svih svojih članova.
- (3) Upravni odbor donosi poslovnik o svom radu.

3. DIREKTOR

Delokrug i trajanje dužnosti

Član 21.

- (1) Direktor zastupa i predstavlja javnu agenciju, rukovodi radom i poslovanjem javne agencije, donosi pojedinačne akte javne agencije, odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u javnoj agenciji, priprema i sprovodi odluke upravnog odbora i vrši druge poslove određene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Direktor donosi pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji.
- (3) Direktor se imenuje na pet godina i može ponovo biti imenovan. Posebnim zakonom može se odrediti drukčije trajanje mandata direktora i ograničiti broj imenovanja.

Uslovi za imenovanje direktora

Član 22.

Za direktora može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za imenovanje u upravni odbor, koje ima najmanje pet godina radnog iskustva u jednoj ili više oblasti iz delokruga javne agencije i koje ispunjava druge uslove određene posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.

Obaveze direktora

Član 23.

- (1) Direktor je odgovoran za zakonitost rada javne agencije.
- (2) Direktor je dužan da na zahtev upravnog odbora podnese izveštaj o svome radu.
- (3) Direktor je obavezan da čuva poslovnu tajnu javne agencije.

Imenovanje direktora. Javni konkurs

Član 24.

- (1) Direktora imenuje osnivač posle sprovedenog javnog konkursa.
- (2) Javni konkurs sprovodi upravni odbor.

Oglašavanje javnog konkursa

Član 25.

- (1) Javni konkurs za imenovanje direktora oglašava se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i još jednom dnevnom javnom glasilu koje izlazi u celoj Republici Srbiji.

- (2) Rok za podnošenje prijave na javni konkurs ne može biti kraći od 15 dana od oglašavanja javnog konkursa u “Službenom glasniku Republike Srbije”.

Sadržina oglasa o javnom konkursu

Član 26.

Oglas o javnom konkursu sadrži uslove koje kandidat mora da ispunjava za imenovanje, dokaze koji se prilažu uz prijavu na javni konkurs, rok za podnošenje prijave, organ kome se prijave podnose, lično ime lica koje daje obaveštenja o javnom konkursu, podatke o izbornom postupku, rok u kome se kandidati obaveštavaju o tome kada počinje izborni postupak i druge podatke značajne za postupak imenovanja.

Izborni postupak

Član 27.

- (1) Upravni odbor najpre sastavlja spisak kandidata koji ispunjavaju uslove za imenovanje i potom među njima sprovodi izborni postupak.
- (2) U izbornom postupku se, prema merilima određenim aktom o osnivanju javne agencije, utvrđuje stručna osposobljenost svakog kandidata.
- (3) Posle sprovedenog izbornog postupka upravni odbor sastavlja listu kandidata koji su u izbornom postupku postigli zahtevani rezultat i podnosi je osnivaču.

Imenovanje direktora

Član 28.

- (1) Osnivač imenuje direktora sa liste kandidata koju mu je podneo upravni odbor.
- (2) Rešenje o imenovanju direktora osnivač dostavlja svim kandidatima koji su se prijavili na javni konkurs.
- (3) Kandidat koji je učestvovao u izbornom postupku ima pravo na uvid u dokaze koje je imenovani kandidat priložio uz prijavu na javni konkurs i u dokumentaciju izbornog postupka, pod nadzorom službenog lica.
- (4) Ako nijedan kandidat nije postigao zahtevani rezultat javni konkurs se ponavlja, a kandidati obaveštavaju da javni konkurs nije uspeo.

Prava kandidata koji nije imenovan

Član 29.

- (1) Kandidat koji nije imenovan ne može žalbom pobijati rešenje o imenovanju.
- (2) On može voditi upravni spor protiv rešenja o imenovanju ako smatra da ispunjava uslove za imenovanje a nije učestvovao u izbornom postupku, da je imenovan kandidat koji ne ispunjava uslove za imenovanje, da su se u izbornom postupku desile takve nepravilnosti koje bi mogle uticati na objektivnost njegovog ishoda ili da postoje neki drugi zakonom određeni razlozi za vođenje upravnog spora.
- (3) Ako sud poništi rešenje o imenovanju, osnivač razrešava direktora najkasnije u roku od 30 dana od prijema pravnosnažne sudske odluke.

4. PRESTANAK DUŽNOSTI ČLANA UPRAVNOG ODBORA I DIREKTORA PRE VREMENA NA KOJE SU IMENOVANI

Svi razlozi

Član 30.

- (1) Članu upravnog odbora i direktoru prestaje dužnost pre isteka vremena na koje je imenovan podnošenjem ostavke ili razrešenjem.
- (2) Ostavka se podnosi osnivaču i proizvodi dejstvo kad je osnivač primi.
- (3) Po prijemu ostavke osnivač donosi rešenje kojim utvrđuje prestanak dužnosti člana upravnog odbora ili direktora.

Razlozi za razrešenje. Nadležnost za odlučivanje o razrešenju

Član 31.

- (1) Član upravnog odbora ili direktor razrešava se ako više ne ispunjava uslove za imenovanje, ako ne ispunjava obaveze predviđene ovim ili posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije ili ako bude osuđen za krivično delo na kaznu zatvora od najmanje šest meseci ili za kažnjivo delo koje ga čini nedostojnim dužnosti člana upravnog odbora odnosno direktora.
- (2) Direktor se razrešava i ako nesavesnim ili nepravilnim radom prouzrokuje veću štetu javnoj agenciji ili tako zanemaruje ili nesavesno izvršava svoje obaveze da su nastale ili mogu nastati veće smetnje u radu javne agencije.
- (3) O tome da li postoje razlozi za razrešenje člana upravnog odbora i direktora odlučuje osnivač.

Postupak u kome se utvrđuje postojanje razloga za razrešenje

Član 32.

- (1) Postupak u kome se utvrđuje postojanje razloga za razrešenje člana upravnog odbora odnosno direktora pokreće i vodi, po službenoj dužnosti ili na zahtev osnivača, ministarstvo u čijem delokrugu je pretežni deo poslova javne agencije.
- (2) Ministarstvo je dužno da na zahtev upravnog odbora pokrene i vodi postupak za razrešenje direktora.
- (3) Pošto članu upravnog odbora odnosno direktoru pruži priliku da se izjasni o postojanju razloga za razrešenje i utvrdi potrebne činjenice, ministarstvo dostavlja osnivaču sve spise i predlaže mu donošenje odgovarajućeg rešenja.
- (4) Protiv rešenja o razrešenju žalba nije dopuštena, ali se može voditi upravni spor.

Vršilac dužnosti direktora

Član 33.

- (1) Ako direktoru dužnost prestane pre vremena na koje je imenovan, osnivač bez javnog konkursa imenuje vršioca dužnosti direktora na predlog upravnog odbora, najduže na šest meseci.

- (2) Vršilac dužnosti direktora mora da ispunjava uslove za imenovanje direktora.

Udaljenje direktora sa dužnosti

Član 34.

- (1) Osnivač može udaljiti sa dužnosti direktora protiv koga je pokrenut postupak za razrešenje, do donošenja rešenja o razrešenju.
- (2) Osnivač udaljava direktora sa dužnosti po sopstvenoj inicijativi ili na predlog ministarstva koje vodi postupak u kome se utvrđuje postoja-
nje razloga za razrešenje direktora.
- (3) Ovlašćenja direktora koji je udaljen sa dužnosti preuzima predsednik
upravnog odbora.

IV. POSLOVI JAVNE AGENCIJE

Svi poslovi javne agencije

Član 35.

- (1) Javna agencija može istovremeno da vrši i razvojne i stručne i regula-
torne poslove određene aktom o osnivanju javne agencije saglasno
posebном zakonu.
- (2) Pored toga, javna agencija može da vrši i druge poslove povezane sa
svrhom svog osnivanja, prema aktu o osnivanju javne agencije.
- (3) Javnoj agenciji mogu posebnim zakonom biti povereni svi poslovi dr-
žavne uprave koji se prema ovom zakonu uopšte mogu poveriti jav-
nim agencijama.

Razvojni i stručni poslovi

Član 36.

- (1) Javna agencija vrši razvojne i stručne poslove saglasno svrsi svog
osnivanja.
- (2) Razvojni poslovi sastoje se od podsticanja i usmeravanja razvoja u
oblastima iz delokruga javne agencije, dodeljivanja i raspoređivanja
finansijskih podsticaja i drugih razvojnih sredstava, preduzimanja
mera na koje je javna agencija ovlašćena posebnim zakonom i od dru-
gih poslova određenih aktom o osnivanju javne agencije saglasno po-
sebном zakonu.

Regulatorni poslovi

Član 37.

- (1) Regulatorni poslovi javne agencije sastoje se u donošenju propisa za
izvršavanje zakona i drugih opštih akata Narodne skupštine i Vlade.
- (2) Propisi javne agencije moraju po prirodi i nazivu da odgovaraju propi-
sima koje donose organi državne uprave.

- (3) Propise donosi upravni odbor javne agencije i objavljuje ih u “Službenom glasniku Republike Srbije”.

Rešavanje u upravnom postupku

Član 38.

- (1) Rešenja u upravnom postupku donosi direktor javne agencije ili lice koje on ovlasti.
- (2) Kao prvostepeno rešenje javne agencije uzima se i rešenje njene područne unutrašnje jedinice.
- (3) O žalbi na rešenje javne agencije rešava ministarstvo u čijem su delokrugu poslovi javne agencije.

Nadzor

Član 39.

- (1) Javna agencija nadzire namensko i svrsishodno korišćenje dodeljenih finansijskih sredstava i podsticaja i stručnost i svrsishodnost rada drugih lica određenih posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javne agencije.
- (2) Javna agencija dužna je da sastavi izveštaj o nadzoru i zasnuje ga na potrebnoj dokumentaciji i izjašnjenju stranaka.
- (3) Izveštaj o nadzoru javna agencija dostavlja ministarstvu u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.

Određivanje tarife

Član 40.

- (1) Javna agencija koja korisnicima naplaćuje usluge izdaje tarifu, kojom tako određuje cenu usluge da se njome pokriju troškovi usluge.
- (2) Predlog tarife sačinjava upravni odbor javne agencije i objavljuje ga u najmanje jednom dnevnom javnom glasilu koje izlazi u celoj Republici Srbiji, uz poziv mogućim korisnicima da u roku koji ne može biti kraći od osam ni duži od 30 dana dostave primedbe i predloge.
- (3) O predlogu tarife pribavlja se i mišljenje ministarstva u čijem delokrugu su poslovi javne agencije i ministarstva nadležnog za poslove finansija.
- (4) Uz podnošenje tarife na saglasnost osnivaču, upravni odbor javne agencije je dužan da u obrazloženju navede ciljeve koji se postižu tarifom i razloge zbog kojih nije prihvatio primedbe i predloge mogućih korisnika i ministarstava.
- (5) Pošto osnivač da saglasnost na tarifu, tarifa se objavljuje u “Službenom glasniku Republike Srbije” i stupa na snagu posle objavljivanja.

Akti o radu i poslovanju javne agencije

Član 41.

- (1) Javna agencija donosi opšte akte kojima uređuje pitanja značajna za svoj rad i poslovanje, prema posebnom zakonu ili aktu o osnivanju javne agencije.

- (2) Opšte akte o radu i poslovanju javne agencije donosi upravni odbor javne agencije.
- (3) Opšti akt o pravima, obavezama, odgovornostima i zaradi direktora i zaposlenih u javnoj agenciji donosi se uz saglasnost osnivača.

V. ZAŠTITA OPŠTEG INTERESA U RADU JAVNE AGENCIJE

Prava osnivača

Član 42.

Pored imenovanja i razrešenja članova upravnog odbora i direktora javne agencije, osnivač daje saglasnosti na godišnji program rada, na finansijski plan javne agencije i na druge akte određene ovim ili posebnim zakonom.

Nadzor nad propisima javne agencije

Član 43.

- (1) Javna agencija je dužna da pre objavljivanja propisa pribavi od ministarstva u čijem delokrugu su poslovi javne agencije mišljenje o ustavnosti i zakonitosti propisa, a ministarstvo da njoj dostavi obrazloženi predlog kako da propis usaglasi sa Ustavom, zakonom, propisom ili drugim opštim aktom Narodne skupštine i Vlade.
- (2) Ako javna agencija ne postupi po predlogu ministarstva, ono je dužno da osnivaču predloži donošenje rešenja o obustavi od izvršenja propisa i na njemu zasnovanih pojedinačnih akata i pokretanje postupka za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti propisa.
- (3) Rešenje o obustavi od izvršenja propisa stupa na snagu kad se objavi u "Službenom glasniku Republike Srbije" i prestaje da važi ako osnivač u narednih 15 dana ne pokrene postupak za ocenjivanje ustavnosti i zakonitosti propisa.

Nadzor nad radom i poslovanjem javne agencije

Član 44.

- (1) Nadzor nad radom javne agencije u poverenim poslovima državne uprave vrši ministarstvo u čijem delokrugu su poslovi javne agencije.
- (2) Zakonito i namensko korišćenje sredstava javne agencije i primenu propisa kojima se uređuju javne finansije i finansijsko i računovodstveno poslovanje nadzire ministarstvo nadležno za poslove finansija.
- (3) Primenu propisa o službenoj upotrebi jezika i pisma, kancelarijskom poslovanju, poslovanje sa strankama i korisnicima, kao i efikasnost i ažurnost rešavanja u upravnom postupku, stručnu spremu zaposlenih koji rešavaju u upravnom postupku i ovlašćenja za rešavanje u upravnom postupku nadzire ministarstvo nadležno za poslove uprave.

Godišnji program rada javne agencije. Finansijski plan

Član 45.

- (1) Upravni odbor javne agencije usvaja i do 15. decembra tekuće godine podnosi osnivaču na saglasnost program rada javne agencije za narednu godinu i finansijski plan javne agencije.
- (2) Godišnjim programom rada se, saglasno aktu o osnivanju javne agencije, određuju osnovni ciljevi javne agencije za narednu godinu i načini njihovog postizanja.
- (3) Godišnji program rada sadrži i predlog mera za delotvorniji rad i ekonomičnije korišćenje sredstava javne agencije.
- (4) Posebnim zakonom ili aktom o osnivanju javna agencija može biti obavezana da godišnjim programom rada obuhvati i druga pitanja značajna za njen rad.

Izveštaj o radu javne agencije. Finansijski izveštaj

Član 46.

- (1) Upravni odbor javne agencije usvaja i podnosi osnivaču godišnji izveštaj o radu za proteklu godinu najkasnije do 1. marta tekuće godine.
- (2) Osnivač može, saglasno aktu o osnivanju javne agencije, zahtevati da mu upravni odbor javne agencije podnese periodični izveštaj o radu ili izveštaj o izvršenju nekog posla.
- (3) Upravni odbor javne agencije usvaja i podnosi osnivaču finansijski izveštaj prema pravilima za podnošenje završnih računa javnih preduzeća.

VI. ODNOS JAVNE AGENCIJE SA KORISNICIMA

Javnost rada javne agencije

Član 47.

- (1) Javna agencija je dužna da na primeren način, pre svega u prostorijama u kojima posluje sa korisnicima, obaveštava korisnike o njihovim pravima, obavezama, postupku ostvarivanja prava i obaveza, o svome radu i delokrugu, ministarstvima koja nadziru njen rad i načinu kontakta s njima i o drugim podacima bitnim za javnost njenog rada i odnose sa korisnicima.
- (2) Javna agencija je pri tome dužna da:
 - 1) u prostorijama u kojima posluje sa korisnicima u pismenom obliku istakne lična imena članova upravnog odbora, direktora, zaposlenih koji posluju sa korisnicima, člana upravnog odbora ovlašćenog za prijem i razmatranje predloga i primedaba korisnika i drugih odgovornih lica;
 - 2) omogućiti da se javnost, korisnici i zaposleni u javnoj agenciji upoznaju sa kratkim pregledom godišnjeg programa rada javne agencije;
 - 3) upozna javnost sa svim informacijama koje su propisima određene kao informacije od javnog značaja;

- 4) pruža informacije preko telefona i drugih sredstava komunikacije kojima raspolaže.
- (3) Za javnost rada javne agencije odgovara direktor javne agencije.

Poslovanje sa korisnicima

Član 48.

- (1) Javna agencija mora ostvariti primeren odnos sa strankama i korisnicima.
- (2) Javna agencija je dužna da svoje radno vreme prilagodi potrebama korisnika.
- (3) Najmanje jednom godišnje javna agencija mora omogućiti korisnicima da joj saopšte mišljenje o njenom radu i kvalitetu usluga i predlože načine njihovog poboljšavanja, o čemu sastavlja poseban izveštaj koji unosi u godišnji izveštaj o svom radu.

Primedbe i predlozi korisnika

Član 49.

- (1) Javna agencija dužna je da omogući korisnicima davanje primedaba i predloga vezanih za njen rad, usmeno i pismeno, telefonski ili u elektronskom obliku.
- (2) Primedbe i predloge korisnika prima i razmatra član upravnog odbora javne agencije koga za to na jednu godinu ovlasti upravni odbor javne agencije i koji o svojim zaključcima obaveštava upravni odbor, direktora, lice na koje se primedba odnosi i korisnika.

VII. FINANSIRANJE JAVNE AGENCIJE

Finansiranje iz budžeta i od naplaćene cene usluga

Član 50.

- (1) Poslovi državne uprave koji su povereni javnoj agenciji finansiraju se iz budžeta Republike Srbije.
- (2) Za finansiranje javne agencije koriste se i sredstva od naplaćene cene usluga javne agencije i vode se na posebnom podračunu javne agencije.

Finansiranje iz poklona i priloga

Član 51.

Pokloni, prilozi pokrovitelja javne agencije i drugi prilozi dati osnivaču ili javnoj agenciji prihod su javne agencije, vode se na posebnom podračunu javne agencije i koriste se za razvoj javne agencije.

Raspodela viška prihoda

Član 52.

- (1) Višak prihoda nad rashodima javne agencije koristi se za razvoj javne agencije, za nagrađivanje zaposlenih ili se prenosi u budžet Republike Srbije.

- (2) O raspodeli viška prihoda odlučuje upravni odbor javne agencije, uz saglasnost osnivača.
- (3) Zaposleni se nagrađuju prema merilima određenim opštim aktom javne agencije.

Odgovornost za obaveze javne agencije

Član 53.

- (1) Javna agencija odgovara za svoje obaveze svom svojom imovinom.
- (2) Osnivač odgovara za obaveze javne agencije ako javna agencija ne može da ispuni obaveze iz svoje imovine ili ako bi ispunjenje obaveza iz imovine javne agencije ozbiljno ugrozilo njen rad.

VIII. PRESTANAK RADA JAVNE AGENCIJE

Član 54.

- (1) Javna agencija prestaje da radi ako bude ukinuta ili se pravosnažnom sudskom odlukom utvrdi ništavost njenog upisa u sudski registar.
- (2) Javna agencija može biti ukinuta usled prestanka svrhe zbog koje je osnovana ili ako neki drugi organizacioni oblik može delotvornije, racionalnije i ekonomičnije da zadovolji svrhu javne agencije.
- (3) Odluku o ukidanju javne agencije donosi osnivač, na osnovu ovlašćenja u posebnom zakonu.

IX. JAVNE AGENCIJE KOJE OSNIVAJU AUTONOMNE POKRAJINE I JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Način osnivanja. Vršenje osnivačkih prava. Poslovi

Član 55.

- (1) Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu da osnuju javnu agenciju kad su na to ovlašćene svojim opštim aktom, ako su ispunjeni uslovi za osnivanje javne agencije određeni ovim zakonom.
- (2) Prava osnivača u ime autonomne pokrajine odnosno jedinice lokalne samouprave vrši organ određen njihovim opštim aktom.
- (3) Autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave mogu javnoj agenciji poveriti poslove iz svog izvornog delokruga koji po vrsti i prirodi odgovaraju poslovima državne uprave koje javnim agencijama može poveriti Republika Srbija.

Primena odredaba ovog zakona

Član 56.

- (1) Propise i rad javne agencije nadziru nadležni organi uprave autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, koji rešavaju i o žalbama na rešenja koje javna agencija donese u upravnom postupku.
- (2) Ako je osnivač javne agencije jedinica lokalne samouprave, za direktora javne agencije može biti imenovano i lice koje ima najmanje tri godine radnog iskustva u jednoj ili više oblasti iz delokruga javne agencije.
- (3) U svemu ostalom shodno se primenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuju javne agencije čiji je osnivač Republika Srbija.

X. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Primena na postojeće agencije

Član 57.

Danom stupanja na snagu ovog zakona odredbe člana 7. st. 1. i 2. ovog zakona, odredbe ovog zakona o sukobu interesa pri vršenju javnih funkcija (član 14), o vršenju nadzora od strane javne agencije (član 39), o nadležnosti direktora za donošenje pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mesta u javnoj agenciji (član 21. stav 2), o nadležnosti upravnog odbora za donošenje opštih akata o radu i poslovanju javne agencije (član 41. st 1. i 2), o zaštiti opšteg interesa u radu javne agencije (čl. 42-46) i odnosu sa korisnicima (čl. 47-49) primenjuju se na sledeće agencije koje su obrazovane posebnim zakonima:

- 1) Agenciju za privatizaciju, obrazovanu Zakonom o Agenciji za privatizaciju ("Službeni glasnik RS", br. 38/01 i 135/04);
- 2) Republičku agenciju za razvoj malih i srednjih preduzeća, obrazovanu Zakonom o Agenciji za razvoj malih i srednjih preduzeća ("Službeni glasnik RS", broj 65/01);
- 3) Agenciju za duvan, obrazovanu Zakonom o duvanu ("Službeni glasnik RS", broj 17/03);
- 4) Republičku agenciju za prostorno planiranje, obrazovanu Zakonom o planiranju i izgradnji ("Službeni glasnik RS", broj 47/03);
- 5) Agenciju za privredne registre, obrazovanu Zakonom o Agenciji za privredne registre ("Službeni glasnik RS", broj 55/04);
- 6) Agenciju za licenciranje stečajnih upravnika, obrazovanu Zakonom o Agenciji za licenciranje stečajnih upravnika ("Službeni glasnik RS", broj 84/04);
- 7) Agenciju za lekove i medicinska sredstva Srbije, obrazovanu Zakonom o lekovima i medicinskim sredstvima ("Službeni glasnik RS", broj 84/04).

Nastavak rada organa postojećih agencija

Član 58.

- (1) Danom stupanja na snagu ovog zakona nadzorni odbori agencija iz člana 57. ovog zakona prestaju da rade, njihovim članovima prestaje mandat, a poslove nadzornih odbora preuzimaju upravni odbori.
- (2) U Republičkoj agenciji za prostorno planiranje Savet agencije danom stupanja na snagu ovog zakona preuzima poslove nadzornog odbora propisane ovim zakonom.
- (3) Danom prestanka mandata upravnog odbora i direktora imenovanih u agencijama iz člana 57. ovog zakona, počinju da se na njih primenjuju odredbe ovog zakona o organima javnih agencija.
- (4) Ako mandat člana upravnog odbora prestane pre isteka mandata celog upravnog odbora, novi član upravnog odbora imenuje se prema odredbama posebnih zakona kojima su obrazovane agencije iz člana 57. ovog zakona, sa mandatom do isteka mandata člana na čije mesto je imenovan.

Stupanje na snagu zakona

Član 59.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

